

ORVOSKARI, HIRMONDÓ

*Orvosnapok, Pécs, 2016. október
Szeretettel köszöntjük kedves Vendégeinket!*

Tám László fotói

TARTALOM

Dékáni köszöntő

Orvosnapok: kitüntetések, elismerések

Tanévnyitó

(Miseta Attila, Perjési Pál, Hetényi Roland)

Évnyitó a PTE-n

Újonnan kinevezett professzoraink, docenseink

„A dékán annyira jó, amennyire a csapata jó”

(Schweier Rita interjúja Miseta Attila dékánnal)

Japán professzor látogatása az Élettani Intézetben

(Péczy László Zoltán)

Zrínyi-napi Ünnepe

(Siposné Kecskeméthy Klára, Molnár F. Tamás)

Szülők pihenőszobái a Gyermekklinikán

(Ottóffy Gábor)

„Az ember megszokja, hogy folyamatosan rendelkezésre áll”

(Stemler Miklós interjúja Decsi Tamás távozó főigazgatóval)

Legjobb diákjaink

(Bátor Judit)

Hallgatói díjak az Anatómiai Intézetben

(Hollósy Tibor)

A Lissák-díj átadása

(Péczy László Zoltán)

Krisztus katonája (Szent Márton kiállítás a Klimó Könyvtárban)

(Czirják Márton, Pálmai Dóra)

Európai hemoreológus kongresszus

Lisszabonban

(Praksch Dóra, Tótsimon Kinga)

A magyar gyermekneurológia krónikája

(Hollódy Katalin)

MESZK szakmai vetélkedő

(Györkö Bélané)

ENT Update

(Somogyvári Krisztina)

Kiss Tamás októberi összeállítása

Szemészeti Lapok (1903-1914)

(Gracza Tünde)

Méhes Károlyra és Angyal Tiborra emlékezünk

Írók, költők betegségről, gyógyításról, halálról

(Barthó Loránd válogatása)

Régebbi számainkból:

A pécsi orvosképzés megújítása

Az új Onkoterápiás Központ átadása

Intézeti, klinikai hírek, információk

A címlapon és közepén Tám László, a hátsó borítón Marsalkó Péter, a poszteren Cseri László, Tám László, Hajdú Hajnalka, Pércsich Balázs, Sebők Béla és Barthó Loránd fotói.

Kedves Kollégánók, Kollégák!

Az Orvos- és Fogorvosnapok ünnepe az egyik meghatározó, az összetartozásunkat reprezentáló eseményünk.

2016-ban elmondhatjuk, hogy karunk szerkezete alapvetően megváltozott, mára a külföldi hallgatóink száma magasabb, mint a magyar hallgatóké, meglehet a magyar hallgatók létszáma is emelkedett. Az utóbbi érték növelését az utánpótlás megnövekedett igénye, elvándorlás és előregedés tette szükségessé. A külföldi hallgatók létszámát a gazdasági szükség fokozta. A hatalmas feladat végrehajtása igen nagy terheket ró oktatóinkra az elméleti intézetekben és a klinikákon egyaránt. Mégis optimisták lehetünk, az egyetem és a karunk soha nem látott fejlesztési lehetőségek előtt áll, mely meghatározhatja ez elkövetkező évtizedet. Ennek a jel-szava a „minőség fejlesztése”.

Nincs ellentmondás! A kormány által meghirdetett, az idegen nyelvű képzés fejlesztését célzó program nem csak a létszám további növeléséről szól, hanem hazai és nemzetközi reputációnk emeléséről is. Az infrastrukturális és eszközös feltételek fejlesztése mellett ez elsősorban az oktatói minőség és létszám emelését jelenti. Az elmúlt évtizedben alkalmunk volt jelentős programokat elindítani, melynek eredményeképpen klinikáink és intézeteink személyi állománya erősödött. De nem eléggé, ezért ezeket a programokat továbbfejlesztetni kívánjuk. Évente mintegy 40 sikeres PhD-védés történik, a leghetesebbeket meg kívánjuk tartani. Ami a legfontosabb, olyan környezetet kívánunk létrehozni, ami materiális és szociális vonatkozásokban nemzetközileg is kompetitív.

A feladat hatalmas: a fizetések tekintetében még hosszú ideig nem leszünk vonzóak. Az adminisztrációnk lassú és öncélú. A túl gyakori szerkezeti változások nem biztosítják a nyugodt és kiszámítható környezetet. Nagyon keveset költünk felsőoktatásra és egészségügyre. A megtermelt bevételeink feletti rendelkezés erősen korlátozott. Mégis, mindezekon kell, lehet és fogunk változtatni! A Pécsi Tudományegyetem vezetése, a rektor, a kancellár és a dékáni vezetés is elszánt, hogy a saját mozgásterünket a lehető legjobban aknázzuk ki. Vannak tartalékok! Szerencsére a kormányzat oldaláról a problémákra szenzitív és valós érvekkel meggyőzhető magatartást tapasztalunk. És itt vannak Önök!

Az orvostársadalom nem sztrájkol, hatalmas társadalmi súlya és beágyazottsága ellenére csekély érdekérvényesítő szereppel bírt. Ennek egyik oka a koordinálás hiánya! Ebben mi is hibásak vagyunk: nem orientálunk, így azután az egyes kapcsolatrendszerekben meglévő erőket kioltják egymást, vagy éppen lokális, gyakran elhibázott fejlesztéseket hoznak létre. Szűklátókörűség és önzés, a vélt vagy valós érdekek átgondolatlan érvényre juttatása a jellemző. Segítsük a politikát hatékonyabban!

Ismert, hogy az orvostudomány sokkal dinamikusabban fejlődik a gazdaságnál, s ez még a fejlett országokban is feszültséget teremt az elvileg már elérhető, de a társadalom számára szolgáltatásként felajánlható diagnosztikus és terápiás eljárások között. Az is ismert mindnyájunk számára, hogy az orvostudományban végbement technikai forradalom mellékterméke, hogy a legfejlettebb diagnosztikus és terápiás műszerek igen drágák, sokszor csillagászati összegekbe kerülnek. Kötelességünk, hogy ezeket a leghatékonyabban üzemeltessük.

Örömmel jelentem, hogy néhány vállalatunkat teljesítettük! Idén januártól létrehoztuk az önálló Gyógyszerésztudományi Kart! Bízunk abban, hogy a legközelebbi találkozón bejelenthetjük az önálló Fogorvostudományi Kar létrejöttét is. Néhány klinikánkon és intézetünkben, ahol korábban komoly ellátási, oktatási problémáink voltak, a helyzetet konszolidáltuk. Új és színvonalas szakmai vezetések mellett megújultak, megújulnak ezek az egységeink. Gazdálkodásunk konszolidált, sőt, jelentős hasznot termel, mely lehetővé teszi az egyetem gazdasági egyensúlyának a megőrzését.

Tudományos teljesítményünk az egyetemen belül kiemelkedő, folyamatosan erősödő tendenciát mutat a mérőszámok alapján. Oktatásunkat jól jellemzi, hogy végzett hallgatóink világszerte keresettek. Ugyanakkor számos teendőnk van mindkét területen, ezért folyamatos kontroll mellett további ösztönzőket kívánunk bevezetni.

Kedves Kollégánók és Kollégák! Együvé tartozásunk szép ünnepe az Orvos és Fogorvosnapok! Kérjük, tiszteljék meg nem csak a szociális, hanem a tudományos rendezvényünket is! Szívesen fogadjuk kritikáikat és javasolataikat a kar működésével kapcsolatban!

Dr. Miseta Attila, dékán

Köszönjük Kittkáné Bódi Katalinnak, az Oktatástechnikai és Szolgáltatási Osztály vezetőjének és munkatársainak, Czulák Szilviának és Verébi Dávidnak, hogy a szükséges fotókat elkészítették és a fotók utómunkálatait elvégezték.

XLVIII. Egyetemi Orvos- és Fogorvosnapok

2016. október 21-22.

PROGRAM

2015. október 16. (péntek)

10.00 Ünnepi műsor: Fariboorz Lachini – Stellar Silence; Frédéric Chopin – Waltz 17; Erik Satie – Gnossienne No. 1; Mani Zabih – The Moment of Silence. Előadja: **Mani Zabih**, V. éves fogorvostanhallgató

10.30 Az Általános Orvostudományi Kar ünnepi ülése

Rektori és dékáni köszöntő

Pro Facultate Medicinae emlékérmek adományozása

Arany-, gyémánt- és vasdiplomák átadása

Romhányi Emlékérmek adományozása

Oktatói és hallgatói kitüntetések átadása

Árpád-házi Szent Erzsébet Emlékérem adományozása

Dékáni dicséretetek átadása

Koszorúzás az 1956. évi forradalom 60. évfordulója alkalmából

Fotókiállítás a galérián: 1956. Budapest – Pécs – „Mecseki Láthatatlanok” jubileumi fotó- és dokumentumkiállítás

15.00 ÉVFOLYAM-TALÁLKOZÓK

1956-ban végzett orvosok

II. sz. szemináriumi terem (fszt.)

1961-ben végzett orvosok

401-es sz. szemináriumi terem (IV. em.)

1966-ban végzett orvosok

Tanácssterem (I. em.)

1971-ben végzett orvosok

Dr. Flerkó Béla (IV. sz.) tanterem (I. em.)

1976-ban végzett orvosok

Dr. Donhoffér Szilárd (III. sz.) tanterem (I. em.)

1981-ben végzett orvosok

Dr. Cholnoky László (I. sz.) tanterem (I. em.)

1986-ban végzett orvosok

Dr. Lissák Kálmán (II. sz.) tanterem (I. em.)

1996-ban végzett orvosok és az

1995-ben végzett fogorvosok

III. sz. szemináriumi terem (fszt.)

2001-ben végzett orvosok

V. sz. szemináriumi terem (fszt.)

2006-ban végzett orvosok

402. sz. szemináriumi terem (IV. em.)

Az 1981-ben, az 1986-ban, az 1991-ben, az 1996-ban, a 2001-ben és a 2006-ban végzett fogorvosok a Fogászati és Szájsebészeti Klinikán (Pécs, Dischka Gy. u. 5.) találkoznak.

Ezt követően az egyes évfolyam-találkozón résztvevők közös rendezvénye (vacsora)

2016. október 22. (szombat)

TUDOMÁNYOS DÉLELŐTT

A végzett évfolyamok képviselőinek tudományos előadásai

Dr. Flerkó Béla (IV. számú) tanterem, Pécs, Szigeti út 12., I. em.

10.00 *Dr. Vermes Csaba* egyetemi docens (PTE, KK, Ortopédiai Klinika)
A nagyízületi implantátum aszeptikus lazulása.

10.20 *Dr. Vereczkei András* egyetemi tanár (PTE, KK, Sebészeti Klinika)
Pécsi fejezetek a laparoszkópos sebészet hazai történetéből.

10.40 *Dr. Szántó Árpád* klinikai főorvos (PTE, KK, Urológiai Klinika)
Hólyagdaganat-betegség a Dél-Dunántúlon.

11.00 *Dr. Menyhei Gábor* egyetemi tanár (PTE, KK, Érsebészeti Klinika)
Merre tovább érgyógyászat? Dilemmák és remények.

11.20 *Dr. Szalma József* egyetemi adjunktus (PTE, KK, Fogászati és Szájsebészeti Klinika)
Bölcsességfogak eltávolításához társuló ideg- és csontkárosodások.

14.00 **Rejtett Pécs túra:** A Pécsi Püspökség és a Középkori Egyetem bemutatása idegenvezető kíséretével. A túra állomásai: Középkori Egyetem, Püspöki Palota és kert, Texas alagút, Székesegyház torony. *A belépő a helyszínen fizetendő (felnőtt/nyugdíjas jegy: 1000 Ft). Gyülekező 13:45-14:00 óra között a Székesegyház bejárata előtt (7621 Pécs, Szent István tér 14).*

19.00 Dékáni fogadás az Orvostudományi Kar Dr. Romhányi György aulájában.
(Részvétel csak külön meghívóval.)

PRO FACULTATE MEDICINAE KITÜNTETÉSEK

Arany fokozat

Dr. Szeberényi József egyetemi tanár

PTE, AOK, Orvosi Biológiai Intézet

1974-ben szerzett orvosi diplomát a Pécsi Orvostudományi Egyetemen. 1975 óta dolgozik különböző beosztásokban jelenlegi munkahelyén, a PTE Általános Orvostudományi Kar Orvosi Biológiai Intézetében. 1992-ben egyetemi tanári kinevezést kapott. Ugyanezen időponttól az intézet igazgatói teendőit is ellátta. Orvosdoktorrá avatását követően folyamatosan részt vesz a magyar és az angol nyelven tanuló orvostanhallgatók oktatásában és vizsgáztatásában. A hagyományos tantermi előadásokon túlmenően – egyéniségéből adódóan – szinte nincs olyan helyzet, amelyben ne találná meg a módját annak, hogy gondolatait megossza hallgatóival. A hosszú évtizedek óta rendkívül magas színvonalon végzett oktatómunkája példamutató, szakmai tudása, emberi magatartása a fiatalok körében nagyon népszerűvé tették. Ezt fémjelzi a hallgatói szavazatok alapján a legjobb előadónak ítélt Romhányi-díj, mely elismerésben tizennyolc alkalommal részesült. 2005-ben az „Év kiemelkedő szellemi alkotásáért” díjban, valamint Mestertanár Aranyérem díjban részesült. Szeberényi József professzor már egyetemi hallgatói éve alatt bekapcsolódott a tudományos munkába. Kutatási eredményeit számos sikeres

előadása, valamint hazai és rangos nemzetközi folyóiratban megjelent publikációi is bizonyítják. Kimagasló oktató és kutatómunkája mellett évek óta kiemelkedő teljesítményt nyújt az AOK-on működő Oktatási Bizottság, a Kurrikulum Bizottság, a Kredit Bizottság, az Angol Program Bizottság, a Tudományos Bizottság, a Habilitációs Bizottság tagjaként.

Ezüst fokozat

Dr. Bartalos László szakorvos

PTE, KK, Idegsebészeti Klinika

Dr. Bartalos László 1976-ban végzett a Pécsi Orvostudományi Egyetemen, ahol azóta is dolgozik. Bartalos doktor 40 éven keresztül megszakítás nélkül dolgozott a Pécsi Idegsebészeti Klinikán. Munkahelyéhez való hűsége, a munkához való hozzáállása példaértékű. Kevés olyan kolléga van, aki olyan alázattal és precizitással végezte volna munkáját, mint ő. A rezidensek számára példaértékű a hozzáállása, klinikai tudása, a betegek felé tanúsított empatikus, támogató magatartása. A homogén betegcsoportok vezetése óta az egyetem egyik legfelkészültebb kódolási szakértőjeként óriási munkát végzett a klinika és a Klinikai Központ működőképességének fenntartásában. Szorgalmát, rendkívüli alázatát és megbízhatóságát kollégái is elismerik.

Dr. Lóránd Tamás egyetemi docens

PTE, ÁOK, Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet

Dr. Lóránd Tamás okleveles vegyészdiplomáját 1973-ban szerezte az Eötvös Lóránd Tudományegyetem Természettudományi Karán. Még ebben az évben felvételt nyert a POTE Kémiai Intézetébe, azóta az egyetem dolgozója. 1978-ban a kémiai tudomány doktora lett és 1994-ben PhD fokozatot szerzett. Részt vesz a magyar, valamint az angol és német program hallgatói képzésében az Orvosi kémia és a Bevezetés a biokémiába című tárgyak oktatásával. Aktív részese a felvételi előkészítő kurzusoknak és részt vesz a felvételi vizsgák lebonyolításában. Oktatói munkája magyar és német nyelven is kiemelkedő. Munkakörét, feladatait messzemenően lelkiismeretesen végzi, nagy segítséget nyújt munkavédelmi felelősként is.

Bronz fokozat

Hadobás Gézáne vezető műtős asszisztenső PTE, ÁOK, Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika

1983 óta a POTE Fül-, Orr-, Gégészeti és Fej - Nyaksebészeti Klinikán dolgozik műtősnőként. 1985-ben felnőtt szakápolói minősítő vizsgát tett. 1987-ben műtős szakasszisztensi végzettséget szerzett. Pozitív hozzáállása és motiváltsága segíti a klinika valamennyi dolgozóját. Műtősnői feladatait empatikusan és precízen látja el. A klinika személyének is köszönheti, hogy hónapról hónapra nagy erőfeszítések árán tudja teljesíteni az előírt mûtéti tervet. Feladatait maximálisan ellátja.

Orbán Izabella asszisztens PTE, ÁOK, Anatómiai Intézet

Orbán Izabella 1989-től dolgozik egyetemünkön. A Patológiai Intézet, majd az Élettani Intézet munkatársa volt, 1997 óta dolgozik jelenlegi munkahelyén. Több munkacsoport munkájában is részt vett. Páratlan precizitással részletes adminisztrációt vezetve több ezer egér- és patkányagy metszését és festését végzi évek óta rutinszerűen. Fáradhatatlanul, amikor azt a módszer megkívánja, sokszor hétféle vagy késő délutáni munkavégzést is vállalva hibátlanul végzi a feladatát. Jelentős szerepet játszik a fiatal kollégák módszertani betanításában. Nagy részt vállal abban, hogy az intézet nagy oktatási leterheltsége ellenére részt vegyen sikeres kutatási projektek kivitelezésében.

Pápista Erika állatgondozó PTE, KK, Immunológiai és Biotechnológiai Intézet

Pápista Erika 2009 óta dolgozik a Pécsi Tudományegyetemen. Az állatgondozók munkájának koordinálását végzi, illetve az orvostanhallgatók gyakorlati oktatásához készíti elő a kísérleti állatokat, valamint a műtőben is segít. Teljes körűen ellátja az oktatásban és kutatásban használt állatokkal kapcsolatos napi feladatokat, vezeti az állatokkal kapcsolatos kimutatásokat, végzi az adminisztrációs munkát. Munkáját jól jellemzi, hogy immár két éve folyamatosan sikerül fenntartani az SPF (specified pathogen free) körülményeket. Precíz, lelkiismeretes és elhivatott munkájával hozzájárul az intézet hatékony munkájához és jó hírnevéhez.

Árpád-házi Szent Erzsébet Emlékérem

Bogláriné Szilágyi Erzsébet ápolási igazgatóhelyettes PTE, KK, Ápolásigazgatás

Bogláriné Szilágyi Erzsébet a Janus Pannonius Gimnázium és Szakközépiskolában érettségizett 1973-ban, ahol az érettségi bizonyítvány mellett általános asszisztensi, gyakorló ápolói csecsemő- és gyermekgondozói szakképzést szerzett. A POTE Traumatológiai Klinikáján három műszakos ápolónőként kezdte pályafutását, ezután több mint tíz éven át az I. sz. Sebészeti Klinika osztályvezető ápolójaként tevékenykedett. 1996-2007 között a Baranya Megyei Kórház Sebészeti Osztály Érsebészeti Tanszékének osztályvezető ápolója lett, majd a kórház megbízott ápolási igazgatójaként dolgozott. 2013-tól a KK ápolási igazgatóhelyettese. Szakmai tudását folyamatosan fejlesztette. A PTE Egészségügyi Főiskolai Karán diplomás ápolói oklevelet, majd a PTE Közgazdaságtudományi Karon egészségügyi menedzseri képzést szerzett. Pályafutása alatt lelkesedéssel és odaadással vett részt a jövő szakdolgozói generációjának oktatásában. Gondolkodásában, szemléletében a beteg és emberközpontúságot jelenítette meg. Munkáját a szorgalom, precizitás és a nagyfokú felelősségtudat jellemzi. Kollegiális szemlélete, empátiás készsége, kellemes, szolid viselkedése, a békés problémamegoldásra való törekvése hozzájárult az Ápolásigazgatás szervezeti kultúrájának emeléséhez, az egység egyetemi szinten való elismeréséhez is.

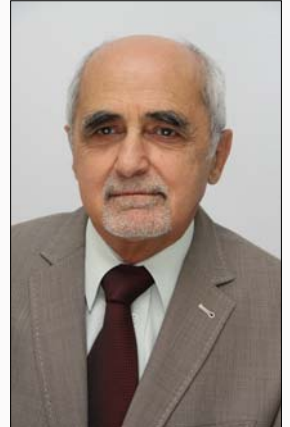

Kiemelt Dékáni dicséret

Dr. Melczer László egyetemi docens

PTE, KK, Szívgyógyászati Klinika

Dr. Melczer László 1972-ben a Pécsi Orvostudományi Egyetemen szerzett általános orvosi diplomát. Szakvizsgázott kórbonctan, kórszövettan, aneszteziológia és intenzív terápia, valamint kardiológia tárgyából is. 1995-ben PhD fokozatot szerzett. 1999-ben egyetemi docensként dolgozott a POTE Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézetben. 2001-től dolgozik jelenlegi munkahelyén, a PTE KK Szívgyógyászati Klinikán. Négy évig patológiai és kórszövettani laboratóriumi tevékenységet végzett a POTE Patológiai Intézetében. A Pécsi Tudományegyetemen 1978 óta vesz részt a pacemaker beültetésekben. Kidolgozta a pacemaker kezelés protokollját, a beültetett készülékkel élő betegek ambuláns ellenőrzését, területi ellátását és végezte a betegek ellenőrzését, gondozását. Elsőként ültetett be Magyarországon egyelektrodás fiziológiás pacemakert és távoli ellenőrzés lehetőségével rendelkező kétüregű defibrillátor készüléket. Bevezette a pitvarfibrilláció kétüregű pacemaker beültetésével való megelőzését együttműködve a klinika Elektrofiziológiai Laboratóriumával. Bevezette és a szívsebészettel együttműködve rutineljárásá tette a balkamrai epikardiális pacemaker elektród beültetést a sikertelen transzvenás beültetés alternatívájaként. Döntött a beültetések indikációjának felállításában, vezette munkacsoportjával a készülékkel élők ambuláns ellenőrzését. A klinika belgyógyász-kardiológusaival együttműködött a beültethető eszközzel élő szívelégtelen betegek képalkotó eljárásokkal kapcsolatos kutatásokban. 1974-től részt vett a medikus oktatásban kórbonctan, kórszövettan tárgyából, 1978-tól pedig aneszteziológia és intenzív terápia tárgyából is. 1982-től vett részt a szakasszisztensek elméleti és gyakorlati képzésében. 2001-től kardiológiát is oktat a medikusoknak. Aktívan tevékenykedik a rezidens és családorvosképzésben, posztgraduális orvosi továbbképzésekben, továbbá TDK témavezető és konzulens is.

Dékáni Dicséret

Adamikné Novák Andrea ügyvivő szakértő

PTE, ÁOK, Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet

Több, mint 15 éve dolgozik a Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézetben. Felsőfokú végzettséggel és felsőfokú számítógép programozói szakképesítéssel is rendelkezik. Az oktatási, gazdasági, kutatási feladatokban, kísérletek előkészítésében aktívan és tevékenyen részt vesz. Sokszor munkaidőn túl is bent van az intézetben, vállalja a munkaszüneti napok és ünnepek körüli ügyeleteket. Kiemelkedő szervezőképességgel és munkabírással rendelkezik. Munkakörét, feladatait messzemenően ellátja és lelkiismeretesen, önállóan végzi.

Bárányné Nagy Gyöngyike diplomás ápoló

PTE, KK, Radiológiai Klinika

Bárányné Nagy Gyöngyike a szakközépiskolai érettségi után 1978-ban szerzett általános ápolónői képesítést és osztályos nővérként kezdett dolgozni a POTE Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézetében, 1991-től dolgozik jelenlegi munkahelyén. 2004-ben diplomás ápoló szakon végzett a PTE Egészségtudományi Főiskolai Karán. Hivatását majd negyven éve gyakorolja. Pályafutása elején a nehéz körülmények ellenére is kötelességtudóan és önzetlenül végezte munkáját. Emberi hozzáállása, alázatossága példamutató. Szakmai tapasztalata kimagasló, mely érdekében folyamatosan képezte is magát. A betegekkel, hozzátartozókkal kapcsolata kiváló. Évek óta gyakorlatvezetőként a klinikára érkező hallgatók és új dolgozók oktatásában is részt vesz. Munkatársai mindig számíthatnak rá segítőkész hozzáállása miatt, mindenki megbecsüléssel gondol rá.

Dr. Balaskó Márta egyetemi docens

PTE, ÁOK, Transzlációs Medicina Intézet

1992-ben a Pécsi Orvostudományi Egyetemen szerzett orvosi diplomát. Ezután a Kóréletani Intézetben kezdte meg kutatói és oktatói tevékenységét. 2000-ben védte meg PhD értekezését. 2011-ben habilitált. Elkötelezett oktató, aktívan részt vállal a magyar, az angol illetve a német nyelvű általános orvostudományban. 2014-ben és 2015-ben "Kiváló gyakorlatvezető" díjat nyert. Részt vállal a folyamatos tananyagfejlesztésben, a Kórélettan tankönyv, illetve klaszikus és elektronikus magyar és idegen nyelvű tananyagok több fejezetének szerzője. Az intézetben az Energetikai Munkacsoport vezetője. Több hazai és nemzetközi tudományos szervezet tagja. Számos TDK hallgatója tartott díjazott előadást hazai és nemzetközi konferenciákon. Mindennapi munkájával, emberi magatartásával sokat tett az intézet stabilitásáért és fejlődéséért.

Dr. Beöthe Tamás egyetemi adjunktus

PTE, KK, Urológiai Klinika

1991 óta az egyetem polgára, 1998 januárja óta folyamatosan az Urológiai Klinika munkatársa. 2012-ben védte meg PhD értekezését, azóta egyetemi adjunktusként dolgozik. Megalakulása óta tagja, szervezője az urológiai onkoteamnek, e minőségében két intézet munkáját is nagy lelkesedéssel, odaadással és szorgalommal segíti. Tevékenységét a betegek iránti rendkívüli empátia jellemzi. 2014 óta az Urológiai Klinika oktatási felelőseként is bizonyította átlagon felüli szorgalmát és tehetségét.

Bodáné Erdei Livia szakápolónő

PTE, KK, Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika

Bodáné Erdei Livia 1980-ban végzett általános ápolóként, majd általános asszisztensként helyezkedett el. 1982-ben kezdett dolgozni a Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinikán és azóta is az ápológárda megbecsült tagja. 1989-ben felnőtt szakápolói, majd ápolói képesítést szerzett. Hosszú ideig állandó éjszakai műszakot vállalt, jelenleg az ápolói tevékenységi kör minden szintjén lehet rá számítani, műszakvezetőként is megállja a helyét. A betegekkel szembeni viselkedését a lelkiismeretesség, becsületesség, szakértelem jellemzi, nagy teherbírási, megbízható munkatárs. Több évtizede áldozatos munkát végez.

Dobi Andrea diplomás ápoló

PTE, KK, Szívgyógyászati Klinika

Dobi Andrea 1999 óta dolgozik a Szívgyógyászati Klinikán. Kezdetben a szakambulancián asszisztensként, majd az Intervencionális kardiológiai osztályon főnővérként dolgozott. 2001-ben diplomás ápolói, majd 2003-ban egészségügyi gyakorlatvezetői végzettséget szerzett. Szívügyének tekinti a felnővekvő szakdolgozói generáció oktatását, melyben aktívan részt vesz, ennek köszönhetően több dolgozó is elhelyezkedett a klinikán. Munkájának köszönhetően összefogja az egész intézet szakdolgozóinak működési nyilvántartási kártyáját és szakdolgozói kamarai tagságát a Szívgyógyászati Klinikán. Munkabírása és szakmai tapasztalata kimagasló és példaértékű.

Boros Rita HR referens, PTE, KK,

Sürgősségi Orvostani Tanszék, Sürgősségi Betegellátó Osztály

Boros Rita 1998-ban a Pécsi Orvostudományi Egyetem Fül-, Orr-, Gégészeti és Fej-, Nyaksebészeti Klinikán kezdte pályafutását. 2010 óta dolgozik jelenlegi munkahelyén. Munkaköre kiterjed a Sürgősségi Orvostani Tanszék adminisztrációs feladataira, a rezidensoktatás-képzés adminisztratív szervezésére, lebonyolítására. Emellett a HR referensi munkakörébe eső feladatokat is ellátja. Előrelátó, jól átérzi a feladatok mögött esetleg meghúzódó problémákat. Széleskörű kapcsolatrendszert épített ki. Munkatársaival rendkívül jó a munkakapcsolata, segítőkész, empatikus minden helyzetben.

Farkas Ibolya ambuláns vezető asszisztens

PTE, KK, Reumatológiai és Immunológiai Klinika

Farkas Ibolya 1983-ban általános vegyész képzés mellett a Pécsi Egészségügyi Szakképző Iskolában általános laboratóriumi asszisztensi végzettséget is szerzett. A klinikával már a kezdetekben kapcsolatba került. Kezdetben teljes munkaidejében laboratóriumi feladatokat végzett. Később egyre szélesebb körben bevonódott a klinika tevékenységébe, részt vett tudományos kutatómunkákban, klinikai gyógyszervizsgálatokban tevékenykedett. Már ekkor kitűnt kiváló szervezőképességével, konfliktust felvállaló magatartásával, ezért 2008-ban megbízást kapott a klinikai ambulancia vezetőasszisztensi feladatainak ellátására, melyet maig töretlen lendülettel végez. Plusz feladatként zászlóhajósa lett a klinikai minőségirányítási rendszer kialakításának és intézeti minőségirányítási vezetőként is aktív tagja a klinikának.

Csapó Veronika titkárságvezető

PTE, KK, Sebészeti Klinika

Csapó Veronika a Pécsi Orvostudományi Egyetem Sebészeti Klinikáján 1969-től dolgozik. Munkáját nagy odafigyeléssel és pontosan végzi, a kiszabott határidőket mindig betartja, plusz feladatokat is vállal. Véleményét reálsan megfogalmazza, kellő módon és formában kommunikálja a klinika dolgozói és a vele kapcsolatban álló szervezeti egységek felé. A tudományos munkák aktív résztvevője, a képzések, magyar és idegen nyelvi oktatások szervezése is a személyéhez kapcsolódik. Mind orvosi, mind szakdolgozói körben elismert munkatárs, a munkahelyi kollektíva megbecsült tagja.

Hamar Attiláné orvosírnok

PTE, KK, Urológiai Klinika

Hamar Attiláné 1994 októbere óta dolgozik a PTE KK Urológiai Klinika adminisztrációs részlegén mint orvosírnok. Munkáját megbízhatóság és pontosság jellemzi. Szakmai tudását, melyet az évek alatt folyamatosan bővített, szívesen megosztja kezdő munkatársaival. Rendszeresen besegít a klinikai titkárság munkájába, valamint a havi betegjelentés kimutatásában, mely nagymértékben befolyásolja a klinika gazdasági működésének biztosítását. A klinika iránti elkötelezettsége és elhivatottsága példaként szolgál fiatalabb kollégái számára.

Istenesné Rózsai Ágnes laboranalitikus PTE, KK, Laboratóriumi Medicina Intézet

1988 óta dolgozik a Laboratóriumi Medicina Intézetben. Pályáját vegyész laboránsként kezdte, munka mellett technikus minősítést, később szakasszisztensi képesítést, majd vegyész-fizikus laboratóriumi operátor BSc oklevelet szerzett. Munkáját a végtelen precizitás és szakmai gondosság jellemzi, melyet igyekszik átadni az analitikus, szakasszisztens hallgatónak. Munkatársaival, feletteseivel való kapcsolata kiváló, segítőkészségére minden helyzetben számíthatnak az intézet dolgozói. A többi betegellátó egység munkatársaival is jó kapcsolatokat ápol, türelemmel és figyelemmel fordul mindenki felé. Munkabírása és hivatásudata példaértékű mindenki számára.

Dr. Korontai Rita klinikai főorvos, PTE, KK, Szívgyógyászati Klinika

Dr. Korontai Rita klinikai főorvos 1982-ben a POTE-n szerzett orvosi diplomát, 1987-ben aneszteziológia és intenzív terápia szakvizsgát szerzett. Kis megszakítással 1987-től folyamatosan a PTE ÁOK munkatársa, először az AITI-n teljesített szolgálatot, 1996-tól a Szívcentrum, majd 1999-től a Szívgyógyászati Klinika dolgozója aneszteziológiai intenzív terápiás munkakörben, ahol jelenleg is teljes intenzitással vesz részt a betegellátásban, rezidensek napi szintű oktatásában, ügyeleti szolgálatban illetve a Preoperatív Ambulancia munkájában. Megbízható, szolgálatkész munkatársa az intézetnek. A hosszú évek során kitartó kiemelkedő tevékenységével maximálisan bizonyította elhivatottságát és rátermettségét.

Dr. Kállai János egyetemi tanár, PTE, ÁOK, Magartartástudományi Intézet

Kállai professzor az 1980-ban létrehozott orvosi pszichológia csoport munkatársa kezdettől fogva. Kiterjedt gyógyító és a klinikához szorosan kapcsolódó kutatómunkát végzett. Sokrétű tevékenysége nagymértékben megalapozta a magartartástudományok és a mindennapi gyógyító munka szerves kapcsolatát. 2003-tól 2016. június 30-ig a Magartartástudományi Intézet vezetői posztját töltötte be. Vezetése alatt számos fejlesztés történt mind az oktatás, mind a kutatás területén. A Viselkedéstudományi Doktori Iskola vezetőjeként a fiatal, tehetséges hallgatók szakmai munkáját folyamatosan támogatta. Ezzel összhangban a kutatások terén is jelentős sikereket tudhat maga mögött az intézet, melynek egyik mutatója, hogy magas és eredményes pályázati, valamint publikációs aktivitás volt regisztrálható professzor úr vezetése alatt.

Könyvesné Sarkadi Margit ápolásszakmai intézet- igazgató-helyettes, PTE, KK, Nukleáris Medicina Intézet

1980 óta dolgozik az egyetemen. Munkáját a Központi Klinikai Radioizotóp Laboratóriumban kezdte mint izotóp-laboratóriumi asszisztens. Tudását folyamatosan fejlesztette. Elvégezte az Orvosi Diagnosztikai Képző Analtikus szakot, BSc végzettséget szerzett. Egészségügyi menedzseri és betegjogi képviselői képzettsége is van. Sugárvédelmi, munkavédelmi felelős és minőségirányítási megbízott is. Rendszeresen tart tudományos előadásokat, kreditpontos továbbképzéseket szervez. Munkáját szorgalmasan, odaadással végzi, a betegekkel kiváló kapcsolatot tart fenn, problémáik megoldásában segítőkész. Munkatársaival való kapcsolata kiváló, mindig számíthatnak segítségére. Rendszeretete, odaadása biztosítja a NMI megfelelő szintű betegellátó tevékenységének háttérét.

Dr. Kónyi Attila egyetemi adjunktus, PTE, KK, Szívgyógyászati Klinika

Dr. Kónyi Attila egyetemi adjunktus 1992-ben a POTE-n szerzett orvosi diplomát, 1997 óta folyamatosan a Szívgyógyászati Klinika munkatársa, előtte két évig az AITI-n dolgozott. Aneszteziológia és intenzív terápiából, kardiológiából szakvizsgázott, majd 2005-ben megszerezte a European Cardiology Certificatet. 2010-ben védte meg PhD értekezését. Jelenleg a Hemodinamikai Munkacsoport munkatársa és a Pacemaker Munkacsoport vezetője. Munkájával a kezdetektől fogva töretlenül hozzájárult a klinika magas színvonalú működéséhez, melyet megalapoz széleskörű szakmai felkészültsége és példaértékű viszonyulása a betegekhez és a kollégákhoz egyaránt.

Dr. Kovács Patrícia rezidens orvos, PTE, KK, Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet

2015-ben végzett a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karán, jelenleg rezidens orvos az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézetben. Számos alkalommal vett részt TDK Konferencián, ahol pályamunkájával három alkalommal első helyezést ért el illetve egy alkalommal különdíjban részesült. Hallgatóként aktív tagja volt a Magyar Orvostanhallgatók Szövetségének, a pécsi Helyi Bizottságnak a Teddy Maci Kórház koordinátoraként. Tevékenységének eredményeként minden év tavaszán megrendezésre kerül a ma már hagyománynak számító Teddy Maci Családi Nap, s ötletei, javaslatai alapján 2015 őszén megjelent a programhoz kapcsolódó mesekönyv és foglalkoztató füzet, mely az országban egyedülálló.

Marcsik Ildikó műtős szakasszisztens, PTE, KK, Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika

1985-ben általános ápolóként a Szülészeti Klinikán kezdett dolgozni, 1996-ban felnőtt szakápolói képesítést szerzett. 2003 óta dolgozik a Fül-, Orr-, Gégészeti és Fej-, Nyaksebészeti Klinika műtőjében. A szakma kihívásainak még a létszámihiány okozta nehéz körülmények között is igyekszik maximálisan megfelelni. Széleskörű szakmai tapasztalatával fáradhatatlanul szolgálja a gyógyító tevékenységet, a műtői team megbízható tagja. Az évtizedek során munkájával szemben etikai kifogás soha nem merült fel. Több évtizede áldozatos munkát végez.

Márton Zsolt boncsegéd PTE, ÁOK, Anatómiai Intézet

Márton Zsolt 1989 augusztusától az Anatómiai Intézet munkatársa. Feladata elsősorban a bonctermi előkészítés, ezen belül különösképpen az oktatásban használt preparátumok és tetemek előkészítése gyakorlatok és vizsgák előtt, valamint az intézet bonctermi rendjének, tisztaságának ellenőrzése, rendszeres takarítása az oktatás zavartalanságának biztosítása érdekében. Munkája nélkülözhetetlen az Anatómiai Intézetben folyó oktató munkában. A magas és évről évre növekvő hallgatói létszám, az oktatói terhelés mellett különösen fontos, hogy hasonló tapasztalt, megbízható és szorgalmas munkatársak előkészítő munkája tegye gördülékenyvé az anatómia oktatását egyetemünkön.

Dr. Porpáczy Zoltán egyetemi docens, PTE, ÁOK, Igazságügyi Orvostani Intézet

Az egyetem befejezése (ELTE, TTK) után 1976-ban került a POTE Biokémiai Intézetébe, ahol kezdettől fogva oktatott magyar, majd 1994-től angol nyelven is. Aktívan részt vett számos egyetemi, főiskolai jegyzet megírásában és az országos vizsgakövetelményrendszer kidolgozásában. 1998-tól az Igazságügyi Orvostani Intézetben a Toxikológiai Laboratóriumot vezette. Részt vett a labor új-jáépítésének tervezésében, műszerek beszerzésében és azok segítségével új metodikát vezetett be. Folyamatosan oktatja az igazságügyi és klinikai toxikológiát. 2012-ben megalapították az intézeteken átívelő Toxikológiai Tanszékét, azóta tanszékvezetői pozícióban koordinálja az igazságügyi feladatokon kívül Dél-Dunántúl egészségügyi intézményeinek hiánypótló klinikai toxikológiai ellátását a megújított műszerparkkal. Az egyetemi sportéletben kezdettől fogva aktív szerepet játszott. Nyolc ízben nyerte meg a hazai orvosi egyetemek oktatóinak Szegeden rendezett Szent-Györgyi Albert teniszversenyét.

Radó Ágnes képi diagnosztikai szakasszisztens PTE, KK, Radiológiai Klinika

1977-ben kezdett a POTE Radiológiai Klinikáján dolgozni. 1998 és 2009 között a Baranya Megyei Kórház Radiológiai Osztályán folytatta munkáját mint képi diagnosztikai szakasszisztens. A Baranya Megyei Kórház integrációjától fogva, 2009-től napjainkig a jogutód intézmény alkalmazottja. 1998 óta ezen telephely Röntgen Osztályának részleg-vezetőjeként tevékenykedik, illetve 2007-ben minőségirányítási belső auditor képzésben vett részt, így a Radiológiai Klinika minőségirányítási vezetője is. Hivatását majd negyven éve alázattal gyakorolja. Emberi hozzáállása, szakmai munkája példamutató. Szakmai tapasztalata kimagasló, mely érdekében folyamatosan képezte is magát. Munkájára nagyon igényes. Évek óta gyakorlatvezetőként a klinikára érkező hallgatók oktatásában is részt vesz. Munkatársai mindig számíthatnak rá, kötelességtudata kiemelkedő.

Reiszné Horváth Mária laboratóriumi asszisztens Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet

Reiszné Horváth Mária 1977-től a POTE Gyógyszertani Intézet (mai ÁOK Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet) dolgozója. 1981-ben laboratóriumi asszisztensi képesítést szerzett. Az intézetben jelenleg is ebben a munkakörben végzi munkáját. 1994-től állatkísérletes kutatómunkát végzett, mellyel a különböző vegyületek bélből történő felszívódását, illetve a májon keresztül az epével történő kiválasztódást vizsgálták. 2014 augusztusától részt vesz a Neurofarmakológiai Munkacsoport munkájában, elsősorban légtűti és bélgyulladások patomechanizmusával foglalkozó kísérletes munkában. Munkáját precizitás, megbízhatóság, kiváló szakmai tudás jellemzi.

Tapasztóné Fazekas Kornélia klinikai laboratóriumi szakasszisztens, I. sz. Belgyógyászati Klinika

Tapasztóné Fazekas Kornélia középiskolai tanulmányait Pécsen végezte a Vegyipari Szakközépiskolában. 2006-ban egészségügyi szakasszisztensi végzettséget szerzett. Jelenlegi munkakörét megelőzően laboránsként dolgozott. Az I. sz. Belgyógyászati Klinikán 1984 óta labor-asszisztensként, 2003-tól pedig klinikai labor szakasszisztensként dolgozik. Munkája rendkívül megbízható, kiemelkedő munkabírással rendelkezik, nagyon jó a kapcsolata a klinika dolgozóival. Évek óta segíti a PhD hallgatók tudományos munkáját is. Az elmúlt évtizedben munkájával fontos szerepet töltött be a klinikán végrehajtott modernizációs folyamatokban.

Dr. Tóthné dr. Vékási Mária Judit klinikai főorvos PTE, KK, Szemészeti Klinika

Diplomáját 1983-ban szerezte meg a Pécsi Orvostudományi Egyetem Általános Orvostudományi Karán, 1990-től dolgozik a Pécsi Szemészeti Klinikán. A klinikára kerülése után nagy szorgalommal és alapos-sággal sajátította el a szemorvosi munkát: osztályos-, ambulanciai vizsgálatokban, illetve kezeléseknél vett részt. 1994-ben szemészből szakvizsgát tett. 2003-ban PhD-fokozatot is elért. 2010-től ambulancia-vezető, 2016-tól osztályvezetői feladatok-lát el. 2013-tól általános klinikaigaz-gató-helyettesi megbízatást kapott. Húsz éve vesz részt az egyetemen folyó graduális és posztgraduális oktatásban, a fogorvostanhallgatók oktatása is az ő feladata. Jó szervezési készséggel rendelkezik, melyet a vezetői munka során és a folyamatos, illetve zavartalan betegellátás-ban kiválóan kamatoztat. Segítőképz, lelkiismeretes, a betegekkel em-patikus, a kollégák mindig számíthatnak rá. Munkája példaértékű a fi-tal orvosok szemében.

Végh Lászlóné részlegvezető szakasszisztens PTE, KK, Szívgyógyászati Klinika

1980-ban kezdett dolgozni a Pécsi Orvostudományi Egyetemen. Munkáját három műszakos ápolóként kezdte az I. sz. Belklinikán, majd 1985-ben az újonnan nyíló kliniko-farmakológiai osztály szakmai csapatát erősítette. 1994-től EKG asz-szisztensi munkakörben tevékenyke-dett. 1999 óta a Szívgyógyászati Kli-nika ambulanciáján dolgozik, majd később részlegvezető asszisztensi beosztást kapott. Vezető asz-szisztensi feladatai mellett is aktívan részt vesz az ambulancián folyó betegellátásban és az oktatásban. Az oktatási igazgatóhe-lyetessel szoros együttműködésben dolgozik. Munkáját rend-kívül nagy odaadással végzi, precíz, pontos, munkatársaival jó kapcsolatot ápol.

Dr. Frederik Zuhorn tudományos segédmunkatárs, Evangelisches Krankenhaus Bielefeld PTE, ÁOK, Magatartástudományi Intézet

Dr. Frédéric Zuhorn tudományos segédmunkatárs, PhD-hallgató 2011-ben a PTE ÁOK német nyelvű képzésében szerzett általános orvosi diplomát. 2008-ban a német hallgatói képviselő elnökeként, az angol program hallgatói képviselőjének elnökével megalakították a közös Angol- Német Hallgatói Önkormányzatot, közismertebb nevén az EGSC-t. Közös érdemük a város legnagyobb nemzetközi rendezvényeként számon tartott International Evening fellendítése. A külföldi hallgatók képviselőjében végzett tevékenységéért 2011-ben Egyetemi Kultúráért Díjat vehetett át. Az egyetem elvégzését követően a németországi Evangelisches Krankenhaus Bielefeld Neurológiai Osztályán kezdte meg orvosi munkáját, jelenleg szakorvosjelölt. Emellett egy sikeres együttműködés létrejöttét kezdeményezte és kísérte végig a bielefeldi kórház és a PTE ÁOK között. E területen végzett munkájával jelentősen hozzájárult a PTE ÁOK nemzetközi, el-sősorban németországi kapcsolatainak kiszélesítéséhez.

DIPLOMÁSOK

Aranydiploma: Dr. Almási Gyöngyi, dr. Aszmann Anna, dr. Bajusz Viktor Elemér, dr. Bárdos László, dr. Bellyei Árpád, dr. Berényi Üveges Ildikó, dr. Blázek Márta, dr. Bodó László, dr. Bogár László Imre, dr. Czéh Gábor, dr. Csángó Péter András, dr. Cserhádi Géza, dr. Csizmadia Zsuzsanna, dr. Csongrády Emőke, dr. Dörömbözy Judit Katalin, dr. Dulánszky Mária, dr. Ferenczy Mihály, Ferenc, dr. Ferenczy Piroska, dr. Gelencsér Gyula, dr. Gimesi Mihály, dr. Hajdu Gábor, dr. Hajduczki István, dr. Halasy Kálmán, dr. Hauzeur Mária, dr. Hegedűs Éva Piroska, dr. Hegedűs Mihály, dr. Horváth Klára, dr. Horváth Margit, dr. Ittész Balázs, dr. Kellner Judith, dr. Knoch Mária Valéria, dr. Kosztolányi György, dr. Kutas Mária, dr. Lassu Gyula, dr. Lencse László, dr. Lomb Dénes, dr. Lomb Dénesné, dr. Czérna Margit, dr. Ludány Andrea, dr. Magdics Mária, dr. Makk Anikó, dr. Mammel Ede, dr. Marosi Irén, dr. Mazur Sándor Miklós, dr. Mayer Rezső, dr. Molnár Péter Pál, dr. Orbán György, dr. Paczolay Ilona, dr. Pap István, dr. Passa Éva Mária, dr. Pataki István, dr. Pintér Mária, dr. Pintér István György, dr. Pottyondy Judit, dr. Rákóczi István, dr. Roszbor József, dr. Ruzsa Győző, dr. Sas Gábor, dr. Schmidt Gabriella, dr. Soltész Gyula, dr. Soroncz Mária Márta, dr. Szabolcsi Tivadar, dr. Szabó István, dr. Szabó Tamás, dr. Szirmai Imre, dr. Szmolenszky Tamás, dr. Szmolenszky Tamásné dr. Róth Erzsébet, dr. Tóth Margit, dr. Varga István.

Gyémántdiploma: Dr. Baranyai István, dr. Bozó József, dr. Cholnoky Péter, dr. Donhoffer Ágnes, dr. Erdélyi Teréz, dr. Énekes Béláné, dr. Fancsik János, dr. Farbak Iván, dr. Fábián Imre, dr. Gasztonyi Ferenc, dr. Gelencsér József, dr. Halvax Éva, dr. Illei György, dr. Kapitány József, dr. Kató Gergely, dr. Kelemen Andor, dr. Kiss József, dr. Kovács Irén, dr. Kovács Sándor László, dr. Könyves Zoltán, dr. Lajos Tamás, dr. Ludvig Károlyné, dr. Szegefalvi Edit, dr. Mérő Endre Gábor, dr. Oó Mária, dr. Róka Edith, dr. Róna Szilvia, dr. Szilágyi Imre, dr. Thán Ede, dr. Tóth László.

Vasdiploma: Dr. Balassa Miklós János, dr. Bohenszky György, dr. Czukor Jenő, dr. Csete Béla, dr. Csongor Éva, dr. Fekete Erzsébet, dr. Halvax László, dr. Mess Béla, dr. Szőnyi László, dr. Zólyomi Gabriella.

Romhányi Emlékérem: dr. Szeberényi József egyetemi tanár, Orvosi Biológiai Intézet,
dr. Wittmann István egyetemi tanár, II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum.

Kiváló gyakorlatvezető cím: a Pécsi Orvostudományi Egyetem rektora 1995-ben alapította. Az arra érdemes oktatókat az V. és VI. éves hallgatók választják meg titkos szavazással. Az elismerésben részesülnek:

Dr. Molnár Gergő (II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum), dr. Gaszner Balázs (Anatómiai Intézet), dr. Hollósy Tibor (Anatómiai Intézet), dr. Ezer Erzsébet (Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet), dr. László Kristóf (Élettani Intézet), dr. Rékási Zoltán (Anatómiai Intézet), dr. Than Péter (Ortopédiai Klinika), dr. Kajtár Béla (Patológiai Intézet), dr. Szapáry László (Neurológiai Klinika), dr. Mike Andrea (Győri Petz Aladár Oktatókórház), dr. Pethő Gábor (Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet), dr. Nyúl Zoltán (Gyermekgyógyászati Klinika), dr. Czopf László (I. sz. Belgyógyászati Klinika), dr. Lempel Edina (Fogászati és Szájsebészeti Klinika), dr. Radnai Márta (Fogászati és Szájsebészeti Klinika).

A legjobban oktató intézetek: Kóréletani és Gerontológiai Intézet, Anatómiai Intézet, Orvosi Biológiai Intézet

A legjobban oktató klinikák: I. sz. Belgyógyászati Klinika, II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum, Neurológiai Klinika.

Köztársasági ösztöndíjban részesülnek: Szakács Zsolt, Ujvári Balázs, Csernela Zsófia, Pagáts Rebeka, Gaszler Péter, Nagy Ákos, Gábris Boglárka, Papp Máté, Bajzik Bence, Péntes Máté István.

A Dékány Miklós díjat Tarszabó Gergely végzős gyógyszerész hallgató vehette át.

Jó tanuló, jó sportoló elismerésben részesült: Alan Abada, Hajdú Máté, dr. Heinrich Károly, dr. John Flóra, dr. Magnus Maloy, Nader Abedini, dr. Tóth Kata Viktória, dr. Tóth Klára Kitti.

Évfolyamuk legjobb hallgatói:

Általános orvos szak, II. évfolyam, magyar: Magyar Olivia; angol: Alhaddad Ayham Ra'ed Noor; német: Reuter Marvin;

III. évfolyam, magyar: Kálmán Patrícia;

IV. évfolyam, magyar: Sütő Zsófia; angol: Jacobsen Óli;

V. évfolyam, magyar: Schroth Evelyn; angol: Bauer Mihocsa Andreas Laszlo; német: Haag Laura

VI. évfolyam, magyar: Szakács Zsolt, Csernela Zsófia, Pintér Dávid; angol: Seifí Aryatape Nima, német: Habermehl Valerie

Fogorvos szak, II. évfolyam, magyar: Nagy Natália Netta; **IV. évfolyam,** magyar: Szabó Dóra; német: Angerhausen Viktoria; **V. évfolyam,** magyar: Meszarics Réka Kata; német: Hildebrant Hauke Hendryk

Gyógyszerésztudományi Kar, II. évfolyam: Vörös Annamára; **III. évfolyam:** Csontos Dorina; **IV. évfolyam:** Boda Gabriella; **V. évfolyam:** Faisal Anna Zelma.

A dékáni vezetés

Dr. Miseta Attila egyetemi tanár, dékán

Dr. Tényi Tamás egyetemi tanár, általános, diákjóléti és külkapcsolatokért felelős dékánhelyettes

Dr. Czopf László egyetemi docens, oktatási dékánhelyettes

Dr. Nyitrai Miklós egyetemi tanár, tudományos dékánhelyettes

Dr. Ertl Tibor egyetemi tanár, szak- és továbbképzésért felelős dékáni megbízott

Dr. Miseta Attila dékán

Dr. Tényi Tamás

Dr. Czopf László

Dr. Nyitrai Miklós

Dr. Ertl Tibor

Az Orvostudományi és Egészségtudományi Szakosztály programja

2016. október 17. - Felkért előadások

1. „Együtt és külön” – Új tanszékek, új feladatok, új kihívások (45 perc)
Dr. Kövesi Tamás, PTE, KK, Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet, Gyermekaneszteziológiai Tanszék, dr. Ráth Gábor, dr. Vajda Péter, PTE, KK, Gyermekgyógyászati Klinika, Gyermek Manuális Tanszék, Gyermek Fül-orr- gégészet, Gyermeksebészet.
2. Dr. Czéh Boldizsár, PTE, KK, Laboratóriumi Medicina Intézet: Stressz okozta morfológiai és funkcionális elváltozások az agyban (25 perc)

2016. október 24. – Tanulságos esetek fóruma

1. Vékonybél angiodyplasia diagnosztikájának nehézségei egy eset kapcsán. (Esetgazdák: dr. Kondor Ariella, PTE, KK, Sebészeti Klinika, dr. Vincze Áron, I. számú Belgyógyászati Klinika, dr. Hegedüs Ivett, PTE, KK, Patológiai Intézet)
2. Egy folt, amely „időzített bombát rejt” avagy a XXI. században is életet menthet (jelenthet) egy banális fizikális eltérés felismerése. (Esetgazdák: dr. Gárdos László, dr. Elmont Beatrix, Zala Megyei Egyetemi Oktatókórház, Gyermek Intenzív és Rehabilitációs részleg, dr. Nagy Gyöngyi, dr. Aradi Mihály, Radiológiai Osztály, dr. Markia Balázs, Országos Klinikai Idegtudományi Intézet, dr. Farkas András, dr. Juhász Zsolt, PTE KK Gyermekgyógyászati Klinika, Gyermeksebészet)
3. Ritka nőgyógyászati tumor „female adnexal tumor of Wolffian origin” (FATWO) ipilimumab terápiájával szerzett tapasztalataink (Esetgazdák: dr. Lőcsei Zoltán, dr. Mangel László, PTE KK Onkoterápiás Intézet; prof. Gócze Péter, dr. Drozgyik István, dr. Stefanovics Ágnes, Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika; dr. Kovács Krisztina, Patológiai Intézet)

2016. november 7. - Felkért előadások

1. Dr. Balogh Sándor, PTE, KK, Alapellátási Intézet: Az intervenciók vizsgálata jelentősége, napi alkalmazásuk a családorvosi gyakorlatban (40 perc)
2. dr. Horváth Gabriella, PTE, ÁOK, Anatómiai Intézet: A hypophysis adenilát-cikláz aktiváló polipeptid védő hatásának vizsgálata in vitro (25 perc)
3. Dr. Hetényi Csaba: PTE, Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet (25 perc): A gyógyszertervezés aktuális kihívásai: A célpont – ligand komplex hidrátszerkezetének meghatározása

2016. november 14. – Tanulságos esetek fóruma

1. Vasculitis-szerű kép immunhiányos állapotban. (Esetgazdák: dr. Minier Tünde, PTE, KK, Reumatológiai és Immunológiai Klinika; dr. Balás István, Idegsebészeti Klinika; dr. Péterfi Zoltán, I. számú Belgyógyászati Klinika, Infektológia, dr. Nagy Ágnes, Haematológiai Osztály, dr. Deli Gabriella, Neurológiai Klinika)

2. Alsó harmadi rectum tumor kiterjedt, két oldali májajátékkal. (Esetgazdák: dr. Káposztás Zsolt, Kaposi Mór Egyetemi Oktatókórház, Általános Sebészet, Kaposvár; dr. Vízványó Rita, Kecskeméti Megyei Kórház, Onkológia, Kecskemét)
3. Angina pectoris háttérben álló ritka betegség, coronaria – subclavia steal eset eredményes kezelése. (Esetgazdák: dr. Hegedüs Dalma, dr. Késmárky Gábor, dr. Tóth Kálmán, dr. Habon Tamás, PTE, KK, I. számú Belgyógyászati Klinika, dr. Kónyi Attila, Szívgyógyászati Klinika, dr. Battyáni István, Radiológiai Klinika)

2016. november 21. – Felkért előadások

1. Dr. Szolcsányi Tibor, PTE, ÁOK, Magatartástudományi Intézet: A saját test észlelésének multiszenzoros jellemzői és a testészlelés módosításainak hatása a fájdalomra (25 perc)
2. Dr. Faludi Réka, PTE, KK, Szívgyógyászati Klinika: A diastolés funkció vizsgálatának modern echocardiographiás módszerei (25 perc)
3. Dr. László Kristóf, PTE, ÁOK, Élettani Intézet: Neuropeptidek hatásának vizsgálata tanulási és megerősítési folyamatokban (25 perc)

2016. november 28. – Felkért előadások

1. Dr. Kondákor István, egyetemi magántanár, Tolna Megyei Balassa János Egyetemi Oktatókórház, Szekszárd: A kvantitatív electroencephalographiai módszerek helye és felhasználási lehetőségei a kutatásban és a klinikai gyakorlatban (40 perc)
2. Prof. Kőszegi Tamás, PTE, KK, Laboratóriumi Medicina Intézet: Fények játéka a kutatásaimban (40 perc)

2016. december 5. - Tanulságos esetek fóruma

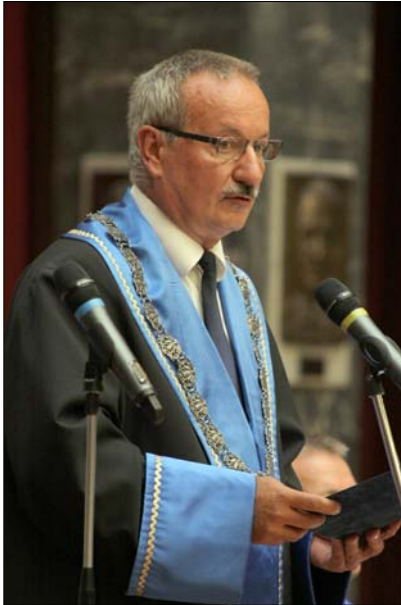
1. Sziklacsontot roncsoló ritka térfoglaló folyamat (Esetgazdák: dr. Nepp Nelli, prof. Gerlinger Imre, dr. Piski Zoltán, PTE, KK, Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika, dr. Molnár Krisztina, Radiológiai Klinika, dr. Finsur András, Patológiai Intézet, dr. Lőcsei-Fekete Anett, Orvosi Genetikai Intézet).
2. Arteria mesenterica superior szindróma (Esetgazdák: dr. Mohos Balázs, dr. Lóderer Zoltán, dr. Mucs Mihály, dr. Márkus Béla, dr. Jáger László, Markusovszky Egyetemi Oktatókórház, Általános, Ér- és Plasztikai Sebészeti Osztály, Szombathely)
3. Metastasis miatt végzett máj és hasfal reszekció 11 évvel hagyományos pancreatoduodenectomia után (Esetgazdák: dr. Papp Róbert, dr. Kelemen Dezső, PTE, KK, Sebészeti Klinika, dr. Finsur András, Patológiai Intézet, dr. Yousuf Al-Farhat, Tolna Megyei Balassa János Egyetemi Oktatókórház, Onkológiai Osztály, Szekszárd)

**Az ülések 16 órakor kezdődnek
a PTE-ÁOK Elméleti Tömb Dr. Donhoffor Szilárd
(III. számú) tantermében, Pécs, Szigeti u. 12.**

TANÉVNYITÓ ÜNNEPSÉG AZ ORVOSKARON – 2016. szeptember 4.

Dr. Miseta Attila, orvostudományi dékán

Tisztelt Hallgatóság!

Dr. Miseta Attila, dékán

A kar éves ciklusának három kiemelkedő ünnepi pillanata van: az első ezek közül a tanév megnyitása várakozással teli. Életek egy periódusát, melyet a családi és iskolai gondoskodás jellemzett, magatok mögött tudjátok. Egy hasonlóan fontos, most már sokkal inkább a későbbi pályátokat meghatározó szakasz következik: eldöntöttétek, hogy orvosok, fogorvosok, biotechnológusok lesztek.

Jól és helyesen döntöttetek! A legszebb hivatást választottátok, de

fizetődik ki, hanem később az életben is.

Eltérően a középiskolától az oktatásunk célja nem egyszerűen az ismeretek közlése és azok számonkérése. Természetesen ez is, de a legfőbb cél az önállóságra való nevelés: mégpedig az önálló gyakorlati tevékenységre. Ez nem képzelhető el anélkül, hogy örömet ne találjatok szakmátokban. Amiben örömet találtok ahhoz ragaszkodni fogtok. Akár tudósok, akár oktatók, akár gyakorló orvosok lesztek, ez lesz az a jutalom, ami minden másnál inkább segít nektek abban, hogy boldog hosszú életet élhessetek, hasznára lehessetek a társadalomnak, s élvezhessétek annak megbecsülését.

Ne feledjétek el, nem egyedül jutottatok ideig! Itt az alkalom, hogy megköszönjétek mindazoknak, elsősorban szüleiteknek, akik titeket ideig segítettek. Miként köszönjétek meg? Kitaró munkával, erősségeitek és gyengeségeitek megfelelő felmérésével, jó tanulmányi eredményekkel.

Fő feladatotok tehát a tanulás és az ismeretek megfelelő szintű szintézise. Ugyanakkor a város, Pécs és környéke számos lehetőséget ad a kulturális, sport és hitéleti igények kielégítésére is. Figyeljétek jó házigazdaként külföldi hallgató társaitokra, tudomásul véve azt, hogy ők más kulturális környezetből jöttek, az összecsapásokat csak a sportpályán a tisztességes játék szabályainak megtartásával fogadhatjuk el. Természetes kérésünk az is, hogy külföldi társaink viselkedjenek jó vendégként, elfogadva szokásainkat. Viselkedjétek mindenkor kulturáltan ezzel is öregbítve intézményünk hírnevét.

persze csak akkor, ha magatok szívvel és lélekkel azonosultok hivatásokkal. A legszebb hivatást választottátok, hiszen embertársaitok testi/lelki bajain kell, segítsétek, ami a legnehezebb feladat. Majdnem minden tudományágat megtalálhattok a hatalmas és szerteágazó orvostudományon belül. Ha érdekel a biológia, genetika, fizika, matematika, a lélektan, a szociológia, és mindezek szintézise, a megfelelő helyen vagytok.

Az egyetem feladata a tudományok művelése. Ezen belül a tudományok oktatása, fejlesztése és gyakorlása. Látni fogjátok, hogy az orvosi fogorvosi és gyógyszerészeti tudományok alapos ismereteket kívánnak meg, amiket megpróbálunk a kor színvonalának megfelelően, hagyományaink szerint a számotokra átadni. Látni fogjátok azt, hogy hasonlóan hozzátok az oktatóitok is sokfélék: eltérően ügyesek a tudományok átadásában, azok fejlesztésében és mindennapi alkalmazásában. Egy valamiben biztosak lehetnek, kemény kiválasztási eljárásokon mentek át, mindnyájan kiválóan teljesítettek valamiben. A kezdeti előadásokra és gyakorlatokra járás lelkesedése persze eltűnik. De azt követően is nagy szükségetek lesz arra, hogy ezeket látogassátok. Higgyétek el, ez nem csak a vizsgaidőszakban

Dr. Perjési Pál, a gyógyszerészkari dékánja

Tisztelt Rektor Úr, Dékán Úr, Dékánhelyettes Asszony, Dékánhelyettes Urak, Tisztelt Főigazgató Úr, Tisztelt Tanári Kar! Kedves Elsőéves Gyógyszerészhallgatók, Tisztelt Vendégeink!

Megkülönböztetett nagybecsüléssel köszöntöm Önöket a Pécsi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Karának 2016/2017 évi, a kar történetének első tanévnyitó ünnepségén!

A 2016/2017 évi tanévnyitó ünnepség fontos mérföldkő a pécsi gyógyszerészképzés történetében. A 2000-ben, a Pécsi Orvostudományi Egyetem Általános Orvostudományi Karán belül megindult gyógyszerészképzés szervezeti és szakmai fejlődésének eredményeképpen, 2016 januárjától, mint az egyetem önálló, Gyógyszerésztudományi Kara folytathatta működését. Az elmúlt mintegy tízenöt év alatt kialakult a képzés és a kari szerveződés alapvető struktúrája, megalakultak azok a szakintézetek, melyek jövőbeli oktatási

és szakmai tevékenysége ez évtől kezdődően már az ország negyedik önálló gyógyszerésztudományi karának munkáját minősíti. Mint az újonnan megalakult kar dékánja, ezúton is köszönetet fejezem ki minden egyetemi vezetőnek, hogy munkájával hozzásegítette a szak karrá való fejlődését!

A tanévnyitó ünnepségek ünnepi pillanatok nemcsak az új és a már itt tanuló hallgatóknak, de a kar oktatóinak is! Önök, fiatal gyógyszerészhallgatók életének egy új, a folyamatos szakmai számonkéréseket megkövetelő szakasza indul most el. Az elkövetkező évek során válnak majd a tanuló diákból alapos szakmai tudással rendelkező, felelős munkára alkalmas gyógyszerészeké, akiknek hivatása az egészség megőrzésének és a beteg emberek gyógyulásának elősegítésére ad lehetőséget.

Tisztelt elsőéves gyógyszerészhallgatók! Mindenek előtt köszönjük, hogy tanulmányaik színhelyéül a Pécsi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Karát választották! Ez egyidejűleg felelősség és elismerés is nekünk. A kar minden oktatója azon dolgozik, hogy a most megkezdődő tanulmányaik eredményeképpen jól képzett, szakmailag elismert gyógyszerésszé váljanak! Használják ki életüknek ezt a vissza nem térő lehetőségét, hogy érdeklődési körüknek megfelelően megtalálják leendő szakmájuknak azt a szegmensét amiben a jövőben kiemelkedő tudást szeretnének megszerezni.

A kar oktatási kínálatában a gyógyszerészképzés mellett megtalálható a szakgyógyszerészképzés valamint a PhD-képzés is. A hallgatók már egyetemi tanulmányaik során megismerkedhetnek

a tudományos kutatás rejtelmével a tudományos diákköri tevékenység során. A kimagasló eredményeket elérők pedig a Kar Doktori Iskolájának keretében PhD-fokozatot szerezhetnek.

A magam és a kar minden oktatója nevében kívánom Önöknek, hogy tanulmányaik sikeresek legyenek, és hogy jövőbeli hivatásuk sok örömet okozzon életükben! Köszönöm a figyelmet!

*Dr. Perjési Pál, egyetemi tanár
PTE, GYTK, dékán*

Fotó: Verébi Dávid

Tisztelt Rektor Úr, Dékán Urak! Kedves Elsőéves Hallgatótársaim! Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Az ember már sok ezer éve tekint fel a csillagos égboltra és mereng: vajon ilyen végtelen az ő élete is? Földi életünk bizonyára nem az, ám lelkünk, a végtelen rejtelmesség hasonlóképpen lehet örökkévaló. Folyamatosan fejlődik és épül lelkünk, és ez az átalakulás számos fordulópontot rejt magában. Itt ezen ember- és lélekformáló iskolában, eme fordulóponton most valami újra és rejtelmesre nyitjátok szárnyaitokat!

Történik az bizony először, hogy egy hallgató köszönti az elsőéveseket, így igen csak megtisztelő érzés, hogy ezen a hagyományteremtő alkalmon én lehetek az. A véletlen hozta úgy, hogy egy olyan egyetemen köszönhetlek most titeket, amit 1921-ben – 32 évnyi polgármestersége közepén – az úkapám, Nendtvich Andor hathatós segítségével helyeztek Pécsre. Ezzel rangjában csillogtatva Pécs egyetemvárosi címét. Büszkeség és hála az ősöknek!

Kedves elsőévesek! Üdvözöllek titeket itt Pécsen és a PTE-n. Jó helyen vagytok! Hogy megcsillogtassam ezidáig tett „felfedezéseimet”: immáron a PTE egyetemi polgárjaiként a kiváló képzések mellett olyan előnyökhöz juttok, mint ingyenes uszodai szolgáltatásokhoz itt az épületben és a Pollack strandon, vásárlási kedvezményekhez szerte a városban, továbbá ingyenes és jogtiszta Microsoft Office programcsomaghoz 1 TB OneDrive hellyel (mellyel a tananyagok megosztása könnyű és szervezett formát ölthet).

Mondják, hogy Pécsen a mediterrán szellő zúg keresztül. Valóban igaz, ennél azonban jóval több rejtőzik itt. Csupán rajtatok múlik, hogy pezsgő városunkban milyen élményeket választotok. Lesz bizony Gólyabál, International Evening, Borkostoló túra Villányban és megannyi hajmeresztő kaland, melynek most már ti is részesei lehettek. El ne veszítétek józan fejteket a fozatagban!

Kedves elsőévesek! Hihetetlen kalandra vállalkoztatok. Ti

vagytok a legjobbak és legokosabbak és – az előttünk álló feladatok ismeretében – még a legbátrabbak is. Hiszem, hogy egy nap visszatérünk egy új birodalom felfedezésének tudatával, de mint mindnyájan tudjuk: az is lehet, hogy sohasem térünk vissza.

Merjetez nyitni egymás felé és találjatok új barátokat bármely nemzetiségből, mert bizony nem csak az üzleti világban kulcsfontosságú a networking, de az egyetem és nemzetünk erejét is erős közösségek adják. Bátran barátkozzatok, formáljatok közösséget, osszátok meg tudásotokat; mert mit ér a tudás, ha nincs kívül megosztani?

Gondoljatok két könyvre, melynek 1-1 lapját egymásba hajtjátok: rögtön szét lehet húzni. Most gondoljatok két könyvre melyben 100 lapot hajtotok egymásba; bizony mondom nektek, tíz ember sem lesz képes azt széthúzni.

Együtt vagyunk erősek, együtt maradunk fenn.

Nem állítom, hogy a hely, ahova jöttetek, könnyedén ad majd diplomát. Cseppet sem. Talán majd úgy érzitek, hogy emberi teljesítőképességetek határára jutottatok. Mégis, kedves újdonsült diáktársaim, milyen dicsőséges érzés lesz eme szent harcokban győzedelmeskedni!

Isten velünk, hát ki lenne ellenünk?

Zárásként hadd osszak meg veletek pár cseppet a kultúra fiolájából. (Emlékezzetek majd e sorokra, mikor harmadévesként a pathológia tárgyát tanuljátok.) Vörösmarty szerint a három legszébb magyar szó a szív, a pillangó és a csók. Nem is oly régiben írtunk erre egy egészen rövid, kétsoros versikét. Így hangzik:

„MR-ben festett az agyam pillangóra,
s szívembe markolt; a halál csókja.”

Köszönöm.

Hetényi Roland

Forrás: www.pte.hu

Közös rendezvénnyel ünnepelte az új tanévet a Város és az Egyetem

A Pécsi Tudományegyetem 2017-ben ünnepli alapításának 650. évfordulóját, amely esemény felvezető évében, 2016. szeptember 1-jén került sor Pécs Város Napja Ünnepi Közgyűlésére és a PTE Tanévnyitó Ünnepi Szenátusi Ülésének közös rendezvényére. Az eseményen díjak, elismerések és egyetemi tanári kinevezések átadására is sor került.

Az eseményen a Magyar Kormány részéről részt vett *Balog Zoltán* emberi erőforrások miniszter, *Palkovics László* oktatási államtitkár és *Hoppál Péter* kulturális államtitkár; Pécs Megyei Jogú Város részéről *Páva Zsolt* polgármester és *Lovász István* jegyző; a Pécsi Tudományegyetem részéről pedig *Bódis József* rektor és *Zeller Gyula* rektorhelyettes.

Páva Zsolt polgármester köszöntőjében kiemelte Pécs szellemiségét, a *genius loci*, azaz a pécsi szellem jelentőségét az első magyar egyetem alapításának történetében, és egyben méltatta az elmúlt egy év eredményeit, melyeknek a szervező elve a rend motívumának megteremtése volt a város életében.

A polgármesteri gondolatokhoz kapcsolódott *Bódis József*, a Pécsi Tudományegyetem rektorának köszöntője, aki beszédében kiemelte: különleges alkalom az első közös rendezvény, amelynek apropóját a jövőre 650 éves első magyarországi egyetem alapítása adja, amely egyben a magyar felsőoktatás születésnapja is.

Az eseményen díjak, elismerések és egyetemi tanári kinevezések átadására is sor került.

Művészeti teljesítménye elismeréseként elismerő oklevélben részesült: *Kiss Diána*, aki a Centenárium IX. Nemzetközi Simándy József énekversenyen I. korcsoportban III. helyezést ért el.

Trefort Ágoston díjban részesült: *dr. Kovács Béla* (PTE, ÁJK); *Lehoczki Balog Andrea* (SZTE, ÁOK); *dr. Nagy Rezső* (Óbudai Egyetem); *dr. Pupos Tibor* (Pannon Egyetem); *dr. Fülöp László* (Kaposvári Egyetem)

Balog Zoltán miniszter Magyar Felsőoktatásért Emlékplakett elismerésben részesítette a PTE három oktatóját: *Jancskárné Anweiler Ildikót*, a Műszaki és Informatikai Kar főiskolai docensét; *Kránicz Jánost*, az Egészségtudományi Kar professor emeritusát; *Pajor Lászlót*, az Általános Orvostudományi Kar egyetemi tanárát.

A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság elnöki kinevezésében részesült: *dr. Csépe Valéria*.

Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság tagsági megbízásában részesült: *Gulyás Tibor*.

Városháza Emlékérem kitüntetésben részesült: *Vándor András*, nyugalmazott bányamérnök, klubvezető tartalmas, sikeres bányamérnöki életműve, valamint közösségteremtő, ifjúságbarát oktató-nevelői tevékenysége, a bányász kultúra és hagyományok ápolása, megőrzése elismeréséül; *Krizsánovics Károly* tanár, a Pécsújhegyi Környezet- és Érdékvédelmi Egyesület alapító elnöke fáradhatatlan, lelkiismeretes, aktív civil, közösségépítő tevékenységének elismeréséül; *Neumayer Károly* egyetemi docens, Artisjus-díjas és Liszt-díjas fúvószenekari karnagy, trombitaművész páratlan előadói, zenetanári és karmesteri tel-

jesítménye, a magyar kultúra és zeneművészet kiváló tolmácsolása, továbbá sikeres kultúraszervezői tevékenységének elismeréséül; *Gyurkó István* trombitaművész, zenetanár, karmester eredményes karnagy, zeneművészeti és zenetanári tevékenysége elismeréséül; *Blazsekovics Ferenc* küzdősportoló, thai box mesteredző kiemelkedő, eredményes sportolói és edzői tevékenységének, az ázsiai harcművészetek népszerűsítésében elért sikereinek elismeréséül.

Pro Civitate díjat vehetett át: *id. Dárdai Pál* labdarúgó, labdarúgóedző, a labdarúgás területén elért kiváló eredményei, továbbá több évtizedes edzői munkájának elismeréseként; *Rétfalvi Sándor* szobrász, érdemes művész, professor emeritus a képzőművészetben és az oktatásban végzett kiemelkedő munkájáért, Pécs város művészeti életében elért sikereinek elismeréséül; *Vonyó József* történész, nyugalmazott címzetes egyetemi tanár fáradhatatlan, lelkiismeretes, magas színvonalon végzett, több évtizedes közéleti, akadémiai, kutatói és oktatói életművének elismeréséül.

Pro Communitate díjat vehetett át: *Jobbágy Valér* Liszt-díjas karnagy, egyetemi tanár, Pécs kulturális életének négy évtized óta aktív szereplője a magyar kultúra magas szintű közvetítésében végzett eredményes tevékenysége, a zeneirodalom remekműveinek előadása, továbbá zenepedagógiai munkásságának elismeréséül.

A Magyar Pálos Rend Tartományfőnöksége közösségteremtő, lelkipásztori, tanítói, humanitárius és jószolgálati munkájának elismeréséül, *Varga Ferenc* tanár, intézményigazgató, egyesületi elnök sikeres és eredményes közéleti, közösségteremtői, közművelődési, oktatói és ifjúságnevelői életműve, valamint a határon túli magyarok közösségmegtartó és identitástudatuk megőrzéséért végzett lelkes és fáradhatatlan munkájának elismeréséül.

Pro Universitate Juventutis Díjat vehetett át: *Vancsik Péter* magyar-testnevelés szakos hallgató, a Bölcsészettudományi Kar Hallgatói Önkormányzatának elnökeként végzett alázatos és kiemelkedő szervezettefejlesztő, több generáción átívelő hatású tevékenysége és leköszönését követően a Neptun rendszer bevezetésével kapcsolatosan végzett aktív segítségnyújtása elismeréseként.

Alma Mater Emlékérmeket vehetett át: *Ronta Ákos* pénzügy mesterszakos végzett hallgató kimagasló tanulmányi eredménye, több országos szintű közgazdaságtudományi versenyen való sikeres részvétele és az EHÖK általános alelnöki pozíciójában végzett szorgalmas munkájának elismeréseként.

Egyetemi Kultúráért Díjat vehetett át: *Mikuli János*, a színház igazgatója, aki aktív szerepvállalásával, áldozatkész munkájával és kiemelkedő művészeti, kulturális tevékenységével méltón öregbíti egyetemünk hírnevét; A PTE Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar hallgatóiból verbuválódott *THZ*, azaz *Tehetséges Hallgatók Zenekar* aktív szerepvállalásukért, áldozatkész munkájukért, kiemelkedő művészeti és kulturális tevékenységük elismeréseként; A Zenélő Egyetem, a populáris zenei kul-

túra értő megismerését támogató kitartó munkájuk elismeréseként.

Egyetemi Sportéletért Díjat vehetett át: *Galambos Ramóna* testnevelő-edző szakos egyetemi hallgató, a Magyar Birkózó Szövetség felnőtt válogatottjának tagja birkózás sportágban, az 55 kg-os súlycsoportban, 2016-ban elért európbajnoki 3. helyezéseért; *Krausz Gergely* villamosmérnök szakos egyetemi hallgató, a pécsi Multi Alarm Sportegyesület versenyzője és az Európai Egyetemi Játékokon is szép eredményeket elért Pécsi Tudományegyetem csapatának tagja tollaslabda sportágban kiemelkedő egyéni és páros eredményeiért és olimpiai válogatott kerettagsága elismeréseként; *Sárosi Laura* környezetmérnök szakos egyetemi hallgató tollaslabda sportágban elért kiemelkedő eredményeiért, a világ figyelmét felkeltő sportszerű viselkedésért és a 2016. évi riói olimpián való részvételi jog kivívása elismeréseként.

Áder János köztársasági elnök 2016. szeptember első napjától egyetemi tanárrá nevezte ki a PTE 11 oktatóját:

Állam- és Jogtudományi Kar: *Gál István László*, a Büntetőjogi Tanszék egyetemi tanára;

Általános Orvostudományi Kar: *Balogh Péter*; az Immonológiai és Biotechnológiai Intézet egyetemi tanára; *Balogh Sándor*; az Alapellátási Intézet egyetemi tanára; *Kovács Tibor*; a II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum egyetemi tanára; *Köszegi Tamás*, a Laboratórium Medicina Intézet egyetemi tanára,

a Bölcsészettudományi Karon: *Kákai László*, a Társadalmi Kapcsolatok Intézet Politikatudományi és Nemzetközi Tanulmányok Tanszék egyetemi tanára; *Nagy Zoltán*, a Társadalmi Kapcsolatok Intézet Néprajz-Kulturális Antropológia Tanszék egyetemi tanára;

az Egészségtudományi Karon: *Betlehem József*, a Sürgősségi Ellátási Intézet és Egészségpedagógiai Intézet egyetemi tanára, a kar dékánja;

a Műszaki és Informatikai Karon: *Getto Tamás*, az Építész Szakmai Intézet Vizuális Ismeretek Tanszék egyetemi tanára; *Hutter Ákos*, az Építész Szakmai Intézet Építészeti és Várostervezési Tanszék egyetemi tanára;

a Művészeti Karon: *Gaal Tamás*, a Képzőművészeti Intézet egyetemi tanára.

Pro Universitate Quinqueecclesiensi kitüntetést vehetett át:

Korinek László professzor a Pécsi Tudományegyetem érdekében kifejtett vezetői, kezdeményező és támogató tevékenységéért; *Debreczeni László* nyugalmazott tisztii főorvos, a Pécsi Tudományegyetem érdekében kifejtett kezdeményező és támogató tevékenységéért.

Pécs Város Díszpolgára címben részesült: *Bánky József*, Pécs klasszikus zenei életének meghatározó szereplője magas színvonalon végzett, több évtizedes fáradhatatlan, felbecsülhetetlen értékű zeneszerzői, előadói, művészeti és a felsőfokú zenetanári munkájának, sikeres életpályájának elismeréséül.

A kitüntetésekhez, kinevezésekhez szívből gratulálunk!

Rangos nemzetközi elismerés Lőrinczy Dénes professzornak

A termikus analízissel foglalkozó nemzeti társaságokat összefogó legnagyobb nemzetközi szervezet, az ICTAC („International Confederation for Thermal Analysis and Calorimetry”), 2016. augusztus 14-19-e között tartotta Orlando-ban (Florida, USA) négyévente megrendezett kongresszusát. A kongresszus legrangosabb tudományos díjait – amelyről az ún. „Award” bizottság dönt nemzetközi ajánlások alapján – két nagy műszergyártó cég, az amerikai TA Instrument és a francia SETARAM cég szponzorálta. A díjak tartalmaznak a részvétel fedezése mellett jelentős anyagi támogatást is. A SETARAM által adományozott díjat Közép-Európából elsőként *dr. Lőrinczy Dénes*, a PTE, ÁOK, Biofizikai Intézetének professor emeritusa kapta meg. A TA Instrument hasonló értékű díját az a *Vincent Mathot* professzor kapta, akivel Lőrinczy professzor a 90-es évek végén három éven át együtt dolgozott az INCO-COPERNICUS EU által támogatott kutatási programban. A díj indoklásában döntő érvként említették Lőrinczy professzor úttörő, nemzetközi szintű munkáját a termikus analízis biofizikai/orvosi alkalmazása terén. Kiemelték aktív publikációs tevékenységét, több angol nyelvű, általa szerkesztett és több saját fejezetet tartalmazó, rangos kiadó által megjelentetett könyvét,

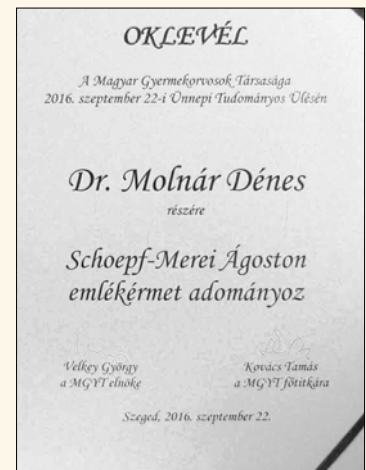

valamint a tudományos utánpótlás nevelésében végzett aktivitását (17, sikeresen védett PhD-értekezés, több habilitációs és MTA doktora fokozat). Biofizikai kutatásai közül az izomműködés energetikai folyamatainak vizsgálatát, élelmiszer-fizikai munkáiból a hidegen kenhető vaj és sajtermékek, probiotikus élelmiszerek tesztelésében végzett eredményeit tartották fontosnak. Úttörő munkának fogadták el a termikus analízis alkalmazását a daganatos megbetegedések vérplazmából történő diagnosztizálási lehetőségként való használatára.

Dr. Lukács András

Schoepf-Merei-díj

Molnár Dénes professzor Schoepf-Merei-díjban részesült a Magyar Gyermekorvosok Társasága Nagygyűlésén, melyet 2016. szeptember 22-24-én Szegeden rendeztek. Molnár professzor a díjat a társaság érdekében és a magyar gyermekorvoslás terén kifejtett, több évtizedes, kimagasló, tudományos, szakmai, szakmapolitikai tevékenységével érdemelte ki.

Forrás: UnivPécs 2016. szeptember

Mi várható az őszi szemeszterben? – interjú Bódis József rektorral

– *A jubileumi év előtti utolsó tanév előtt állunk. Mire számíthatunk a 650-es évforduló kapcsán ebben a félévben?*

– Bízom abban, hogy minden korábban eltervezett programunk kapcsán megkapjuk a végső döntést: ezeket a programokat mi terveztük és állítottuk össze, ám a kiemelt események között számos olyan van, mely a felsőoktatás meghatározó alakjainak és a kormányzati szereplőknek részvételét is megkívánja. Úgy tudom, változik a kormányzati struktúra, de már most kapcsolatban állunk és együttműködünk azzal a megbízottal, aki a jubileum ügyében mediátor szerepet tölt be a PTE és a kormányzat között.

– *Magyarország kormánya az év elején döntött arról, hogy 24 milliárd forinttal támogatja a PTE Modern Városok Programhoz kapcsolódó fejlesztését, a Pécsen tanuló külföldi hallgatók létszámának 2020-ra történő megduplázását. Mi várható ezzel kapcsolatban a 2016/2017-es tanévben?*

– Alapvetően nem csak a külföldiek idevonzását, hanem a képzés minőségét is segíti a program. A 24 milliárddal kapcsolatban megalakultak azok a projektszervezetek, amelyek nélkül ez nem tud működni, és kialakult a fejlesztések fő struktúrája, elindultak a tervezési, bizonyos esetekben pedig már az engedélyeztetési folyamatok is. Abban bízunk, hogy idén az erre az évre biztosított 4,5 milliárd forintos összeg leköthetővé válik. Emellett abban is bízom, hogy legalább elkezdődik a Damjanich utcai, úgynevezett Nemzetközi Hallgatói Központ építése, valamint a KK Rákóczi úti telephelyén azon klinikák rekonstrukciója is megkezdődik, és reményeim szerint be is fejeződik, melyeknek oda költözniük kell.

– *A magyar hallgatók bevonása, itt tartása, karrierjük építése tekintetében milyen lépések lesznek ebben az évben?*

– A 24 milliárd lehangzatosabb mondata az idegen nyelvű képzés fejlesztése, de azt mindenki tudja kimondatlanul is, hogy ez egyben képzésfejlesztést is jelent. Vagyis mindez nemcsak a külföldi hallgatók számára jelent minőségileg átalakult és oktatástechnikában a kor színvonalán lévő környezetet, hanem a magyar hallgatók számára is. Úgy gondolom, hogy ez a fejlesztés az egész egyetemi létet, az oktatást, a képzést, s bizonyos szempontból akár a kutatás feltételrendszerét is a 21. századba viszi. Ezzel kapcsolatban muszáj elmondanom, hogy pár éve az USA-ban százezres hallgatói létszámmal indult a kor technikai adottságait kihasználó távoktatási rendszer. Nyilvánvaló, hogy nem lehet minden területen távoktatási programot indítani, de vannak olyan terü-

tek, melyeken lehet. A fejlesztési programjaink részeként ezen a területen is tervezzük lépni.

– *A külföldi hallgatók számában sikerült újabb elmozdulást elérni?*

– 2965 külföldi hallgatónk volt május végén, mind a fizetős, mind a különböző ösztöndíjakkal itt tartózkodókat figyelembe véve. Már látjuk a Stipendium Hungaricummal kapcsolatos első eredményeinket, jelentkezéseket. Ha minden jól megy, akkor ősszel átléphetjük a háromezres határt. Igazi ambícióm, hogy 2017 szeptemberére elérjük a 4000 körüli létszámot a külföldi hallgatók tekintetében. Dolgozunk rajta, sokat kell érte tenni, hiszen az lenne igazán jó visszaigazolása annak a kormányprogramnak, amellyel megbíztak bennünket, s melyhez forrást is biztosítottak.

– *Nyár végén hozta nyilvánosságra legfrissebb egyetemi rangsorát a Center for World University Rankings. A világ legjobb ezer egyetemét rangsoroló listára a PTE ismét felkerült, s a tavalyihoz képest 16 helyet javított, a 877. helyen áll.*

– Ez az eredmény sok összetevőből áll, egyebek között a tudományos eredményeinken, azok minőségén, citációin, impaktjain, képzési eredményeinken alapul... Ugyanakkor úgy gondolom, hogy az alumni adataink pontatlanok. Ahogy azt a Times High Educationnel kapcsolatos példa mutatja: amikor valós, hivatalos adatokat tudunk megadni, sokkal előkelőbb helyet biztosított számunkra a rangsorban. Az összesített eredményt, például a magyar felsőoktatási intézményeket tekintve a PTE és az előtte lévő három egyetem között csak századnyi különbségek vannak, de a legjobb magyar és a mi egyetemünk között is csak hat tizednyi a különbség. Meggyőződésem, hogy ha korrektebb adatokat tudnánk leadni, akkor egy-két tizeddel javulni tudna az összesített pontszámunk, és az sokat jelentene, akár 150-200 hellyel jobban is állhatnánk. Fontos lenne a művészeti és a műszaki eredményeket is az elbírálási szempontok közé venni, hiszen ezek is fontosak, s nem mellesleg egy ily módon kiterjesztett szempontrendszer alapján is feljebb kerülnénk a rangsorban. Ami a teljesítményünket illeti, azt növelni kellene, ugyanakkor azt gondolom, hogy Szegeddel és Debrecennel szemben annyiban vagyunk lemaradva, amennyivel kevesebb az oktatónk. Az a hiányzó néhány száz oktató, akikkel kevesebb Szegedhez vagy Debrecenhez képest az itteni oktatói gárda, a teljesítményben is megmutatkozik. Az idegen nyelvű képzési fejlesztés humánerőforrást érintő része ezen is változtathat majd.

ÚJONNAN KINEVEZETT PROFESSZORAINK ÉS DOCENSEINK

Dr. Balogh Péter egyetemi tanár

1963. július 3-án született Hódmezővásárhelyen. Általános iskolai és gimnáziumi tanulmányait Szekszárdon végezte. 1988-ban szerzett általános orvosi diplomát a Pécsi Orvostudományi Egyetemen. 1984 óta végzett TDK-munkát a POTE Kórbonctani Intézetben Németh Péter irányításával.

1989-ben British Council ösztöndíjjal kilenc hónapig a Sir William Dunn School of Pathology (Oxford University, Nagy Británia) kutatóintézetben dolgozott, majd 1992-94 között a Royal Society és Sir Penley Abraham Fellowship támogatásával szintén itt folytatta munkáját. 1994-től a POTE Biotechnológiai Fejlesztő Laboratóriumban (a jelenlegi Immunológiai és Biotechnológiai Intézet jogelődjé) gyakornokként dolgozott, majd 1996-ban védte meg kandidátusi értekezését. 2000-2002 között az USA-ban a Virginia Commonwealth University/ Medical College of Virginia intézetben végzett kutatómunkát. 2007-ben klinikai laboratóriumi szakvizsgát tett. 2010-ben habilitált. Kutatási területe a nyirokszövetek stromaelemeinek differenciálódása és szerepe az immunválaszok szabályozásában in vivo egérmodellek fejlesztésével és alkalmazásával. Ehhez kapcsolódóan számos új (elsősorban egér nyirokszöveti összetevőkkel reagáló) monoklonális antitestet állított elő, jelenlegi kutatási tevékenység embrionális fejlődésbiológiai módszerek (diploid aggregációs kimerák, preimplantációs embrió-manipuláció) kialakítása és nyirokszöveti fejlődésbiológiai alkalmazása.

Több pályázatot nyert el önálló témavezetőként (ifjúsági és tematikus OTKA-pályázatok, ETT-pályázat, nemzetközi Broad Medical Research Program pályázat, Bolyai pályázat, Széchenyi Posztdoktori pályázat, Öveges professzori pályázat), és kapott szakmai és oktatói elismerést (OTDT Mestertanár Aranyérem, Magyar Felsőoktatásért Emlékplakett). Számos TDK-hallgatója szerepelt sikeresen OTDK-rendezvényeken, és később irányítása alatt többen nyertek PhD-fokozatot.

Jelenleg a PTE, KK, Immunológiai és Biotechnológiai Intézet intézetvezető-helyettese, az Orvosi Biotechnológiai tanszék vezetője. A Magyar Immunológus Társaság vezetőségi tagja, a MTA köztestületi tagja, a PAB immunológiai munkacsoportjának tagja, az American Association of Immunologists és az EuroMabNet (monoklonális antitestek fejlesztésével és alkalmazásával foglalkozó európai tudományos társaság) tagja. 67 publikáció szerzője, összesített impact faktor 127,325; 417 független hivatkozással.

Nős, felesége dr. Petz Andrea, a Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziumban kémia szakos tanár és tehetségpont-szervező, két gyermekük közül Orsolya Lilla az ELTE bölcsészkarán török nyelv-orientált szitika MA diplomát szerzett, Bendegúz Lázár 4. évfolyamos orvostanhallgató.

Dr. Balogh Sándor egyetemi tanár

Pécsett született, iskoláit és az orvosegyetemet is itt végezte. 1976-tól Tatabányán lett körzeti orvos, ahol üzemorvosként is dolgozott, valamint részállásban, városi főorvos is volt. Általános orvostanból, üzemorvostanból, munkahigiénéből szakvizsgázott, hipertológiából, diabetológiából és palliatív medicinából licencvizsgát szerzett. 1984-ben megyei szakfelügyelő főorvos lett, 2004-ben PhD-fokozatot szerzett, 2005-ben címzetes egyetemi docens, 2011-ben habilitált doktor lett.

Az egyetemi oktatásban 1984 óta vesz részt, kezdetben a Semmelweis Orvostudományi Egyetem (SOTE) Körzeti Orvosi Oktatási Csoportja oktatójaként dolgozott 1993-ig. 1996-tól 2002-ig a Hajnal Imre Egészségtudományi Egyetem (HIETE) Családorvosi Tanszéken, 2002-től az SZTE Családorvosi Intézetében oktatott. 2012-től a PTE, ÁOK docense és a Családorvosi Intézet igazgatója. 2015-ben a Családorvosi Intézet neve Alapellátási Intézetre változott. A három, nem önálló tanszék, Hospice Palliatív, Foglalkozás-egészségügyi és Munkahigiénés ill. a Családorvosi közül az utóbbi kettőt vezeti.

1991-től a Népjóléti Minisztérium Alapellátási Osztályának vezetője, az Egészségpolitikai Főosztály vezetőhelyettese ill. vezetője is volt 1996-ig. 1998-2015-ig az Országos Alapellátási Intézet főigazgatója, 2015-től az OTH Alapellátási főosztályának vezetője.

1994 óta vesz részt a szakvizsgáztatásban, a háziorvostan és a foglalkozás-egészségügyi és a munkahigiéné szakterületein. 2010-től a Nemzeti Vizsgabizottság tagja. 1989-től tagja a (Körzeti) Háziorvostani Szakmai Kollégiumnak majd titkára és elnöke is. Több hazai és nemzetközi társaság tagja, tisztségviselője, melyek között említhető: 1987-től a Magyar Általános Orvosok Tudományos Egyesülete elnökségi tagja, főtítkárhelyettese, főtítkára, örökös főtítkára, jelenleg elnöke. 2004-től a MOTESZ elnökségi tagja, al-elnöke. 2011 és 2014 között az Európai Családorvos Uniót (UEMO) vezető magyar elnökség kincstámoka. Több magyar szakmai folyóirat szerkesztőségi tagja, felelős, vagy főszerkesztője.

Több hazai és nemzetközi szakmai elismerés birtokosa, a 2006-ban a köztársasági elnöktől a Magyar Köztársaság Tisztkereszt Polgári Tagozat kitüntetésben részesült. Nős, felesége háziorvos, két gyermeke jogvégzett, egészségügyi és kormányzati középvezetők. Három unokája van.

Dr. Kovács Tibor egyetemi tanár

1966-ban született Budapesten, alapfokú iskoláit is ott végezte. 1984-ben a Panonhalmi Bencés Gimnáziumban érettségizett. 1984-től a SOTE,

ÁOK-on, majd 1986-tól a POTE-n folytatta egyetemi tanulmányait, ahol 1990-ben általános orvosi diplomát szerzett. 1990-től napjainkig a PTE, KK, II. sz. Belgyógyászati Klinika munkatársa (1990-1995 orvosgyakornok; 1995-2000 tanársegéd; 2000-2005 adjunktus; 2005-2016 docens). Belgyógyászból 1995-ben, nefrológiából 1998-ban szerzett szakképesítést. 2008-ban hipertónia minősített orvosa vizsgát tett, 2014-ben diabetológiai licencet szerzett. PhD-disszertációját 1999-ben védte meg „Újabb adatok az IgA nephropathia progressziójában szerepet játszó tényezőkhöz” címmel. 2008-ban habilitált. 2001-2002 között egyéves tanulmányúton volt az International Society of Nephrology ösztöndíjjal Manchesterben (Anglia) a Manchester Royal Infirmaryban, ahol a vesetranszplantált betegek gondozását tanulmányozta. 2003-tól docensi kinevezéséig Békésy György posztdoktori ösztöndíjban is részesült. 2002-től osztályvezető, 2008-tól általános igazgatóhelyettes a klinikán. Angol nyelvből felsőfokú nyelvvizsgát tett (2002). A gyógyító munka mellett a magyar és az angol nyelvű orvostanhallgatók képzésében illetve a belgyógyászati/nefrológiai posztgraduális szakképzésben is részt vesz évtizedek óta. A Klinikai Orvostudományok Doktori iskolájában meghirdetett PhD-témái vannak. A PTE, ÁOK, Szak- és Továbbképző Központ hipertónia licenc grémiumvezetője. Tudományos érdeklődési területe a vesebetegségek, hipertónia és diabetes klinikai vonatkozású vizsgálata. Publikációinak száma: 84 (ebből 13 könyvfejezet, 32 angol nyelvű). Összesített impactfaktora: 72,7. Független idézettsége: 289. A Magyar Hipertónia Társaság vezetőségének tagja, a Magyar Nephrológiai Társaság Etikai Bizottságának elnöke. Felesége, dr. Rékási Zsuzsanna, laboratóriumi szakfőorvos. 4 gyermekük van (Péter 25, Pál 23, Márton 21, Klára 12 éves).

Dr. Kószegi Tamás egyetemi tanár

1955-ben született Pécsen, ahol iskoláit is végezte. 1973-ban nyert felvételt a Pécsi Orvostudományi Egyetem (POTE) Általános Orvostudományi

Karára, ahol már az 1974/75-ös tanévben megkezdte tudományos diákköri munkáját az akkori Klinikai Kémiai Intézetben. 1979-től megszakítás nélkül dolgozik a Klinikai Kémiai Intézetben (jelenleg Laboratóriumi Medicina Intézet). 1979-től tudományos ösztöndíjas, majd klinikai orvos, egyetemi tanársegéd, adjunktus és 2000-tól egyetemi docens munkakörben dolgozott. 1983-ban klinikai laboratóriumi vizsgálatokból szakképzést szerzett. 1996-ban elnyerte a kandidátusi fokozatot, 2003-ban habilitált. Arutin laboratóriumi vizsgálatok felügyeletén, módszerfejlesztésén kívül a graduális oktatásban 1982 óta vesz részt. 1991-től a klinikai biokémia tárgyat magyar és angol nyelven oktatja. 2005-től oktatóként és tantárgyfelelősként részt vesz a gyógyszerészképzésben. Ezen kívül előadásokat és gyakorlatokat tart az ETK Kaposvári Képzési Központjában, az Orvosi Diagnosztikai Laboratóriumi Analitikus Szakon, a klinikai laboratóriumi kutató levelező szak MSc-képzésében és a medical biotechnology szak angol nyelvű képzésében. A posztgraduális képzésben oktató (mentor, tutor) az orvosi laboratóriumi diagnosztika és a klinikai biokémikus szakképzésben. A klinikai laboratóriumi szakgyógyszerészképzés felelőse és vizsgáztatója. Több mint 15 éve a Ceepus-hálózat helyi koordinátora, 5 éve Erasmus-programokban is részt vesz. 5 végzett és számos nappali PhD-hallgató témavezetője. Tudományos mutatói: 92 tudományos közleménye jelent meg, melyek összesített impaktfaktora 124,02. Két magyar nyelvű jegyzet szerkesztője, 12 angol nyelvű könyvfejezet szerzője, összes tudományos közleményeinek száma 307, független idézettsége 445, Hirsch-indexe 14. Több szakmai társaság tagja. Kítüntetései: Pro Facultate Medicinae ezüst fokozat (2015), Pándy Kálmán-émlékérem (2014), 2002-2005 között Széchenyi István ösztöndíj.

Dr. Alizadeh Hussain egyetemi docens

1968. július 15-én született V a r a v i - Lamerd-ben, Iránban. Általános, középiskolai és gimnázium tanulmányait Doha-Qatarban végezte. 1993-ban szerzett általános

orvosi diplomát a Pécsi Orvostudományi Egyetemen summa cum laude minősítéssel. Ezután a POTE, I. sz. Belgyógyászati Klinikáján kezdett dolgozni, ahol 1998-ban szerzett szakképzést belgyógyászból, 2001-ben hematológiából kiváló minősítésekkel. 1993 és 1996, majd 2001 és 2003 között dolgozott az M.D. Anderson Cancer Centerben (Internal Medicine majd Haematology, Medical Oncology és Allogeneic Haema-topoietic Stem Cell Transplantation-ből szerzett szakképzést). 2012-ben klinikai onkológia szakvizsgát tett Magyarországon kiváló minősítéssel. 2003 és 2009 között az Egyesült Arab Emírátsokban, a Johns Hopkins International Hospitalban dolgozott konzultáns hematológusként, a hematológiai munkacsoport vezetőjeként. 2008-ban szerzett PhD-fokozatot, 2015-ben habilitált, 2016 óta egyetemi docens. 2016 február óta az I. sz. Belgyógyászati Klinika Hematológiai Tanszékének vezetője. A graduális és posztgraduális oktatásban magyar és angol nyelven aktívan részt vesz. Tantermi előadásokat és gyakorlatokat tart. Több angol TDK-hallgató témavezetője valamint magyar és angol hallgatók diplomamunkájának konzulense. Belgyógyászati rezidensképzésben tutori feladatot lát el. Több külföldi egyetemen töltött rövidebb hosszabb időt: Yale University, Texas University (M.D. Anderson Cancer Center), Cork University (Írország) és Faculty of Health and Medical Sciences (Egyesült Arab Emírátsok). Nemzetközi kapcsolatok révén 7 vizsgálatban vett részt. Idegen nyelvű folyóiratokban megjelent tudományos szövegek száma 35, impaktfaktor-összege 47,25, független hivatkozásainak száma 206, Hirsch-indexe 9. Négy könyvfejezete jelent meg magyar nyelven. Nemzetközi kongresszusi előadásainak száma 72, az idézhető absztraktok száma 40. Hat nyelvet beszél, 3-ból felsőfokú nyelvvizsgát szerzett. 14 nemzetközi és 4 hazai társaság tagja, az NCCN Malignant Lymphoma és Myeloproliferative Neoplasms Sections (Educational) vezetőtagja. Több nemzetközi kítüntetést és elismerést kapott.

Dr. Boronkai Árpád egyetemi docens

1977. november 16-án született Pécsen. Édesanyja védőnőként dolgozott, édesapja fényképész volt. Testvére, dr. Boronkai Zsolt ügyvéd. 1996-ban érettségizett kitűnő eredménnyel a pécsi Leőwey Klára Gimnáziumban és felvételt nyert az akkori POTE-re, ahol 2002-ben summa cum laude minősítéssel szerzett általános orvosi diplomát. Állami ösztöndíjas doktorandusz hallgatóként a Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézetben végezte a tudományos tevékenységét. Placentaeredetű fehérjék genomikai-proteomikai vizsgálatai révén fordult érdeklődése a tumorsejtek jelátviteli mechanizmusainak kutatása irányába. 2006-ban PhD-fokozatot szerzett, egyúttal 2005-től a PTE Onkoterápiás Intézetében kezdte meg klinikusi pályafutását. 2009-ben sugárterápiából, 2011-ben klinikai onkológiából tett szakvizsgát. Kiemelt szakterülete a tüdőrákok valamint a fej-nyaki régió tumorainak komplex sugárterápiás és szisztémás kezelése. Számos intézettel együttműködésben végzi kutatómunkáját a sugárterápiás érzékenyítés témakörére is kiterjesztve. Klinikai és kísérletes eredményeit munkatársaival rendszeresen publikálja ill. ismerteti onkológiai és sugárterápiás kongresszusokon. A magyar és angol nyelvű hallgatók graduális képzésének, klinikai szakorvosok és háziorvosok akkreditált továbbképzésének előadója. Munkáját évek óta elhivatott diákkörös hallgatók segítik. Orvostanhallgatók diplomamunkájának konzulense, az egyetem doktori iskolájának társtémavezetője. Számos külföldi tanulmányúton vett részt. 2012-től a brit General Medical Council regisztrált szakorvosként több onkológiai intézetben is megfordult Angliában. A Magyar Klinikai Onkológiai Társaság és a Magyar Sugárterápiás Társaság tagja. Eredményei alapján 2015-ben a Pécsi Tudományegyetem habilitált doktorává avatták, majd 2016-ban egyetemi docensi ki nevezésben részesült.

Dr. Bugyi Beáta egyetemi docens

1979. február 6-án született Komlón, ahol általános és középiskolai tanulmányait is végezte. 2003-ban a PTE Természettudományi Karán, fizika-matematika szakos tanárként szerzett diplomát. 2003-ban, PhD-hallgatóként csatlakozott a PTE, ÁOK Biofizikai Intézetében folyó kutatásokhoz. Témája az aktin sejtváza dinamikájának szabályozásában meghatározó fehérjék funkcionális vizsgálata volt, PhD-fokozatát is ebben a témakörben szerezte 2006-ban. 2006-2010 között az European Molecular Biology Organization, majd később a La Ligue Contre le Cancer szervezetek által támogatott posztdoktoroként tevékenykedett a Párizs közeli CNRS LEBS kutatóközpontban, a Prof. Marie-France Carlier által vezetett kutatócsoportban, ami az aktinkutatás világ-szinten is a legelismertebb laborjai közé tartozik. Ennek során olyan új módszerekkel gazdagította metodikai arsenálját, mint a világon is egyedülálló, az aktinsejtváza dinamikáját in vitro rekonstruáló biomimetikus motilitási rendszer. 2010-2015 között a PTE, ÁOK Biofizikai Intézetének egyetemi adjunktusa. 2015-ben habilitált. 2011-ben Bolyai János Kutatási Ösztöndíjat, valamint junior Szentágothai Díjat nyert el. 2011-ben a Baross Gábor Program keretében egy teljes belső visszaverődésen alapuló fluoreszcencia-mikroszkópiai rendszer kiépítését irányította a Biofizikai Intézetben. Kutatócsoportjának érdeklődési köre az aktinmikrotubulus-sejtváza funkcionális koordinációjában szerepet játszó fehérjék vizsgálata, amit OTKA-pályázati támogatás keretében valósít meg. 22 tudományos közleménye jelent meg rangos nemzetközi folyóiratokban (Molecular Cell, EMBO Journal, Journal of Biological Chemistry), melyek összesített impaktfaktora: 124,878, független idézeteinek száma: 540. Első szerzőként jegyzi a szakmaterületének egyik meghatározó review-cikkét, a nagy presztízsű Annual Reviews in Biophysics folyóiratban. Részt vesz a graduális oktatásban magyar és angol nyelven valamint témavezetőként TDK- és PhD-hallgatók képzésében.

Dr. Garami András egyetemi docens

1979-ben született Zalaegerszegen, nős, 2 gyermek apja. Tanulmányait Pécssett végezte, a Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziumában kémia speciális tagozaton érettségizett. Általános orvosi diplomáját 2004-ben szerezte a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karán. Tudományos kutatásait 2001-ben kezdte meg diákkörös hallgatóként a PTE, ÁOK, Kóréletani és Gerontológiai Intézetben (ma: Transzlációs Medicina Intézet) dr. Székely Miklós témavezetésével. 2004-től, mint állami ösztöndíjas PhD-hallgató folytatta kutatási tevékenységét ugyanazon munkacsoport tagjaként. Bekapcsolódott a kórélettan tantárgy oktatásába előbb magyar, később német és angol nyelven is. 2007-től 2010-ig lehetősége volt kutatásokat folytatni dr. Andrej Romanovsky kutatócsoportjában az Egyesült Államokbeli Phoenix városában. Az intézetbe 2010-ben tanársegédként tért vissza és folytatta oktató és kutató munkáját, még ebben az évben szerezte PhD-fokozatát. 2011-től, mint egyetemi adjunktus dolgozott az intézetben, habilitált doktori minősítést 2016 januárjában szerzett. 2016 júliusa óta egyetemi docens. 2012-től 2015-ig Bolyai János kutatási ösztöndíjban részesült. Egyéb díjai között szerepelnek a Nemzetközi Autonóm Idegtudományi Társaság Utazási Díja (2015), Berde Botond és Campus Hungary Ösztöndíj (2014), a Magyar Élettani Társaság Ifjúsági Pályázat Díja (2012), valamint az Amerikai Élettani Társaság Díja (2012). Jelenleg is aktívan szerepet vállal a kórélettan oktatásában 3 nyelven, emellett tantárgyfelelősként graduális és PhD-kurzusokat hirdet elsősorban a termoreguláció témakörében. Témavezetésével TDK-előadások, diplomamunkák és dékáni pályamunkák születettek. Tudományos érdeklődésének középpontjában a testhőmérséklet fenntartásának és szabályozásának vizsgálata áll. 2012 és 2016 között e témában elnyert OTKA posztdoktori pályázat vezető kutatója. Tagja a Temperature c. folyóirat szerkesztőbizottságának. Tudományos közleményeinek összesített impaktfaktora 89,8; független idézettsége 518. Felkért előadásainak száma 12.

Dr. Grama László egyetemi docens

1973. augusztus 7-én született Nagyváradon. 1995-ben szerzett fizikusi diplomát a Kolozsvári Babes-Bolyai Tudományegyetemen. Diplomamunkáját az orvosi izotópdiagnosztika témakörében írta. 1995-től egy éves ösztöndíj

keretében részt vett az MTA Szegedi Biológiai Központjának International Training Course tanfolyamán, ahol dr. Garab Győző vezetésével bekapcsolódott a Növénybiológiai Intézet kutatómunkájába. 1996-tól állami ösztöndíjas PhD-hallgató a POTE Biofizikai Intézetében dr. Somogyi Béla doktori programjában. 1999-től egyetemi gyakornokként, 2001-től tanársegédként, 2005-től pedig adjunktusként dolgozik tovább a Biofizikai Intézetben. 2014-ben habilitált. 16 év oktatói tapasztalattal rendelkezik a magyar és angol nyelvű oktatásban: mintegy 11 tárgy keretében oktatott illetve oktat, 2 kötelező és 1 választható tárgy tantárgyfelelőse. 2002 óta látja el az intézet tanulmányi felelősi feladatait magyar és angol nyelven. Tudományos munkája keretében előbb a szívizom iszkémia-reperfüziós károsodásának sejt és molekuláris mechanizmusait vizsgálta. Később ifj. dr. Kellermayer Miklós munkacsoportjába kapcsolódott be, ahol a titin óriás izomfehérje molekuláris biofizikája területén végezte munkáját, főleg konfokális mikroszkópia, fluoreszcencia-spektroszkópia, és atomerő-mikroszkópia felhasználásával. 2005 és 2007 között vendégkutatóként két évet töltött a University of Arizona egyetemen az Egyesült Államokban, amelynek során elnyerte a Bettie F. Pitts Memorial Heart Disease Research Award támogatását. Jelenleg a Biofizikai Intézet ultragyors fehérjedinamikai kutatócsoportjában dolgozik. Tudományos közleményeinek összesített impaktfaktora 69,8, független hivatkozásainak száma 278. TDK- és PhD-témavezető, 2009-től 6 éven át az ÁOK Tudományos Diákkör vezetőségi tagja. 2007 óta tagja az ÁOK Informatikai Bizottságának, 2014-től az ÁOK Marketing és Kommunikációs Irodájának vezetője. Felesége, dr. Fekete Zsuzsanna molekuláris biológus, gyermekük Hanna (2011).

Dr. Herold Róbert egyetemi docens

1966-ban született Siófokon. A siófoki általános iskolai tanulmányok után iskoláit Pécsen folytatta, 1985-ben a Nagy Lajos Gimnáziumban érettségizett. Orvosi tanulmányait a Pécsi Orvostudományi Egye-

temen végezte, ahol 1991-ben szerzett általános orvosi diplomát. 1991-től 1992-ig a Szigetvár Városi Kórház Pszichoterápiás Osztályán, majd 1992-től a PTE, ÁOK, Pszichiátriai Klinikáján dolgozik. 1995-ben jeles eredménnyel pszichiátriai szakvizsgát, majd 2007-ben kiválóan megfelelt eredménnyel pszichoterápiás szakvizsgát szerzett.

1997-ben egyetemi tanársegéddé, 2005-ben egyetemi adjunktussá, 2016-ban egyetemi docenssé nevezték ki. 2005-ben védte meg PhD-értekezését, 2015-ben habilitált. A klinikai pszichiátria valamennyi területén dolgozott és szerzett tapasztalatokat, a PTE Pszichiátriai Klinikájának valamennyi osztályán osztályvezetői teendőket látott el. Részt vesz a Pszichózis Szakambulancia tevékenységében. A szkizofrénia szakmai irányelv fejlesztéséért felelős munkacsoport vezetője. 1995-től részt vesz a graduális orvostudományban. 2008-tól oktató a PTE, BTK, Pszichológiai Intézet szakpszichológus-képzésében, 2010 óta előadóként részt vesz a PTE Művészeti Karán a művészetterápia oktatásában. Közreműködik a pszichiáter rezidensek képzésében és a pszichiáter szakorvosok folyamatos továbbképzésében. Tudományos érdeklődési területét a pszichózisok etiológiája, pszichopatológiája és komplex terápiája képezi. 1992 óta végez kutatómunkát a szkizofrénia-munkacsoport tagjaként. A munkacsoporton belül önálló kutatómunkát végez „mentalizáció és neurokogníció” témákban. 1994 és 2016 között angol és magyar nyelven 61 tudományos közleménye, 15 könyvfejezete, 51, tudományos folyóiratokban publikált absztraktja, 4 konferenciaközleménye és 1 művészeti könyvfejezete jelent meg. Közleményeinek impaktfaktora: 35,259, tudományos folyóiratban publikált absztraktokkal is összesített impaktfaktora: 118,462. Független idézettségének száma 360. Hirsch-indexe 7. 1992 és 2016 között 165 tudományos előadást tartott.

Dr. Hetényi Csaba egyetemi docens

1976-ban született Székesfehérváron. Okleveles vegyész-ként végzett kitüntetéssel a Szegedi Tudományegyetemen, majd az ÁOK, Or-

vosi Vegytani Intézetben kezdte meg kutatásait a doktori képzés keretében, Penke Botond akadémikus irányítása mellett. Fő témaként az Alzheimer-kór béta-amiloidjához kötődő peptid hatóanyagok tervezésében vett részt, amelynek során a tervezéshez használt számítógépes módszerek fejlesztését is megcélozta. Jelenlegi kutatási munkájának középpontjában is a farmakoinformatikai eljárások fejlesztése és alkalmazása áll, különös tekintettel a célpontligandum-kölcsönhatás szerkezeti és energetikai predikciójára. A módszeralkalmazások kapcsán több hazai és külföldi kutatócsoporttal is együttműködik a motorfehérjétől kezdve a fehérjekinázokon át a humán szérumalbuminig a legkülönbözőbb szerkezeti biokémiai problémák megoldásában. Hetényi Csaba több évet töltött az Uppsalai (Svédország), majd a Tartui (Észtország) egyetemeken kutatóként és oktatóként. Tartuban egy európai uniós program tudományos irányítását végezte, ezen túl több sikeres hazai és külföldi pályázatban is résztvevő. Oktatási munkája az orvosi kémia, a számítógépes gyógyszertervezés, bioinformatika, fehérjetudomány területekre terjedt ki. Idehaza Szeged mellett az ELTE-n oktatót és diploma valamint doktori témát vezet jelenleg is. Negyven referált szakcikkére eddig mintegy 1500 független hivatkozás érkezett, Hirsch-indexe 18. Antiretrovirális hatóanyagot közlő amerikai szabadalmak társhelfalálója a Karolinska Intézet kutatói mellett. A Magyar Kémikusok Egyesületének diplomamunka-nívódíját, több hazai ösztöndíjat (Békésy, Eötvös, Bolyai), az MTA Talentum Díját természettudományokban és a Bolyai Oklevelet nyerte el kutatási munkája elismeréséért.

Dr. Huber Imre egyetemi docens

1959-ben született Kiskőrösön. Iskoláit alap és közép fokon, Kalocsán végezte. Egyetemi végzettséget Szegeden, az akkor még Orvostudományi Egye-

tem Gyógyszerésztudományi Karán szerzett 1982-ben. Gyógyszerészként az *alma mater* Gyógyszerészi Vegytani Intézetében kezdett el dolgozni, ahol tudományos diákkörös hallgató is volt. 1984-ben védte egyetemi doktori disszertációját. Részt vett a gyógyszerészhallgatók „Kvalitatív kémiai analízis”, „Gyógyszer-analítika” és „Gyógyszerészi kémia” tantárgyainak kezdetben gyakorlati laboratóriumi, majd tantermi elméleti oktatásában mind magyar, mind pedig angol nyelven. Főként kutatóként számos európai város egyetemén volt ösztöndíjas: például Halle (Németország), Gent (Belgium), Turku (Finnország). Kutatási eredményei alapján 1994-ben sikerrel védte „Pirimidinonnan kondenzált gyűrűrendszerek és 1,3-aminoalkoholok előállítására 1,2-diszubsztituált 1,3-difunkciós vegyületekből” című kandidátusi disszertációját a Magyar Tudományos Akadémia Tudományos Minősítő Bizottsága előtt. A Pécsi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Karán 2008-ban, meghívásra kezdett dolgozni. Első beosztása tudományos főmunkatárs volt: ilyen minőségében kezdett el oktatói és kutatói munkát valamint tehetséggondozásban tudományos diákköri hallgatók témavezetését. Oktatói tevékenységét a „Kvalitatív kémiai analízis”, az „Általános és szervetlen kémia” és a „Gyógyszerészi kémia” tantárgyak keretében magyarul és angolul is folytatja. Habilitációs fokozatot 2014-ben a PTE, GYTK, Gyógyszerészi Kémiai Intézetében szerzett. Tudományos közleményeinek összesített impaktja 25, független idézeteinek száma 110. A PTE kötelékében öt egyetemi tananyagot készített el hallgatói számára. Nős, felesége gyógyszer-nagykereskedő, fia Máté pedig középiskolai tanár.

Dr. Lukács András egyetemi docens

1973. március 11-én született Marosvásárhelyen. Általános és középiskolai tanulmányait részben Nagyváradon, az Ady Endre Líceumban illetve

részben a tatai Eötvös József Gimnáziumban végezte. 1997-ben szerzett mérnök-fizikusi diplomát a Budapesti Műszaki Egyetemen, ezt követően 1997 októberében kezdett el dolgozni, mint tudományos segédmunkatárs a Biofizikai Intézetben. 1999-től 2002-ig nappali PhD-ösztöndíjas volt, majd 2002 és 2003 között tanársegéd. 2003-tól két éven át kutató mérnökként dolgozott a budapesti R&D Ultrafast Lasers Kft-ben, ahol ultragyors lézerrendszerek fejlesztésén dolgozott. 2005-től egy éven keresztül Marie Curie ösztöndíjasként dolgozott a francia elitegyetem, az Ecole Polytechnique Laboratoire d'Optique et Biosciences nevű kutatóintézetében, ahol a fotoliáz nevű DNS-javító enzim működését kutatta ultragyors spektroszkópiai módszerekkel. PhD-disszertációjának, amelyet 2007-ben védett meg, részben ez volt a témája. 2007 és 2009 között az Ecole Polytechnique Laboratoire d'Optique et Biosciences nevű kutatóintézetében posztdoktorként folytatta a korábban megkezdett munkát. Ezt követően 2009 és 2011 között a University of East Anglia (Norwich) nevű egyetem kémia karán volt senior research associate, ahol fotoaktív fehérjék funkcionális dinamikáját vizsgálta ultragyors tranziens abszorpció segítségével. 2011-ben tért haza a Biofizikai Intézetbe, ahol ezt követően megépítette az ország egyetlen femtoszekundumos tranziens abszorpciós rendszerét. 2013-ban elnyerte (egy évre) a Magyarai Zoltán ösztöndíjat, 2014-ben pedig hároméves időtartamra a Bolyai János kutatói ösztöndíjat. 25 angol nyelvű tudományos közleménye jelent meg, amelyeknek összesített impaktfaktora 120. Házass, három gyermek, Zsuzsanna (12), Szilárd (10), Dorottya (8) édesapja.

Dr. Nagy Veronika egyetemi docens

1977-ben született Miskolcon, ahol a Földes Ferenc Gimnáziumban érettségizett. 2000-ben a Debreceni Egyetemen szerzett diplomát, mint okleveles ve-

gyész és kémia szakos tanár. Egyetemi tanulmányai során a Hatvani István Szakkollégium tagja volt, és a TTK Szerves Kémiai Tanszékén kezdte meg a szénhidrátokkal kapcsolatos kutatásait. Diplomamunkáját a Magyar Kémikusok Egyesülete Nívódíjjal ismerte el. 2000 és 2003 között magyar-francia közös irányítású doktori programban vett részt a Debreceni Egyetem és az Université Claude-Bernard Lyon I egyetemeken. 2003-ban elnyerte a Rhodia gyógyszeripari társaság „Prix Chimie 2003” díját. PhD-fokozatát 2004-ben kapta meg. 2005-től a PTE, ÁOK Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézetében tanársegédként, majd 2007-től adjunktusként dolgozott, 2015-ben habilitált kémiai tudományokból. Az intézet Karotinoid-kémiai Kutatócsoportjában elsősorban természetes karotinoidok kémiai módosításával foglalkozik, mellyel új utakat is nyitott a sok évtizedes múlttal rendelkező csoport kutatásaiban. Ezen kutatások elismerését jelzi, hogy 2012-ben a Richter Gedeon Nyrt. és az MTA Bruckner Győző Díját valamint 2015-ben az MTA Bolyai János Kutatói Ösztöndíját is elnyerte. 29 tudományos közleménye jelent meg (köztük két könyvfejezet), melyek 370 független hivatkozással rendelkeznek és összesített impaktfaktoruk 63,7. Részt vesz az elsőéves orvostanhallgatók kémia és biokémia oktatásában, angol nyelven is. Koordinátora volt az orvosi kémia tantárgy laborgyakorlati átdolgozásának, szerkesztője és társszerzője az új gyakorlatos jegyzeteknek. A PTE, TTK-n vegyész MSc és kémiatanár szakos hallgatóknak szerves kémiai reakciómechanizmusokat oktat. Angol, francia és spanyol nyelveken beszél. Férje dr. Agócs Attila, gyermekük, Gabriella 2013-ban született.

Dr. Pár Gabriella egyetemi docens

1973. szeptember 6-án született Pécsen. Középiskolai tanulmányait a Pécsi Nagy Lajos Gimnáziumban végezte, 1997-ben szerzett általános orvosi diplo-

mát a Pécsi Orvostudományi Egyetemen. Tudományos diákkörösként és a diploma megszerzését követően PhD-hallgatóként a PTE Orvosi Mikrobiológiai és Immunológiai Intézet Vírus Laborjában Szekeres-Barthó Júlia irányítása alatt a progresszteronfüggő immunmoduláció természetes immunválaszra kifejtett hatását vizsgálta. Ezen időszakban kezdte el a tanulmányozni a krónikus HCV hepatitis immunológiai vonatkozásait is Pár Alajossal együttműködve. 2000-től dolgozik a PTE I. sz. Belgyógyászati Klinikán. 2002-ben PhD-fokozatot, 2007-ben belgyógyászat, 2009-ben gasztroenterológia szakképesítést szerzett. 2006-ban MTA Bolyai János Kutatói Ösztöndíjat nyerte el, továbbá a Magyar Hepatológiai Társaság Dávid Károly díjában, 2008-ban a Magyar Gasztroenterológiai Társaság (MGT) Magyar Imre díjában részesült. 2006-2014 között az MGT Fiatal Gasztroenterológusok Munkacsoportjának, 2010-től a Magyar Gasztroenterológiai Társaságnak vezetőségi tagja. 2014-ben habilitált. Számos hazai és nemzetközi hepatológiai (EASL) és gasztroenterológiai konferencián (UEGW) szerepelt felkért előadóként, üléselnökként. A graduális és posztgraduális oktatásban magyar és angol nyelven aktívan részt vesz, jelenleg PTE I. sz. Belgyógyászati Klinika graduális oktatási felelőse. 2008 óta a Dél-Dunántúli Májbetegség civil egyesületének titkára. 46 tudományos közleménye jelent meg, melyek összesített impaktfaktora 51,8, független idézettség száma 541, Hirsch-index: 12. Férje, Tüke Gábor üzemmérnök, két gyermek, Zsófia (2001) és Kamilla (2005) édesanyja.

Dr. Reuter Gábor Kamilló egyetemi docens

1973. október 9-én született Pécsen. A pécsi Nagy Lajos Gimnázium speciális kémia tagozatán érettségizett. 1999-ben szerzett általános orvosi

diplomát a Pécsi Orvostudományi Egyetemen. 1996-1999 között tudományos diákkörös, 1999-2002 között állami ösztöndíjas PhD-hallgató a PTE Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézetében és az ÁNTSZ Baranya Megyei Intézetében (témavezető: dr. Szűcs György). 2002-2016 között az ÁNTSZ Regionális Virologiai Laboratóriumának köztisztviselője, laboratóriumvezetője, a Mikrobiológiai Laboratóriumi Osztály osztályvezető-helyettese. 2010-től habilitált doktor, 2012-től az orvosi mikrobiológia szakorvosa, 2015-től az MTA doktora. 2016 júniusa óta a PTE, Klinikai Központ, Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet igazgatója. Szakterülete a klinikai és járványügyi virológia. Kutatási területe a virális fertőzések molekuláris epidemiológiája, patogenezise, elsősorban az enterális úton terjedő vírusok kóroki, járványügyi szerepének felderítése, új humán és állati vírusok leírása metagenomikai és új generációs szekvenáló módszerekkel. Foglalkozik a vírusok genetikai sokszínűségével, evolúciójával, társfertőzései-vel és az élőlények virális flórájával (virom). Az Amerikai Egyesült Államokban, Angliában és Hollandiában járt tanulmányutakon. Több hazai és nemzetközi szakmai társaság és bizottság mellett tagja a Nemzetközi Vírustaxonómiai Bizottság (ICTV) *Picornaviridae* Study Group-jának. Kiterjedt hazai és nemzetközi szakmai kapcsolatokkal rendelkezik. Az MTA Bolyai-plakett díjazottja. Közleményeinek száma 123, melyek összesített impaktfaktora 276,391. Könyvfejezeteinek száma 12, egyetemi tankönyv társszerkesztője (Klinikai mikrobiológiai esetismertetések). Független/összes idézetek száma: 2415/3007. Két gyermek (Réka és Ákos) édesapja.

Dr. Varjú Cecília egyetemi docens

1963-ban született Pécsen, iskoláit itt végezte. Egyetemi diplomáját is a Pécsi Orvostudományi Egyetem Általános Orvosi Ka-

rán szerezte. 1987-ben a Harkányi Gyógyfürdőkórházban kezdett dolgozni, ahol előbb reumatológia és fizioterápia, majd mozgásszervi rehabilitációs szakképesítést szerzett. 1995 és 2002 között a Szigetvári Városi Kórház Mozgásszervi Rehabilitációs Osztályán dolgozott osztályvezető főorvosként. Egyetemi karrierjét 2002 szeptemberében kezdte a PTE Reumatológiai és Immunológiai Klinikáján, ahol jelenleg is osztályvezetőként dolgozik. 2004-ben klinikai immunológia és allergológia szakvizsgát is tett. Tudományos fokozatainak alaptémája szisztémás autoimmun betegségekben a kézfunkció valamint az autoimmun betegségek követésének és kimenetelének vizsgálatára alkalmas módszerek kidolgozása volt. PhD-fokozatát 2008-ban szerezte meg, a habilitációjára 2015-ben került sor. 2012 óta folyamatosan részt vesz a magyar és angol nyelvű orvos- és szakorvosképzésben, tantermi előadásokat és gyakorlatokat tart, záróvizsgákon vizsgáztat, diplomamunkák készítését vezeti. 2006 és 2015 között a Magyar Reumatológiai Egyesület Dél-dunántúli Szekciójának elnöke volt. 2009 óta a PTE rehabilitációs szakma grémi-umvezetője. 2009 óta a Rehabilitációs Szakmai Kollégium tagja. 2012-ben és 2015-ben az EULAR-on belül (Európai Reumaellenes Liga) a sclerodermáról szóló, angol nyelvű, nemzetközi oktatási anyag megírásában vett részt. Tudományos tevékenységének mutatói: könyvfejezetek: 8 magyar, 1 angol nyelvű; tudományos folyóirat-közlemények: 14 magyar, 16 angol, összesített impaktfaktor: 49,3, a független idézetek száma: 364. Férje, dr. Sarlós Géza, radiológus, négy gyermekük és kettő unokájuk van.

Dr. Vajda Péter egyetemi docens

Dr. Vajda Péter 1972. július 27-én, Budapesten született. Iskolai tanulmányait a Fazekas Mihály Általános Iskola és Gyakorló

Gimnáziumban végezte. Az orvosegyetemet megelőzően két évig műtőssegédként dolgozott, majd általános orvosi diplomáját 1998-ban a Pécsi Orvostudományi Egyetemen „summa cum laude” minősítéssel szerezte. Harmadévesen, tudományos diákköri hallgatóként kapcsolódott be a pécsi gyermekklinika sebészeti osztályának munkájába, ahol az egyetem elvégzését követően 2002-ig PhD-hallgatóként dolgozott. Egy évvel később, 2003-ban gyermekurologiai témában PhD-fokozatot, 2007-ben magyar és európai gyermeksebész-szakvizsgát szerzett. Ezt követően másfél évig Angliában (Leeds), gyermeksebészként és gyermekurologusként dolgozott. Három éve, 2013-ban habilitált, 2016. június 1-je óta egyetemi docens, a PTE, Gyermekklinika, Gyermek Manuális Tanszékének vezetője. Számos külföldi társasági tagsága mellett, a Magyar Gyermeksebész Társaság (2013-) és az UEMS Gyermeksebészeti Szekciójának (2011-) vezetőségi tagja. Több mint 15 éve vesz részt a magyar és angol nyelvű graduális és posztgraduális oktatásban. Témavezetőként fokozottan szerzett PhD-hallgatóval rendelkezik. Klinikai, gyógyítói-oktatói munkája mellett magyar és külföldi kutatási pályázatok, munkacsoportok vezetője és résztvevője. Tudományos tevékenységének mutatói: három könyvfejezet és egy angol nyelvű, egyetemi jegyzet, 44 (21 külföldi) tudományos közlemény, melyből 12-ben első, 6-ban utolsó szerző. Összesített impaktfaktora 33, citációs indexe 136, Hirsch-indexe 8. Szabad idejében zenél, teniszezik, vadászik és vitorlázik. Három gyermek, Nóra, Julianna és József édesapja.

„A dékán annyira jó, amennyire a csapata jó”

Alig hallani bíráló szót róla. Talán csak annyit, hogy szigorú, és ha valami nincs ínyére, akkor nem fukarkodik a feddéssel. No meg, hogy nem szereti, ha személyében dicsérik, sokkal inkább az ügy érdeklí, amit képvisel. Zárkózott embernek tartják, aki azonnal behúzza a féket, ha úgy érzi, a felé intézett második lépés már túl közeli lenne.

Engem a benne rejlő, érdekes kettősség ragadott meg: csibészes, cinkos mosolya és a szavai mögötti mélység valamint a lázadó, szabadságot, életet igenlő, örök fiatal lelke és a rendre, ésszerűségre, átláthatóságra törekvő, tapasztalt felnőtsége. Nem lehet elmenni odaadó támogatása és figyelme mellett sem, amely mindazok felé irányul, akik segítségre szorulnak, legyenek a közelében vagy egészen messze, a határon túl.

Pontosan nyit ajtót, épp időre. Még mielőtt megkérdezném, a rá jellemző sajátos humorral maga meséli, hogy az a bizonyos monokli a jobb szeme táján a fallabda versenyen született, így nem fotóképes, de megérte a küzdelem, hisz elcsípte a harmadik helyet. Még elintéz egy-két személyes hangú telefonhívást, aztán készen áll a beszélgetésre, hozzátéve, hogy egy órája van, mert utána tárgyalás, majd utazás Budapestre. Dr. Miseta Attila, karunk orvos-dékánja, fáradhatatlannak látszik. Egyetlen kérdést sem utasít vissza, alázattal és tisztelettel beszél a vezetéséről, a hivatásáról, elődeiről, munkatársairól és mindarról, ami számára meghatározó és értékes.

– Véget ért a 2015-16-os tanév. Ilyentájt Ön értékeli, avagy ez inkább az év végéhez közeledve történik meg?

– Van egy kiválóan kidolgozott feedback rendszerünk – Füzesi Zsuzsanna professzor asszony, Schlégl Ádám és a többi kollégám révén – ezáltal folyamatos visszajelzés érkezik hozzánk arról, hogy tanulmányi téren az egyes intézményeink, klinikáink miként teljesítenek. Természetesen le lehet vonni bizonyos konzekvenciákat a karra nézve, a Klinikai Központ és az egyetem vonatkozásában is, de ezek inkább szeptember táján illetve az év elején aktuálisak. Az új tanév kezdetéhez közeledve az igazán lényeges az, hogy az egyetem a Modern Városok Projekt kapcsán fantasztikus lehetőséghez jutott: Szegedet és Debrecent messze meghaladó támogatást kaptunk az idegen nyelvű képzés fejlesztésére. Szerencsés módon ebben az időszakban teljessé vált ki a kormány Stipendium Hungaricum programja is, ami szintén a külföldi hallgatói részvételt segíti. Azt azonban meg kell mondanom, hogy túlságosan hosszú időt töltöttünk azzal, hogy a kormányhatározatot követően a karok között elosszuk azokat a javakat, amiket várhatóan megkapunk. Mi, a magunk részéről szeretnénk a minőség megtartása és erősítése mellett fejleszteni az idegen nyelvű, és hozzáteszem, a magyar nyelvű képzést is. Ennek feltétele, hogy színvonalas, jó oktatókat sikerüljön visszahoznunk, továbbá az, hogy a megfelelő műszeres – hisz az orvostudomány egyre inkább technikai „sportág” – háttérfeltételeket kialakítsuk.

– Ön többször is hangsúlyozta azt, hogy legnagyobb vívmányának ütőképes csapatát tartja. Miben rejlik ennek a csapatnak az ereje?

– Kellő arányban vannak a fiatal, tehetséges kolleginák és kollégák és az idős, tapasztalt szakemberek. Sikertült azt a szemléletet valamelyest redukálni, hogy „az én házam, az én váram”, ezáltal létrejöhettek a szó jó értelmében vett nyugatiasabb intézeti és klinikai be rendezkedések. Ez azt jelenti, hogy akceptáljuk egy adott intézeten és klinikán belül több nivós kutató-, diagnosztika- és betegellátó csoport tevékenységét is.

– Jól gondolom, hogy ezt a csapatmunkát a bérek rendezése még tovább erősítheti?

– Ez a bérrendezés nagyon paradoxra sikeredett. Korábban az oktatási álláson lévőknek mi magunk hoztunk létre kompenzációt, most pedig, amikor a felsőoktatási szférában történt bérrendezés, ezek az emberek részben vagy egészben kimaradtak ebből. Így munkatársainkat és intézményünket is sújtotta az, hogy elébe mentünk a kormányzati szándéknak. Ez tarthatatlan állapot, ezért azon vagyunk, hogy elérjük a döntéshozóknál azt, hogy megfelelő korrekció legyen. Mi olyan intézmény vagyunk, ahol nagyon hasonló munkakörben egymás mellett dolgoznak kollégák oktatási és egészségügyi ellátó státuszon. A rendezésnek tehát egy külön klauzúrát kellene tartalmaznia az egyetemre vonatkozóan, hogy ezen dolgozók esetében a bérfezülségeket kiküszöböljék. De minden az egészségügyre és felsőoktatásra elköltött forint természetesen örvendetes.

– A kar összetartó erejét bizonyította az is, hogy sokan, sokat tettek a magyar nyelvű romániai orvostudományi képzés elősegítéséért és megerősítéséért. Hol tart jelenleg ez az együttműködés?

– Az erdélyi magyarok hozzánk tartoznak, de sajnos sok részre szakadtak. Az én filozófiám nagyon egyszerű: aki hív és segítséget kér, annak anyagi és szakmai értelemben is segíték. Egyénileg és intézményesen is igyekeztünk szponzorálni őket, ugyanakkor meg kell mondanom, hogy ez az investíció az elmúlt években a vártnál kevesebb eredményt hozott. Ez a közös ügy ugyanakkor minket is erősített. Vallom, hogy kell egy olyan közösség, ami kisebb, mint a világ, de nagyobb, mint a család, és ez nyilvánvalóan az azonos nyelvet beszélő, azonos kultúrkört képviselő embereknek, ez esetben a magyaroknak a közössége. A segítségadásunk továbbra is folytatódik, elsősorban Erdélyben, Székelyföldön, de nagyon jó kapcsolatokat építettünk ki a horvátországi, Eszék környéki magyarokkal is. Operatív kapcsolatokat a fizikai közelségben lévőkkel könnyebb kialakítani.

– Örvendetes kezdeményezés a cigány származású hallgatók továbbtanulási lehetőségének támogatása is.

– Ennek a lehetőségnek a kapuját tágabbra kellett nyitni. Amennyiben a roma származású hallgatók nem érik el az állami ösztöndíjas képzésre való bekerüléshez szükséges pontszámot, de az önköltségesre igen, akkor a kar az önköltség kifizetésével támogatja őket, azaz ingyen tanulhatnak. Ez természetesen a tanulmányi kötelezettségek teljesítésétől független, tehát csak anyagi támogatást jelent.

– A dékáni teendők ellátása mennyi időt vesz el a napjaiból?

– A napjaimban jelentős részt képvisel, de a dékán annyira jó, amennyire a csapata jó. Nagyon sok segítséget kapok dr. Tényi Tamás általános dékánhelyettestől, dr. Nyitrai Miklós tudományos dékánhelyettestől, dr. Czopf László oktatási dékánhelyettestől, valamint korábbi általános helyettesemtől, jelenleg a szakképzés igazgatójától, dr. Ertl Tibor professzortól is. Fontos megemlítenem korábbi dékántársaimat is: dr. Németh Pétert, dr. Sümegei Balázst, dr. Fischer Emilt és a korábbi rektorokat, dr. Lénárd Lászlót és dr. Bellyei Árpádot. Az ő véleményüket gyakran kikérem, mert fontosnak tartom, hogy ugyanazon hibákat ne kövessem el, mint az elődeim. Tanári testületünk elnökének, dr. Bauer Miklós professzornak is meghatározó szerepe van a döntéseimben, ő teljes fizikai és szellemi frissességben továbbra is szolgálja a kart, és természetesen gyakran konzultálok a PTE rektorával is.

– Mennyi időt tölt a Laboratóriumi Medicina Intézet irányításával?

– A Laboratóriumi Medicina Intézetnek – amelynek több mint két éve vagyok az igazgatója – van egy jelentős rutin portfóliója, ami mellett oktunk és tudományos munkát is végzünk. Ezen a területen is jelentős segítséget kapok a munkatársaimtól, különösen dr. Liszt Ferentől. Az én szerepem főként a stratégiai kérdésekben és a problémák elhárításában fontos, mert ma már a dolgok java része kottából megy. Nagyon kedvelem az invenciózus munkatársakat, akik jobbnál jobb ötletekkel bombáznak, a működőképesnek ítélt elképzeléseket próbáljuk menedzselni is.

– Jut energiája oktatni és kutatni is?

– Nem oktatok sokat, oka ennek egyrészt az, hogy a laboratóriumi medicina aránylag alacsony óraszámában oktatott tantárgy, másrészt pedig vallom azt, hogy az oktatási és az előadói feladatokat is meg kell osztani egymás közt, hisz a következő generáció így tud ezekre felkészülni. Az őszi szemeszterben egyébként több az oktatási feladat, mint a tavasziban. Tudományos kutatással nagyon szívesen foglalkozom, mert a munkatársaimmal folytatott beszélgetés mindig frissítően hat rám.

– Hogyan állnak az élesztővel, a kalcium jelátvivő funkciójával vagy a hangulatstabilizáló gyógyszerek sejtre gyakorolt hatásával kapcsolatos kutatásai? Mostanság mi az, ami ebből a háromból leginkább érdekli?

– Ha valaki megnézi a publikációs listámat, akkor azt látja, hogy az nagyon „avantgarde” lista. Szentgyörgyi Albert mondta, hogy a tudományos kutatás olyan, mint amikor kimegyünk vadászni – a félreértések elkerülése végett én nem vadászom (*mosolyog – a szerk.*) – és szeretnénk nyulat löni, ám mivel azt sehol sem találunk, lövünk fácánt, mert abból sok van. Ha túlzottan a célra fókuszálunk, nem vesszük észre, mennyi minden van még azon kívül. Így aztán foglalkoztam elméleti genetikával, az elektrolitok homeosztázisával, a kalcium ionokhoz kötött jelátvitellel és ennek metabolikus hátterével is. A mániás depresszió kutatásában dr. Czéh Boldizsár és csapata tevékenykedik, ugyan kissé más szempontok alapján, mint ahogyan én kezdtem el ezzel foglalkozni, de nagyon jó nexusban vagyunk. Dr. Nagy Tamás kollégám is a határterületi aspektusokat vizsgálja, például a fehérjék speciális módosulásait. Sajnos itt hagyott minket egy fiatal endokrinológus kolléga, aki a molekuláris biológiai területtel foglalkozott, dr. Lábadi Árpád. Dr. Kőszegi Tamás körül is szerveződött egy

csapat, akik elsősorban a súlyos, fertőzőes komplikációknak a laboratóriumi markereit kutatják. Velük folyamatosan tartom a kapcsolatot, és így van ez dr. Wittmann István professzorral is, aki egyébként évfolyamtársam volt, és mindig sokkal nagyobb rend volt a szobájában, mint az enyémben. (*nevet – a szerk.*) Régóta zajlik egy nagyon érdekes kutatása olyan fehérjemódosulásokról, amelyek betegségeket indukálnak, és ezekkel a megfigyelésekkel kapcsolatosan sok érdekes megbeszélést tartunk. Amit a leginkább át szeretnék adni az utódaimnak, az a munka szeretete és az elkötelezettség.

– A fehérjeszintézissel és az élesztővel kapcsolatos kutatásai még Amerikában kezdődtek, az egyik kint töltött ciklus két évig, a másik három éven át tartott. Ott meddig jutott az ezekkel kapcsolatos vizsgálatokban?

– Az akkoriban tett mellék-megfigyeléseink egy része később fő megfigyeléssé vált, és a gyakorlatban, a sejtbiológiában is fontosnak számított. Egy tíz éves periódusban, nagy részletességgel jártuk körbe ezt a témakört, és amerikai kollégámmal a mai napig tartjuk a kapcsolatot. Én egyébként nem vagyok nagy utazó, kapcsolatokat tartani, gondolatokat cserélni a mai korban e-mailen keresztül is tökéletesen lehet, bár a személyes találkozás varázsát ez

nyilván nem pótolja.

– Miért nem szeret utazni?

– Az időt sajnálom rá. Ha nincs garantálva az, hogy mit teszünk az utazás végpontján, akkor nem vagyok a híve ennek. Úgy gondolom, hogy a jó kapcsolat mindig közös érdekeken, érdeklődésen, és egyfajta baráti nexuson tud kiteljesedni.

– Ön ennyire meggondolt, céltudatos ember? Akár egy kerteszt – akinek a tevékenysége amúgy is közel áll Önhöz – aki gondosan kigyomlálgatja a kertjét?

– Azért ez nem teljességgel igaz, mert előfordul, hogy néhány dolgot elvonja a figyelmemet a lényegről (*nevet – a szerk.*). Szerintem az embernek elsőrendűen azzal kell foglalkoznia, amit szeret, ezért is lényeges, hogy a munkáját szeresse, tanuljon meg belőle sikerélményeket szerezni, bár azért ez nem megy mindig könnyen. Én például sokáig küzdöttem a fizikával és a matematikával, mígnem találkoztam egy olyan tanárral, aki segített abban, hogy élvezzem is a problémamegoldásokat. Ezután kialakult bennem egy spontán érdeklődés, és onnantól minden sokkal könnyebben ment. Azt hiszem egyébként, hogy túl sok hobbim van. Van egy nagy kertem, ott kertészkedgetek, Csernus professzorral pálinkát főzünk, szeretek motorozni, pecázni, és fallabdázni is. Elhatároztam, hogy a legközelebbi fallabdabajnokságot megnyerem, bár nem lesz könnyű dolgom, mivel az ellenfeleim általában fiatalabbak nálam.

– Azért az nagy céltudatosságra és elkötelezettségre vall, hogy a kar irányításával kapcsolatosan szilárd elképzelései vannak, és ezek megvalósításában tántoríthatatlan.

– Ez így van, másként nem is érdemes csinálni, viszont a határozott képviselőt meg kell előznie a megfelelő előkészítettségnek. Ez abban áll, hogy elődeimmel, munkatársaimmal megbeszélést folytatok az adott kérdésben, és a közösen megalkotott álláspontot képviselem.

– Szembesítem egy kis véleménycsokorral, amit a kollégáitól gyűjtöttem (a teljesség igénye nélkül): alapvetően zárkózott ember, talán ezért is tud bizonyos helyzetekben szigorúan fellépni, ám soha nem személyeskedik és hihetetlenül nagyvonalú. Mit gondol, megfelelő tükör lehet?

– Édesanyám soha nem hitte, hogy ilyen funkcióra vállalkozom, mert gyerekként könyvmoly, később pedig valóban zárkózott fiatal

ember voltam. Talán alkati sajátosság ez, mindemellett azt gondolom, hogy jól tudok kommunikálni a kollégáimmal, és talán kifelé is. Az alkalmakat nem keresem a nyilatkozatra, azt gondolom, ezt akkor kell megtenni, ha valamit véghezvittünk. Szerencsés helyzetben vagyok, mert a kar egy olyan piaci konjunktúrát élt meg, mely által a bevételeit jelentősen növelni tudta, ennek pedig racionális felhasználása az, ha támogatjuk a kollégákat. Így módomban áll nagyvonalúnak lenni. Amikor kollégisták voltunk, a szobaajtónkat soha nem csuktuk be, a baráti kör ki-bejárt rajta. A materiális értékekhez már akkor sem ragaszkodtam, persze, azért nem baj, ha vannak.

– **A kívülálló számára úgy tűnik, hogy mindig gondosan megtervezi előadásait, felszólalásait, de törekszik a közönség figyelmének fenntartására is, odavetett, kissé cinikus avagy humoros megjegyzésekkel, közbevetésekkel.**

– Igyekszem nem kottából megtartani még azokat a fellépéseimet sem, amelyeknek – akár egy misének – megvannak a kötelező elemei, azaz az aktualitást hordozó gondolatkör: lásd avatás, tanévnyitó vagy orvosnapok. A jó előadás titka szerintem a rövidség, a könnyedség és a humor.

– **Milyen ma Gölle, Fekete István szülőfaluja, ahonnan Ön is származik? Mennyit jár oda?**

– A szüleim még ma is ott élnek, nem lehet őket onnan elrángálni. Amikor időm és lehetőségem engedi, meglátogatom őket. Mivel mindketten a nyolcvanas éveikben járnak, egyre több egészségügyi problémával küzdenek. Gyerekkori barátaim, Kovács Ernő és Bodó Bálint is ott laknak, jelenleg mindketten gazdálkodók, velük is szívesen váltok néhány szót. Sajnos, a falu kiesik a fő közlekedési útvonalakból, és jelentősen át is strukturálódott az utóbbi húsz-harminc évben, ami nem igazán vált előnyére.

– **Szép gyerekkora volt? Szeretett ott élni?**

– Nagyon. A falusi gyerekkor kitűnő, hisz ott a tág tér, a lehetőségek, a bunyók a szomszéd gyerekekkel (*nevet – a szerk.*). Bevalom, elég rossz fiú voltam. Jól tanultam, de előfordultak stikák. Például amikor őrsvetető voltam, a Vörös-pataokban birkózó versenyt rendeztettem az őrssel. Mivel nagyon szigorúak voltak a szüleim, a befutó panaszok hatására neheztelésüknek adtak nemcsak hangot, de tettelegességre is vetemedtek.

– **Ki volt a szigorúbb?**

– Édesanyám.

– **Ő vette elő a fakanalat is?**

– Igen, ám a fakanál csak hagyján, de a mogyorófpálca! Az már egy keményebb szerszám! (*nevet – a szerk.*) A mogyorót azóta sem szeretem.

– **A testvére is társa volt ezekben a merényletekben?**

– Az öcsém öt évvel fiatalabb nálam, igyekeztem azért nevelni (*cinkosan nevet – a szerk.*), de jóval kevesebb fenyítést kapott nálam. Ő jelenleg magángazdálkodóként dolgozik. A méhészkedést még együtt kezdtük, ő ma is műveli, és egy időben a Répáspusztai Ménést is menedzselte.

– **Édesapja milyen volt falusi gyógyszerészként?**

– Tipikus úriember volt, megjelenésében és viselkedésében is. Nála én jóval közvetlenebb, direktebb személyiség vagyok. Amikor a dékánhelyettesre pályáztam, volt olyan kolléganő, aki megjegyzést is tett az öltözködésemre, amit nem talált illőnek a pozícióhoz. Volt egyébként példa arra, hogy próbáltam másként viselkedni, más magatartásmodelleket követni, de ezek nem eredményeztek átütő sikert. Romhányi professzor úr hihetetlen arc- és névmemóriájával idolnak számított, bár engem már nem oktatott. Őt mintázva, amikor megkaptam az első csoportomat, elhatároztam, hogy a második órára én is megjegyzem mind a huszonegynéhány embert. Büszkén igyekeztem a remek memóriámról bizonyosságot tenni, ám a hatás egészen más volt, mint Romhányi professzor esetében. Az ilyen hát-

térismereteket ugyanis egyrészt megfelelő eleganciával kell tudni előadni – amit én akkor biztosan nem tudtam – másrészt néhány perc után láttam a kérdő tekinteteket: mit akar ez a fiatal majom, mit utánozza Romhányi professzort? Ebből tanulva aztán hagyatkoztam a meglévő tulajdonságaimra, amikről később azért beigazolódtott, hogy nem is olyan rosszak, bár kisebb korrekciókra mindig szükség van.

– **Vajszinű ingben van, sötét nadrágban, sötét cipőben. Ma már ebben a viseletben is jól érzi magát?**

– Intézeti vezetőként, oktatóként, kutatóként természetesen nem jelenhetek meg másként, mint amit a standardok kívánnak. A pozíciónak megfelelően kell öltözködni – ezt így fogadtam el, de azért nem viszem túlzásba, és általában nem az én nyakkendőm áll a legjobban. (*mosolyog – a szerk.*)

– **Ha nem a hivatalba jön, akkor inkább a sportos, laza stílust képviseli?**

– Igen, a mozgás mindig része volt az életemnek, és ilyen szempontból szerencsés a pozícióm is, mert egy orvos-dékánnak kötelessége jó példával előljárni és a különböző sportágakat támogatni.

– **Már itt, az egyetemen is diákköri vezető volt, kapott miniszteri dicséretet is, aztán jöttek az ösztöndíjak – honnan fakadt a lendülete?**

– Azért voltak nálam jobb tanulók, és olyanok is, akik a tudományos diákköri munkában legalább akkora sikerrel és elánnal működtek, mint én. A lendületet elsőrendűen dr. Kellermayer professzornak köszönhettem, ő indított el a pályámon, és amit csak lehetett, igyekeztem is ebből megtartani. A későbbiekben is próbáltam megmaradni annak, aki voltam.

– **Miben rejtett Kellermayer professzor úr titka, hogy Önt annyira megragadták a sejt vázelemei?**

– Ő akkor a Biológiai Intézetben tartott előadást dr. Tigyi András professzor úr meghívására. Fantasztikus energiája és teatralitása fogott meg olyannyira, hogy még aznap felmentem az intézetbe, és jelentkeztem TDK-hallgatónak. Emlékszem, egy régi Szaratov hűtőszekrény mellé ültetett le egy forgószékre, és hosszan elbeszélgettünk. Akkor mentem be először az intézet ajtaján, és azóta is ez az egy munkahelyem van. Kellermayer professzor ma is intézetünkben van, most már mint emeritus professzor. Azért a kapcsolatunk nem volt mindig töretlen, de a konfliktusokat mindig megoldottuk.

– **Labordiagnosztika nélkül ugyan nem létezik orvoslás, ám azért Ön mégis csak indirekt módon járulhat hozzá a gyógyításhoz. Ily módon a siker is távolabbi megélhető élmény. Miért ezt az utat választotta?**

– A kémia és a fizika érdekelt, és a laboratóriumban adottak voltak a feltételek a kutatásokhoz. A kitarásomhoz hozzájárult még az is, hogy ami a diagnosztikában fejlődik, az a laboratóriumi és a képalkotó diagnosztika, így mindig voltak új, megismerésre váró területek. Amikor kötelező belgyógyászati gyakorlaton voltam, azt is nagyon szerettem, tehát semmiféle averzióm nincs a közvetlen betegellátással kapcsolatosan. Azt egy pillanatig sem gondoltam, hogy ott kellene hagynom a labort, pedig azért voltak nehezebb periódusok is. Magyarországon óriási rákfenéje az anyagigényes szakmáknak az, hogy az ezekkel kapcsolatos adminisztráció hihetetlenül körülményes, lassú és pontatlan, ráadásul minden egyes átszervezéssel a helyzet csak romlik, ami nem könnyíti meg a tudományos kutatási tevékenységet, és a fiatal szakemberek visszacsábítását sem. Van tehát ezen a téren is teendőnk, egyetemi szinten is.

– **Hogyan tudnak megbirkózni a reagenshiánnyal?**

– Ez állandó gondot jelent. 2003 óta a laboratóriumi zárt kassza érdemben nem emelkedett. Tessék azt elgondolni, hogy ez reálértékben mit jelenthet. Miközben egy olyan szakmáról van szó, ami folyamatosan fejlődik.

– **Hány telephelyen működik jelenleg a Laboratóriumi Medicina Intézet?**

– A fő telephely a Janus Pannonius Klinikai Tömb hetedik emeletén található, van továbbá egy nagy laboratóriumunk a Megyei Kórházban, egy kicsi a Gyermekklinikán, valamint lesz egy izotóplabor az újonnan megnyílt Onkoterápiás Intézetben is.

– **Van elég munkatársa?**

– Egyelőre igen. A szakképzést annyiféleképpen reformálták, hogy diplomás asszisztensekből már nincs hiány, ám a szakasszisztensképzést hosszú ideig elhanyagolták, így az ő utánpótlásuk akadozik.

– **Hogyan emlékszik vissza arra az időre, amikor a rendszerváltás után a reformbizottság tagja volt? A hírek konfliktusos időszakról szólnak...**

– Hát, igen. Ide is Kellermayer professzor vitt be, én voltam a reformbizottság legfiatalabb tagja. Sok év kommunizmus és szocializmus után sokan voltak bizonyos mértékig naiv gondolatokkal és elvásokkal jelen a rendszerben, de visszanezve mégis szépnek gondolom ezt az időszakot. Őszintén gondoltam azt, amit képviseltem, ebből adódtak a konfliktushelyzetek is. Később pedig már abból, hogy néhány kollégámat figyelmeztettem arra: pepitában ugyanazt csinálják, mint az elődeik, csak a klientúra változott. Ezután hosszú időre visszavonultam a szakmába. 1995-ben három évre kimentem Amerikába vendégprofesszorként, ahol nagyon jól éreztem magam, de sosem akartam amerikai lenni, és talán nem is sikerült volna. Az orvostársadalom nehezen felejt, és aztán bizonyos kellemetlenkedéseknek is szerepe volt abban, hogy ismét visszatértem a közéletbe.

– **A reformbizottságban részt vevő Miseta Attila mennyiben hasonlít ahhoz a Miseta Attilához, aki később gazdálkodási és**

diákjóléti dékánhelyettes lett?

– Egész biztosan nagyon, de azért jóval tapasztaltabb lett. Köszönhető ez egyrészt a külföldi tartózkodásoknak, az ottani munkáknak, az emberi kontaktusoknak, másrészt pedig a saját sikereimnek és kudarcaimnak is. Sosem voltam bosszúálló típus, és amit a karon filozófiaként megpróbáltam meghonosítani, az az, hogy akivel lehet, jussunk megfelelő kompromisszumra, és alkalmazzuk arra a feladatra, amire ő is úgy gondolja, hogy alkalmas.

– **Miért pályázott a dékáni címre 2010-ben?**

– Azt gondoltam, hogy amit gazdálkodási és diákjóléti dékánhelyettesként elkezdtem, azt tovább lehet vinni, és a karon belüli konfliktusokat lehet kezelni. Azt hiszem, hogy néhány év elteltével ezt el is értük. Korábban hitet tettem amellett, hogy a nagy egyetemi struktúrán belül megfelelő szinten képviselhetők az érdekeink, és előrejuthatunk. Azon dolgozom, hogy ez is sikerüljön.

– **Három gyermeke és két pici unokája van.**

– Igen, az unokáim még valóban picik, így most a nagymamájukra jut a nagyobb szerep, én később kerülök majd sorra. A legidősebb, gyógyszerész lányom gyermekei ők. Krisztina lányom most fog végezni a Közgazdaságtudományi Egyetemen, pénzügy-számvitel szakon, Miklós fiam pedig gépészmérnök-energetikus, a Pécsi Hööröműben dolgozik.

– **Céltudatosságukban a gyermekei Önre hasonlítanak?**

– Nehéz eldönteni, melyikünk játszhatta a nagyobb szerepet e tekintetben az életükben, azt gondolom azért, hogy orvos-biokémikus édesanyjuk nagyobb hatással volt rájuk. Nem volt szükség egyikük esetében sem anyai vagy apai ráhatásra, szerencsére minden gyermekemnek egyenes a pályája.

Schweier Rita

Tadashi Inui és Chizuko Yamamoto-Inui professzor látogatása az Élettani Intézetben

Intézetünk vendége volt 2016. július 18. és 21. között a japán Oszakai Egyetemről *Tadashi Inui* professzor, a Division of Behavioral Physiology (Department of Behavioral Sciences, Graduate School of Human Sciences) és felesége, *dr. Chizuko Yamamoto-Inui*, a Department of Oral Anatomy and Developmental Biology (Graduate School of Dentistry) vezető oktatói. Itt tartózkodásuk legfőbb programjuként az Élettani Intézet könyvtárában érdekes előadást tartottak, amelyet – az „Idegtudományi szemináriumok” sorozat keretében – az Élettani Intézet, a Szentágotthai János Kutatóközpont Molekuláris Neuroendokrinológiai és Ideglettani Kutatócsoportja ill. az MTA Pécsi Akadémiai Bizottságának Neurobiológiai Munkabizottsága szervezett. Tadashi Inui professzor „Neural mechanisms underlying the retrieval of conditioned taste aversion”, míg felesége „Brain activities related to the taste memory with immune reactions” címmel ismertette kutatási eredményeit. Előadásaik témája szorosan összefonódott, mindketten az ízleléshez kapcsolt tanulási- és memóriafunkciók idegrendszeri mechanizmusait vizsgálták más-más aspektusból, a legkorszerűbb elektrofiziológiai, immunhisztokémiai és képalkotó eljárások segítségével. Az előadásokat követően, a kerekasztal-beszélgetéssel lehetőség nyílt intenzív tudományos eszmecserére is. Japán vendégeink programjának fontos részét képezték a kutatási eredményeinket és gazdag kísérleti módszereinket bemutató laborlátogatások, illetve a *Karádi* professzor úrékkal folytatott kollaborációs megbeszélések. Utolsó, itt töltött napjukon az Inui-házaspárt megismertettük Pécs városának és környékének néhány nevezetességével is.

Dr. Péczely László Zoltán

Zrínyi-napi Ünnepség

A PTE, ÁOK és a Honvéd Hagományörző Egyesület közösen Zrínyi-napi Ünnepséget rendezett 2016. szeptember 10-én a Romhányi György Aulában. Boros Péter miniszterelnök, a Zrínyi Miklós Honvéd Gyalogsági Hadapródiskola volt növendékének köszöntője után Siposné dr. Kecskeméthy Klára professzor, ezredes, a Honvéd Hagományörző Egyesülettől és dr. Molnár F Tamás professzor, az ÁOK Műveleti Medicina Tanszékéről tartottak emlékbeszédeket, amelyek itt olvashatóak. Az ünnepségen többek között szerepelt még a PTE Táncegyüttese és Csapláros László, ÁOK-hallgató is. A műsor után a résztvevők megkoszorúzták a Zrínyi-emlékművet.

Miniszterelnök Úr! Dékán Úr! Tisztelt Hölgyeim és Uramim! Kedves Bajtársaim és Barátaim!

450 évvel ezelőtt, 1566. szeptember 7-én esett el hős katonáival Szigetváron Zrínyi Miklós. Mi mással is kezdhetném az ünnepi beszédemet, mint Zrínyi fohászával: „*Adassék tisztelet a katonaszemélynek. A hazáért megdicsőültek szelleme töltson el, és a magyarok istene segítsen meg minket!*”

Emlékezni jöttünk ide, emlékezni és megfogalmazni a több évszázados példa mai üzenetét. Mit jelentenek a Zrínyi-hagyományok? Miért fontosak a ma embere számára? A történelem velünk él, de tanulságait is ismernünk kell!

A 2016-os évet a várkapitány és serege hősies helyállásának emlékére, a szigetvári csata 450. évfordulójára emlékezve Magyarország kormánya *Zrínyi Miklós – Szigetvár 1566* emlékévvé nyilvánította. A Zrínyi név nekem személyesen is sokat jelent a mindennapi életemben és a katonai pályafutásom során, hiszen a Zrínyi Miklós Katonai Akadémián fiatal tisztként tanítottam, a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem oktatási rektorhelyettese voltam, most pedig a Zrínyi Laktanya és egyetemi kampusz területén található Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar egyetemi tanára vagyok. A helyszín ugyanaz csak a felsőoktatási intézmények változtak az elmúlt évtizedek során, de egyvalami változatlan, a szigetvári hős dédunokájáról elnevezett, költő és hadvezér Zrínyi Miklósról van szó, a Szigeti veszedelem írójáról.

Hősök-elődök-hagyományok. A magyar történelem tele van olyan személyiségekkel, hősökkel, akiket több nemzet is büszkén a magáénak vallhat, ilyen az örmény-székely származású *Csetz János* az 1848-49-es szabadságharc legfiatalabb tábornoka, akit hazánkban és Argentínában is egyaránt becsülnék, valamint *Hadik András* és *Zrínyi Miklós*. Zrínyi Miklós, akire méltán lehet büszke mind a magyar, mind a horvát nemzet.

Az ünnepi megemlékezés és az emlékvé kapcsán és idején számosan értékelik, elemzik Zrínyi életét, munkásságát, hősiességét, összevetik majd I. Szulejmán tényleges és valós elgondolásával, összemérik a két hadvezér nagyságát. Vajon milyen stratégia vezette a Nagy Szulejmán szultánt a magyarországi hódításokra, és mi vette rá az agg uralkodót, hogy seregével Szigetvár alá menjen?

Úgy gondolom, hogy én ma hősekről, dicső elődekről és a hagyományokról osztom meg Önökkel a gondolataimat, erre a harmas hívó szóra építettem fel a mondanivalómat. Hősök pedig keltenek, mert példát mutatnak ők a hétköznapi sorsoknak, a hétköznapi embereknek, és hétköznapijaink névtelen hőseinek. A hősök reményt nyújtanak a reménytelenségben, hogy az igazi hazaszeretet, a bátorság, az önzetlenség minden akadályt, veszélyt, ne-

hézséget legyőz. A hősök irányt is mutatnak, csalhatatlan iránytűként működnek, mutatják az utat. A hősök tanítanak, nevelnek és oktatnak bennünket és a ma ifjúságát.

Ma az a megtiszteltetés ért a Honvéd Hagományörző Egyesület alelnökeként, hogy Önökhöz szólhatok. Mi, a Zrínyi Miklós dédunokája nevét viselő egykori intézmény, a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem (a Nemzeti Közszolgálati Egyetem jogelődje) és a nevét viselő egykori hadapródiskola emlékét ápoló Honvéd Hagományörző Egyesület az Alma Mater helyén, itt a Zrínyi-szobor melletti aulában emlékezünk. 2015. szeptember 25-én ünnepeltük a Honvéd Hagományörző Egyesület alapításának 25. évfordulóját és egy ünnepi kiadványban összegeztük hagyományörzéssel kapcsolatos eredményeinket.

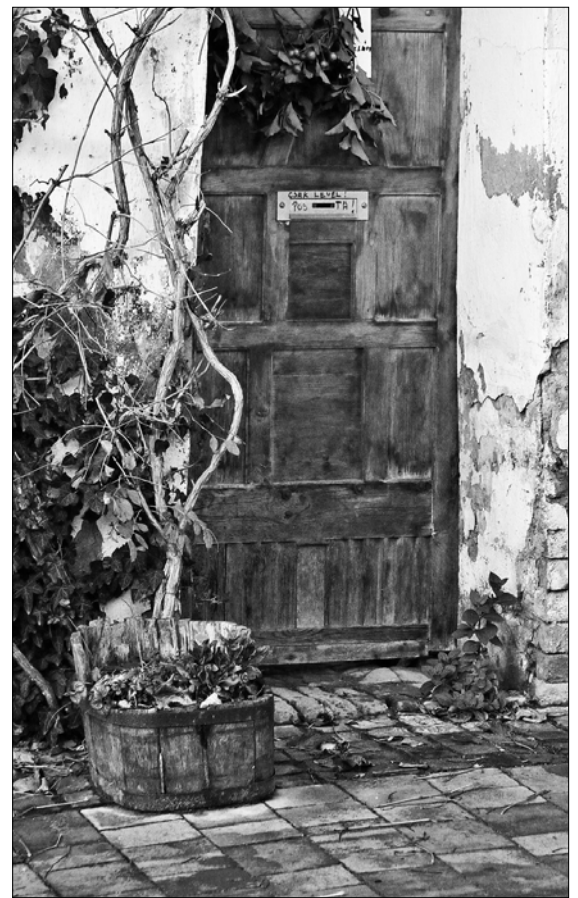
A magyarországi rendszerváltoztatás után többen „az alapító atyák” – élükön a rehabilitált és nyugállományú vezérőrnagygyá kinevezett Kéri Kálmánnal, később vezérezredessel – úgy döntöttek, hogy vissza kell állítani a volt magyar királyi honvédségben szolgált tisztességét és katonabecsületét. Erre egy egyesület létrehozását vélték a legalkalmasabbnak. Egy olyan egyesületét, amely a mindenkor magyar honvédhagyományokat ápolja és adja át a következő nemzedékeknek. Azoknak, akik az alapítókhoz hasonlóan a Haza szolgálatára tették fel az életüket.

Mi mindent tettünk az elmúlt két és fél évtizedben? Sokat és mégsem eleget. Sokat, mert sok ezer egykori honvédtiszt, tiszteltyettes kapta vissza a rendfokozatát. Sokat, mert méltó módon lehet megemlékezni az első és a második világháború hősi halottairól és törvény „szól” a Hősök Emlékünnepéről. Sokat, mert országsszerte egyre több helyen emlékeztet szobor, emléktábla a hősi halottakra, az elesettekre, az elhurcoltakra, a hadifogságból soha vissza nem tértekre, az eltűntekre, az ÁVO/ÁVH által elpusztítottakra. Sokat, mert a Magyar Honvédség Altiszti Akadémiáján az évfolyamelsőként végzett fiatal altiszt minden évben átveheti a Kéri Kálmán Emléktört.

Folytatás a 31. oldalon

Fotó: Barthó Loránd

Fotó: Sebők Béla

Megfogalmaztuk a fiatalok körében végzett hagyományörző munkánk fő irányát is, hiszen fiatalokat szeretnénk a sorainkban látni, a Magyar Honvédség hivatásos tisztjeit és altisztjeit, fiatalokat, azokat, akik reményeink szerint a történelmi és honvédhagyományok őrzői, zászlóvivői és továbbadói lennének. Az alapító, Kéri Kálmán gondolatait szeretném felidézni a múlt emlékeinek őrzéséről, a hagyományokról és a hazaszeretetről. „Egy nemzet fennmaradása csak úgy lehetséges, ha az elődeink dicső tetteit tiszteletben tartva hagyományként őrizzük, terjesztjük és a magunk számára követendőnek tekintjük.”

Az egyesületünkben mindenki a maga módján, a mindenkori magyar honvédség katonaevényeinek (hazaszeretet, hűség, bajtársiasság, helytállás, becsület) fenntartásáért és továbbadásáért, valamint a magyar történelmi és katonai hagyományok őrzéséért dolgozik. Az alapítók és az egykori tagok közül már nagyon sokan a Hadak Útjáról szemlélik a földiek életmenetét, letekintve reánk bajtársi üdvözlőket küldik, s nem kérnek egyebet, csupán hogy szívünkben őrizzük emléküket és vigyük tovább zászlót. Olyanok vannak közöttünk, akiknek a honvéd hagyományok őrzése és a Haza szolgálata ugyanolyan fontos, mint volt az, az egykori alapítóknak és bajtársainknak. A múlt, a jelen és a jövő így halad kéz a kézben.

Nem feledkezhetünk meg a hadapródiskolákról (Sopron, Kőszeg, Pécs, Nagyvárad, Marosvásárhely), az egykori hadapródoktól (itt van a körünkben dr. Boross Péter miniszterelnök úr és dr. v. Gál Attila ny. ezredes úr, dr. Molnár Dezső, Kakucsy György, Vaszkó Tamás) és a Pécsi M. kir. „Zrínyi Miklós” Honvéd Gyalogsági Hadapródiskola Bajtársi Köréről. A Bajtársi Kör áldozatos munkájának eredménye az, hogy az egykori Alma Materük előtt álló Zrínyi-szobrot adakozásból, elszántságból, akarattal 1990. szeptember 8-án újra felállították, a háború befejezése utáni első Zrínyi Napon. 2008 szeptemberében a Zrínyi-szobor talapzatán levő hét táblát, amelyek az iskola hősi halottainak, és mártírjainak nevét örökíti meg, újították fel, amelyhez a Pécsi Tudományegyetem és a Pécs városa is hozzájárult. Kőszeghy Gyula honvéd százados, a hadapródiskola egykori tanárának alkotása a Zrínyi-mellszobor (1926), de múlhatatlan érdemeket szerzett Virág István ezredes, az iskola egykori növendéke és tanára, aki az emlékmű helyreállítását kezdeményezte és véghezvitte. 2014-ben az emlékmű felújítása során a Nagy Háború hősei mellett a II. világháború hősi halottainak neveit is elhelyezték.

311 fő hősi halottja volt a Honvéd Hadapródiskolának, akiket az „ARMIS ET LITTERIS” – „fegyverekkel és tudománnyal” szellemében neveltek. Akik életét végigkísérték az ősi magyar katonai erények és eszmék: a hazaszeretet, a kötelességtudat, az áldozatkészség, a tettekkészség, és a bajtársiasság. Köszönet mondunk a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karának, hogy a parkban álló, felújított Zrínyi-szobrot, a hősi emlékművet gondozzák és megőrzik a főépület falán levő táblát, és azt, hogy évente Zrínyi Napot tarthatunk. Köszönet a szervezőknek, Szűcs Istvánnak, a HOHE Baranya megyei területi szervezete vezetőjének, hogy megszervezték ezt a rendezvényt és a jelenlévőknek, hogy megtisztelték rendezvényünket.

Köszönetet mondunk a Tóth János bajtársamnak, a Szabolcs Fejedelem Hagományörző Íjász és Lovas Egyesület elnökének, és a Pécsi Honvéd Hadapród Haditorna Mozgalom alapítóinak, Kristinus Dávid, másodéves honvéd altisztjelöltnek és Gálosi Gergő, pécsváradai hon- és rendvédelmi szakközépiskola 9. osztályos tanulójának, a Hadapród Haditorna Mozgalom vezetőjének.

Idézni szeretnék Kovács János ny. alezredes, nemzetőr vezérőrnagy bajtársam fiatalokhoz írt üzenetéből: „A korszerű európai

magyar haderő nem létezhet a múlt katonahagyományainak értékrendjén történő ápolása nélkül! A múlt nélkül nincs jövő! Kinyílt egy kapu Önök előtt, ahol a katonahagyományok ápolására elkötelezett emberek a kezükbe adták a lámpást, azért, hogy Önök vigyék tovább a fényt! A feladatuk nem kevesebb, mint kegyelettel megemlékezni a magyar katonahősökről, köszönetet mondani a még élőknek és továbbadni a fiataloknak e nemes katonához, bajtársához méltó eszmeiséget!”

Honvéd Hagományörző Egyesület Pécs Megyei Jogú Város Ifjúsági Tagozata reményeink szerint egy új fejezetet nyit az egyesületünk életében, a fiatalítást! Nem teszünk egyebet, mint megvalósítjuk alapítónk a néhai Kéri Kálmán vezérezredes alap gondolatát! A hősök és az elődök tiszteletével kezdtem a beszédem, és most a hősökkel zárom. Zrínyi Miklós 450 évvel ezelőtti áldozata nem volt hiábavaló, a vár falainál sokkal többet és fontosabbat védtek, a hazát, az ősi földet, az örökséget. Büszke horvát és igaz magyar hazafi volt Zrínyi Miklós. A szigetvári végvári vitézek az ellenség és egész Európa tiszteletét is kivívták. Nekünk pedig máig hitet és erőt adnak, példájuk 450 év után is éppoly fényesen ragyog, mint egykoron.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket. A Hazáért mindhalálig!

Siposné dr. Kecskeméthy Klára professzor, ezds.

■
Tisztelt Miniszterelnök Úr, Dékán Úr, Ezredes Asszony, Hölgyeim és Uraim, Kedves Egybegyűlteik!

Negyedik alkalom, hogy a mai orvostudományi elméleti tömb, az egykori Hadapródiskola falai között, az ismét méltó helyére állított Zrínyi Miklós mellészobornál szólhatok az emlékezőkhöz, szeptember második szombatján. Soha ilyen boldogan nem tettem eleget a felkérésnek: mert most számos iskolással, a jövő letéteményeseivel, önökkel, veletek is osztozhatok Zrínyi Miklós emlékében. A múlt jövő idejű alakja a jelen: s a jövőben mi már a múlt leszünk: nagy tehát a felelősségünk.

Mit tegyünk a múlttal? Azt mondják, ápolni kell. De hiszen (amivel mondatot nem kezdünk) nem beteg az, hogy ápoljuk. Őrizni kell a múlt idők cselekedeteit, amiként a hagyományt is: gyarapítani, és mindenekfelett szeretni szükséges. Mert a hazaszeretet akárcsak minden igaz szeretet: minél többet adunk belőle, annál több marad nekünk, annál gazdagabbá tesz minket. A hagyományt kell őrizni. A múlt, akárcsak a föld azé, aki megműveli: a história annak árulja el a titkait, aki műveli. Ha nem kap figyelmet, szeretetet, nem csak a gyom veri fel, nem csak a muhar fedi be, de jönnek idegenek, s sajátjaként kezdik művelni. Aki vet belé: annak terem, de ő is aratja le. Nem szólhatunk egy szót se, ha a mi ugaron hagyott emlékezőnkön másféle – nekünk nem tetsző, vagy éppen gyanús illatú virágok nőnek. Magunknak kell megtenni, amit a sors feladatul rótt ránk.

Négyszázötven éve, hogy gróf Zrínyi Miklós horvát-szlávon bán, a szigetvári vár kapitánya megmaradt katonái élén az immár védhetetlen falak közül kitört és az ostromló törökök kezén hősi halált halt. Székely Bertalan 1885-ben festette meg Zrínyi Miklós kirohanását: A mai eseményre szóló meghívón is látható kép, ami a háromszáz harcosra apadt, kivérzett védősereg kitérésének döntő pillanatát ábrázolja. A rommá lőtt vár kapuja szélesre tárva: kintről vakító fény ömlik be, megvilágítva a hős alakját – előrevetítve a dicsőséges véget. Nem minden lesajnálás nélkül szokás ezt a stílust historizmusnak nevezni.

Miközben Székely Bertalan ecsetje a dicsőséges múltat festette, a művelt nyugatot már más ideálok tartották lázban. A szorongás festői, Vincent van Gogh és a norvég Eduard Munch, a párizsi félvilág zseniális piktorja, Toulouse Lautrec tükrözték és szabták egyszerre a vásznak érzékeny „fogyasztóinak” érzéseit. A XIX. század végi Európa lelkébe az öröknek tűnő béke érzése költözött. Pontosan úgy, mint 2012-ben. A Monarchia szívében, Bécsben Gusztav Klimt aranyló testű női hajladoztak, tombolt a szecesszió, a szalonokat, kávéházakat belengte az esztétika finom uralma. A mindenkinek mindent szabad szabálytalan szabálya uralgó helyet könyökölt ki magának. Egy, a hitehagyottságában boldogan lubickoló európai esztétika vonatáról lemaradt magyar piktor pedig pár véres, koszos, a sorsával elszámolt, elgyötört harcos utolsó pillanatainak megfestésével töltötte az időt ahelyett, hogy témáiban csatlakozott volna a korabeli festészeti fősodorhoz.

Mély a múltnak a kútja: vajon fölébe hajolva látunk-e többet, mint saját arcunk tükröződését? Hajlandók vagyunk-e a fodrozó felszínnél mélyebbre pillantani? Miféle Zrínyi Miklóst idézzük? Annyi arca volna, ahányan keressük, idézzük? A tények makacs dolgok: a szigetvári várkapu előtt kiomlott vér, az összeroncsolt testek, a Gyórnél tétlenül álló császári sereghez küldött levágott báni fej iszonyú bizonyítékul szolgál. A végsőkig elszánt hős és társai egyszeri, megkérdőjelezhetetlen tette. 1566. szeptember 7-ének nincs helye a ma olyannyira közkedvelt „1001 dolog, ami másként történt, mint ahogy tudtuk” címkéjű dobozban. Zavaróan, kényelmetlenül egyértelmű: megkerülhetetlen valósággal szembesülünk ma: itt emlékezők. Nincs mellébeszélés, hebegős értelmezési kuszaság, maszatos botrány a háttérben.

Könnyebb szeretni, csodálni azokat, akik régen, a messziségben éltek. Minél közelebb van hozzánk valaki a történeti időben, annál több rosszat lehet előásni róla: valami pikánst, sikamlóst, jól eladhatót: példányszám- és nézettségnövelőt.

Milyen messze van Zrínyi Miklós, a gróf, a bán? Nagyon messze és nagyon közel – egyszerre. Négyszázötven esztendő köznapi ésszel fel nem fogható időbeli távolság. A ma huszonhét éves számára már a szocializmusnak nevezett keleti uralom összeomlása, a rendszerváltás is a láthatár mögött van, hisz akkor még meg sem született. Elképzelhetetlen, hogy szinte minden magyar városban orosz katonai laktanyák voltak, és gazdáink a NATO szörnyű terveivel rémisztgettek minket. Az Önök nagyapja még harcolt a II. világháborúban, az elsőben pedig a dédapák vagy ükapák véreztek Galíciában vagy a Doberdón, az Isonzónál. Meghaltak, de génjeik mégis itt vannak bennünk: vörösvértestjeinkben és idegsejtjeinkben kódolva, de félelmeinknek, és örömeinknek is részei. „Nézzünk a jövőbe, hagyjuk az érdektelen múltba bambulást”? mondják. (Közben pedig sárkányos, varázslós, hamis múltba játszanának át a villogó képernyőkön: mindegy, csak el a valóban voltól) Vannak, nagyon is léteznek, akik jobb szeretnék, hogy ne is érdekeljen minket a valódi múltunk. Munkálkodásuk célja, hogy esendők legyünk: kitéve a percembereknek, a velejég hamis, mert hazug valóságshow-knak, a legcsupaszabb és legprimitívebb emberi vágyak kiszolgálóinak, férfi és női, embervoltunk megalázása cirkuszának. Mert a múltja fosztott emberrel azt lehet tenni, amit akarnak: egy gyökértelen fogyasztóautomata lesz. Nagy kalóriaigényű, pi-s, deutériumos és mágneses vízen élő, vitamincsomag-függő véglény, aki a gyógyító energiák révén még azt is elhiszi, hogy örökké él. Ebben a képzetben tényleg nincs helyük az Istenért, királyért, „az szegény házáért” meghalni tudó, imájukat, életüket Jézusnak ajánló, végvári hősöknek.

Ha hagyjuk, nagyon messze kerül Zrínyi Miklós – olyan

messze, hogy nem is látjuk: legfeljebb képregényfigura lesz belőle. Ám ha akarjuk, és a mai nap is bizonyítja, hogy akarjuk és tesszük érte: igenis nagyon közel van ő. Nehéz, de nem lehetetlen egy példaképpel együtt létezni: ha olykor kényelmetlen is. Igenis, mindannyiunkban él Zrínyi Miklós – megőrzendő, szeretni való örökségünk ő. Akiben benne él – ha úgy tetszik talizmánként – az védettebb lesz a celebvilág iszamos hazugságai ellen is, a virtuális valóság álnok mérgei dacára is.

Két hete a Bécs melletti kisvárosban, Wagramban jártam, a Napoleon elleni 1809-es csata helyén. A múzeumba nem jutottam be, mert az hetente csak egyszer, vasárnap van nyitva pár órára. Megértem, nincs nagy érdeklődés, a múlt pora lepi az ütközet emléket. Nem jár jobban a szomszédos Aspern sem, pedig ott az osztrákok diadalmaskodtak. A látóterenkénti, gyerekkocsit toló, keleti, kendős asszonyok, a burnuszok és más egzotikus viseletek számából ítélve talán még ez a vasárnaponkénti nyitva tartás is túlzás, luxus. Egy múzeum tiszta ráfizetés. Figyeljünk erősen, ne kövessük a riasztó példát. Ragaszkodó, tevékeny emlékezés nélkül a múlt köddé válik: és nincs visszaút. Bécsből, Berlinből halljuk a – mondhatnánk bülbül szavú – tanítást, naponta kiosztják a brüsszeli intőt: ők a mai utódok a győri táborig se jönnének előre...

A história a régmúlt idők árnyékain való sóhajtozás, a nacionalizmus imamalma – régi dicsőség visszasírása – mondják. Ma a történelem a művelt nyugat számára gyakorta pusztá alkalom a bocsánatkérésre, az egykor volt valós vagy vélt bűnökön való kérőrdzésre. Mindenkinek van mit a szomszéd szemére hányni, dús-kálunk sajnos a felelgetendő szörnyűségekből. Tombol a sérelmi kultúra, akinek több a sebe, nagyobb a fájdalom, annál esélyesebb a licitben. Lökdösődünk a bíróságokon, feliratokkal, panaszlevelekkel hadakozunk: egyének, csoportok, nemzetek országok. Én többet szenvedtem, mint te: vagy az ősem vagy az ősem őse. Ebbe a képbe sem fér bele a nem szenvedő, nem szenvedő, a sorsot a sorsát, a sorsunkat vállaló hős. Mint amilyen a szigetvári gróf, a horvát bán volt...

A történelem messze több, mint tételsor, tanrendi elem: telefonkönyv-szárazságú adathalmaz. Példatár, és olykor gyógyír: magamon tapasztaltam. A II. világháború nyugati frontjának egyik csatája 1944 őszén a Rajna hídjaiért zajlott. Az eseményeket, még a résztvevők jó részét is szinte név szerint ismerem, még írtam is róluk. Adódott, hogy a közelben, Brüsszelben tartották szakmám, a mellkassebészet idei európai kongresszusát, és a társasági tisztújítást is. A hiúság nagy úr, és úgy éreztem eljutottam a paradicsom kapujába. Mivel előtte írtak és fel is hívtak az elnökségtől, hogy vállalnék-e tisztséget, izgatottan vártam, hogy az új vezetőség egyedüli közép-európai tagjaként elhangozzék a nevem. Felolvasták az elnökség névsorát, és én nem voltam köztük. Nem vártam meg az esti fogadást, autóba ültem és hazaindultam. Arnhembe mentem előbb: az angol ejtőernyősök hídjához, mely,

mint a könyv és filmcím is szól: „túl messze volt”. Felsétáltam az ismerős hídfőből, fel a sötétben örvénylő folyó fölé. A fényképekről, leírásokból emlékeztem majdnem minden szögletre, személyes ismerőseim voltak az itt elesettek, megsebesültek. Tíz percbe sem telt: és minden a helyére került. Hogy jön a tizennyolc-, húszéves fiúk áldozatához az, hogy elestem egy évre szóló fényes címtől, jól hangzó titulustól? Ezen a helyen áldozták életüket azért, amit legszentebbnek hittek: kötelesség, haza, szabadság, bajtársi-

asság. Elcsitultak, kisimultak a fél napja még oly haragos belső hullámok: a Rajna vize elvitte a hiú keserűség habjait. Lám, a történelem, a történelmi tudás erre is jó: ha úgy tetszik, kézzelfogható haszna is van. Ám sokkal fontosabb ennél, hogy a magasztos célú, önfeláldozásra is képes hazaszeretet tettei minden időben és helyen méltók az áhítatos emlékezésre. Az egykor volt hősök múltból érkező üzenetei közös, egyetlen gigantikus szimfóniában szólnak meg.

Legyen a hely a Doberdo fennsík, a Don-kanyar, a Korvin-köz, az arhemi hídfő, vagy a tönkrelőtt szigetvári várkapu előtere. Milyen messze van Zrínyi Miklós, a szigetvári hős? Rajtunk múlik: mennyire engedjük közel magunkhoz: mire vagyunk képesek, hajlandók. Személyesen egy tanácsot adhatok: ha valaki úgy érzi, hogy a sors túl nagy terhet rakott a vállára, nézzen körül. Autóval fél óra, vonattal háromnegyed – közel van Szigetvár... Sétáljon el a falak mentén, át a várkapu alatt: hallgasson arra, hogy mit üzen az 1566-os végvári kapitány...

Dr. Molnár F Tamás DSC
egyetemi tanár

PTE, ÁOK, Műveltségi Medicina Tanszék

Fotó: Verébi Dávid

Először adták át a Lissák-díjat

Idén először adták át a 2015/2016-os tanévben alapított Lissák-díjat, melyet a legkiválóbb hallgatók kapnak az élettan tantárgy keretében nyújtott egész éves teljesítményük alapján. A *Lissák Kálmán* professzorról, az Élettani Intézet volt igazgatójáról elnevezett díjat kap mind a három nyelvű oktatási program mindegyik képzési formájában a második évfolyam hallgatója, akinek a félévi kollokviumon, az év végi szigorlaton és a félévközi teszteken szerzett összesített pontszáma a legmagasabb, és akinek a kollokviumi és szigorlati jege átlaga legalább 4,5 volt. Azon hallgatókat, akik az adott nyelvű képzésformában a második, illetve a harmadik legjobb eredményt érték el, elismerő oklevéllel jutalmaztuk.

A Lissák-díj ünnepélyes átadására 2016. július 1-én került sor az Élettani Intézet könyvtárában, ahol az intézet igazgatója, *Karádi Zoltán* professzor köszöntötte az egybegyűlteket, majd elevenítette fel a díj névadójának, Lissák Kálmán akadémikusnak az emlékét. Ezt követően *Lénárd László* professzor, intézetünk volt igazgatója pár vidám anekdota révén idézte meg, milyen is volt az intézeti élet Lissák professzor idejében. Ezután került sor a Lissák-díjak, és a második, illetve harmadik legjobb eredményt elérő hallgatóknak járó oklevelek átadására. A díjazottak a Lissák-díj, illetve az elismerő oklevél mellett értékes könyvjutalomban részesültek.

A Lissák-díjban, valamint oklevélben részesült hallgatók:

Élettan (általános orvos):

1. **Schranz Dániel (Lissák-díj)**
2. Kun Dániel
3. Kálmán Patrícia

Physiology (General Medicine):

1. **Biten Ali Emir (Lissák-díj)**
2. Nerboberg Sindre
3. Karimé Christian Wassim

Physiologie (Allgemeinmedizin):

1. **Lischke Vincent (Lissák-díj)**
2. Albers Sebastian
3. Wurstner Isabelle Renate

Élettan (fogorvos):

1. **Sáfrán László Bence (Lissák-díj)**

Physiologie (Zahnmedizin):

1. **Klein Ole (Lissák-díj)**

Élettan (gyógyszerész):

1. **Zsidó Balázs Zoltán (Lissák-díj)**

Dr. Péczely László

Szülők pihenőszobái a Gyermekklinikán

2016. szeptember 26-án, 11 órakor a Gyermekklinika előadótermében ünnepélyesen átadták az Onkohematológia Osztály két kórtereméből kialakított pihenőszobákat. A kibővített kórterem lehetővé teszi, hogy négy szülő éjszaka pihenessen. Az építkezés megtervezése a PTE Műszaki és Informatikai Karának köszönhető. A költségeket egy országos és két helyi alapítvány (Együtt a Leukémiás Gyermekekért Alapítvány, Eurakvilo Gyermekonkológiai és Gyermekhospice Közhaszú Alapítvány és a „Tölösi Péter“ Alapítvány a leukémiás és tumoros megbetegedésű gyermekek gyógyításáért) viselte. A kivitelezést a PTE Kancelária Műszaki Szolgáltatási Igazgatóság Beruházási Osztálya szervezte és felügyelte.

Mostantól a súlyos állapotú kisgyermekek szülei az éjszakát a székek helyett a kórterem kibővített részében elhelyezett ágyban tölthetik. Egyébként a szülők térítésmentes szállása, ahol az alváson kívül mosdási, mosási és főzési lehetőség is biztosított, változatlanul a Lions Club Normandia Pécs segítségével működik.

Az ünnepélyes átadáson a tervezőknek, a költségviselő alapítványoknak, pontosabban azok adományozóinak, valamint a

kivitelezés megszervezésében és felügyeletében részt vevőknek köszönték meg a segítséget. Beszédet mondott Decsi Tamás, klinikaigazgató egyetemi tanár, Sebestyén Andor, a PTE, Klinikai Központ főigazgatója valamint Ottóffy Gábor, osztályvezető egyetemi adjunktus.

Dr. Ottóffy Gábor

„Az ember megszokja, hogy folyamatosan rendelkezésre áll”

Interjú Dr. Decsi Tamással, a PTE Klinikai Központja távozó főigazgatójával

Mozgalmas négy év áll a PTE Klinikai Központja mögött, ahol tízmilliárdos nagyságrendben zárultak le építkezések az elmúlt évek során, új alapokra helyezve az egész régió betegellátását. A főigazgatói ciklusa végén búcsúzó dr. Decsi Tamással sorra vettük az elért eredményeket és folyamatban lévő ügyeket.

– *Úgy vélem, hogy kevés nehezebb, sziszifusziabb munka van ma Magyarországon, mint egy nagy egészségügyi intézményt vezetni a magyar egészségügy jól ismert körülményei között. Milyen élmény volt az Ön számára ebből a szempontból az előző négy év?*

– Mindent egybevetve ez egy klasszikus menedzseri feladat, ám kétségkívül egy kifejezetten nagy és sajátos karakterű intézmény élén. A PTE Klinikai Központjának mintegy háromezer dolgozója van, akik 28 külön egységnél tevékenykednek, amelyek mind profiljukban, mind méretükben igencsak eltérnek egymástól: tízszeres eltérések is akadnak az egyes klinikák között a dolgozói létszám tekintetében. Egy ilyen jellegű intézmény munkáját nem könnyű összehangolni, főleg ha figyelembe vesszük, hogy a háromezer dolgozónk igen változatos háttérrel rendelkezik, hiszen az akadémiakustól a nyolc általánost végzett kollégáig terjed a skála – természetesen mindegyikük munkája nagyon fontos. Főigazgatóként mindenkinek a problémájával foglalkoznom és a gondokat orvosolnom kellett, legyen szó akár egy klinika igazgatójáról, akár egy fizikai dolgozóról. Tehát valóban egy igen aprólékos munkát igénylő feladatokról van szó, a munkanapjaim reggeltől estig tartottak.

– *A PTE Klinikai Központja több szempontból is igen nehéz helyzetben volt 2012-ben, hiszen egyszerre sújtotta az egész egészségügyet jellemző alulfinanszírozottság, és a Megyei Kór-*

ház átvétele után kialakult finanszírozási deficit. Mindez milliárdokban mérhető hiányt okozott; mit sikerült tenni az elmúlt négy évben ezen a területen?

– Itt is igaz, hogy egy vezető bizonyos szintig tud csak befolyásolni egy ekkora, rengeteg külső és belső hatáson kitett intézményt, ám ezzel együtt ki lehet jelteni, hogy jó négy év áll a Klinikai Központ mögött. A számok is ezt mondják, hiszen 2012-2013-ban a bevételek és kiadások között kétmilliárd forintot meghaladó különbség tátongott, amelyet a menetrendszerűen év végén érkező konszolidációs források, a bevett zsargonmal élve „kasszasöprések” révén sikerült időlegesen csökkenteni. 2014-2015-re egymilliárd forintra sikerült csökkenteni ezt a veszteséget, ami azt a sajátos helyzetet eredményezte, hogy miután a konszolidációs pénzek összege 2015-ben 1,8 milliárd forintra rúgott, így a klinikai központ majdnem egymilliárd forint „haszont” termelt, azaz ennyi pénzzel tudtunk hozzájárulni az egyetem likviditásának fenntartásához és javításához. Mindez persze egy kivételes helyzet volt, ám négy évre vetítve összességében egymilliárd forintos mínuszt mutat a gazdálkodásunk, ami éves szinten negyedmilliárd forintos veszteséget jelent. Félreértés ne essék, ez is rengeteg pénz, ám óriási előrelépés a milliárdos hiányhoz képest. Emellett érdemes azt is figyelembe venni, hogy a PTE, KK éves költségvetése 25 milliárd forint felett van, így a hiány alig egy százaléka a költségvetésünknek. Jó lenne, ha mindez még kevesebb lenne, de ez nem csak a vezetőkön és az itt dolgozókon múlik, hanem külső körülményeken is.

– *A gazdálkodás javítása a képlet egyik oldala, és az átlagember számára, aki betegként érkezik a Klinikai Központba, a kevésbé fontos szempont: őt elsősorban a betegellátás minősége érdekli. Hogyan lehetett összehangolni a kormányzat és az egyetem vezetése részéről érkező igényt a hiány lefaragásáról a betegel-*

látás minőségének szinten tartásával és javításával?

– Eme két szempont összeegyeztetése az igazi feladat egy egészségügyi intézmény élén. Nagyságrendileg éves szinten mintegy 80 ezer fekvőbeteget és 1,5 millió járóbeteget látunk el, ami országos szinten is nagy szám, és komoly igényeket támaszt irányunkban. Úgy vélem, hogy ezeknek sikerült megfelelni az elmúlt négy év során, még akkor is, ha nem feltétlenül az általunk és a beteg által megkívánt színvonalon. Fontos ehhez hozzátenni, hogy több nagy beruházás zárult le az utóbbi időszakban, amelyek a korábbiaknál lényegesen korszerűbb és betegbarátabb létesítményeket eredményeztek. Ebben a főigazgatói ciklusban indult el és fejeződött be el a 400 ágyas klinika, új nevén Janus Pannonius Klinikai Tömb felújítása, amelyen rengeteget dolgoztak a munkatársaim. Az eredmény magáért beszél: a 367 ágyas intézmény az ország legkorszerűbb betegellátó helyei közé tartozik. Ebben az időszakban kezdődött el és zárult le az Onkoterápiás Intézet korszerűsítése is, ahol korábban már méltatlan körülmények között kellett dolgozni a kollégáknak. Új formájában az ország egyik legszebb betegellátó intézménye lett, az átriumos megoldás már-már hotelt idéz, nem kórházat. Szintén nagy jelentőségű fejlesztés volt a 25 ágyas rehabilitációs központ létrehozása a neurológiai betegek részére. Mindezek a fejlesztések persze nem csak az éppen hivatalban lévőket dicsérik, az élet rendje, hogy időről-időre megújulnak az elkopó épületek, létesítmények.

– Főigazgatói programjának egyik fontos célkitűzése volt a területileg igencsak szétaprózott Klinikai Központ telephelyeinek összevonása és egymáshoz közelítése. Mit sikerült elérni ezen a téren?

– Az első lépés a korábban egymagában működő Bőrgyógyászati Klinika áthelyezése volt az Akác utcai klinikai tömbbe, és bár nem ennyire látványos, de fontos lépés volt a gyermekgyógyászati ellátás esetében is a párhuzamos telephelyek megszüntetésének elkezdése. Folyamatról van szó: a következő évek során kerül sor a Nyár utcai telephely teljes elhagyására, és készen állnak már a tervek a Fül-orr-gégészeti és Urológiai Klinika elköltöztetésére a Munkácsy úti telephelyről, és ehhez a források is rendelkezésre állnak. Az izolált telephelyek elhagyása fontos lépés lesz a költséghatékonyság szempontjából, hiszen csak a Nyár utca esetében 5000 négyzetméteres területről van szó, óriási rezsi-költségekkel, szakmai szempontból pedig nagyon szerencsétlen dolog, amikor egy klinika munkáját különböző telephelyek között kell összehangolni.

– Az épületeket természetesen személyzettel is meg kell tölteni, és a magyar egészségügy jelenlegi helyzetében ez nem kis feladat. Mit sikerült tenni az orvos és a szakdolgozó elvándorlás ellen?

– Ezen a téren nagyjából az országos hatásoktól és körülményektől függ egy-egy intézmény, saját hatáskörben viszonylag keveset lehet tenni. Ezzel együtt egy egyetemi klinikának valamivel nagyobb a munkaerő megtartó képessége, mint egy városi kórháznak, itt dolgozni valahol dicsőség egy orvos számára. Az orvosok kapcsán örömteli fejlemény, hogy egy központi intézkedésnek köszönhetően lehetőség nyílt a frissen végzett kollégák megtartására, az elmúlt években központi támogatás segítségével több mint száz rezidenst tudtunk foglalkoztatni, évről évre növekvő létszámban. Mindez azt jelenti, hogy a PhD-képzésbe bekapcsolódókat is figyelembe véve, a diplomázók mintegy fele számára képesek vagyunk munkalehetőséget kínálni, ami óriási előrelépés. Sajnos nem ennyire jó a helyzet a szakdolgozók területén, itt az elvándorlás változatlanul nagyon magas. El-

sősorban a jól képzett, 40 éves kor körüli szakdolgozók távozását jelent problémát. Őket is képesek vagyunk pótolni, ám nem egy esetben csak alacsonyabban képzett, kisebb munkatapasztalattal rendelkező kollégákkal. Itt a szakdolgozók jó ideje sürgessé vált, jelentős béremelése hoz talán változást, ami épp most, szeptember elején történt meg.

– A főigazgatói teendők mellett a Gyermekgyógyászati Klinikai igazgatójaként is tevékenykedett az elmúlt években.

– A legfontosabb fejleménynek a Gyermek- és Ifjúságpszichiátriai Osztály létrejöttét tartom. Összesen három fekvőbeteg osztály működik az egész országban hasonló profillal, és mondhatni vonzzuk magunkhoz az ilyen eseteket, miután sajnos rengeteg ilyen gondokkal küzdő gyerek és kamasz van. A viszonylag ritka klasszikus pszichiátriai betegségek, mint a gyermekkorban is előforduló hasadásos tudatzavar mellett az esetek zöme társadalmi eredetű, rengeteg a magatartászavar, amelyek sok esetben aztán illegális szerhasználattal kapcsolódnak össze. Az óriási igény miatt további fejlesztéseket is tervezünk itt, a jelenlegi 15 ágyas osztály 30 ágyasra való bővítését. Emellett az orvostudomány fejlődése újfajta feladatokat követel meg tőlünk. Míg egy gyermekkori tüdőgyulladás ma már nem feltétlenül a klinikán kell kezelnünk, addig több később komoly bajt okozó betegséget már a gyermekkorban ki lehet szűrni, és megkezdeni a kezelését. Ide tartozik például az örökletesen magas koleszterinszint, amely a kezelés elmaradása esetében már 30-40 éves korban szívinfarktust okozhat, amit a gyermekkorban történő felderítés és kezelés révén meg lehet előzni. Ez is jól mutatja, hogy a gyermekkori prevenciónak milyen óriási jelentősége van a modern egészségügyben. De másfajta kihívásokat tartalmaz például a gyermekkori leukémia kezelése is napjainkban, mint évtizedekkel ezelőtt. Amikor annak idején elkezdtem gyermekgyógyászként dolgozni, sajnos az esetek túlnyomó többségében elvesztettük ezeket a betegeket. Ma 90 százalék feletti a gyógyulási arány, azaz öt éves időtávban szemlélve a tünetek megszűnése után sem újul ki a betegség. Mindez természetesen rendkívül örömteli fejlemény, ám orvosi szempontból azt is jelenti, hogy fel kell készülnünk egy hosszas, szerencsés esetben a felnőttkorig elhúzódó kezelésre, amely az első időszakban az élet megmentéséről szól, majd az életminőségről: a korábban leukémiával küzdő gyermek milyen sportokat úzhat versenyszerűen, avagy mire kell figyelmet fordítania a családalapítás során.

– Ha egy-egy dolgot kellene megneveznie, amelynek megvalósítására büszke az elmúlt négy évből, illetve ahol saját meglátása szerint nem ért el kellő eredményt, melyek lennének azok?

– Bár nem tudom objektív mérőszámokkal alátámasztani, büszke vagyok arra, hogy a Klinikai Központ az elmúlt négy évben olyan munkahellyé vált, ahol erős a párbeszéd és a konstruktív együttműködés légköre. Főigazgatóként végig arra törekedtem, hogy bárkit, aki problémával fordul hozzám, lehetőség szerint 24 órán belül meghallgathassak. Ahol úgy érzem, hogy nem sikerült elérni kellő előrehaladást, azt az általunk folytatott munkával való elégedettség kérdésköre. Sajnos túl sok esetben került sor éles, már-már tettelegességgé fajuló szóváltásra az ellátással elégedetlen betegek és a személyzet között, és megítélésem szerint sokszor méltatlan és megalapozatlan támadások is érték kollégáimat és munkájukat. Természetesen ezt a jelenséget is érdemes tágabb összefüggésben, a jelenlegi társadalmi viszonyok között szemlélni és értékelni. Mindez más szempontból is igaz, hiszen ahogy arról már szó esett, a Klinikai Központnak háromezer dolgozója van; az elért sikerek és eredmények mindenkit dicsérnek.

– Vezetői munkáján túl azt is fontos tudni, hogy a kollégáival,

elsősorban dr. Molnár Dénessel a gyermekkori anyagcsere-zavarok és elhízás terén végzett kutatási nemzetközi viszonylatban is jelentősnek mondhatóak, a pécsi Gyermekgyógyászati Klinika az ilyenfajta kutatások fontos európai központja. Hogyan sikerült mindezt összeegyeztetni a főigazgatói munkával, több időt fog erre szánni mostantól?

– A kutatói munkával nem hagytam fel, továbbra is publikáltam, és vizsgálatok megszervezésében, lebonyolításában is részt vettem. Valamivel több energiát tudok erre fordítani a jövőben, ám azt is fontos tudni, hogy a főállású tudományos kutatói munka életkori sajátosság is; célszerű azt meghagyni a fiatal kollégák részére. Emellett épp a közeljövőben indul egy fontos kutatási

projektünk egy OTKA-pályázat keretében; erre most kétségkívül több időt tudok szánni.

– Intenzív négy év áll Ön mögött. Tervez hosszabb pihenést?

– Ha az ember megszokja, hogy folyamatosan rendelkezésre áll, akkor ez már egyfajta életmód lesz, és így van ez az én esetemben is. Ezzel együtt lehet és együtt kell élni. A prioritások persze megváltoznak, a Klinikai Központ vezetésével való tenni-valók már nem hozzám tartoznak, de elképzelhető, hogy a továbbiakban is részt veszek valamilyen módon ebben a munkában is.

Stemler Miklós

Legjobb diákjaink

Intézetünk több évtizedes hagyományát folytatva, 2016. május 18-án köszöntöttük az évközi írásbeli tesztek összesített eredménye alapján legjobb eredményt elért hallgatóinkat. A több mint 700, első évfolyamra beiratkozott hallgató közül a legjobb (90% feletti) teljesítményt nyújtó diákjaink a dékáni vezetés könyvjutalmában is részesültek. Csoportképük valamint az első helyezettekről készült fényképek gyakorlatos termünk „dicsőségfalát” gazdagítják.

A 2015/2016-es tanév legjobbjai:

Molekuláris sejtbiológia tárgya:

1. helyezett: **Magyar Olívia** (a Molekuláris sejtbiológia tantárgy legjobbjá)
2. helyezett: **Enkhat Bulgantamir**
3. helyezett: **Bálint Benedek**
4. helyezett: **Molnár Beáta**
5. helyezett: **Máli Zorán Miklós**

Molecular Cell Biology:

1. helyezett: **Alhaddad Ayham Ra'ed Noor** (Best performance in Molecular Cell Biology, egyben a Tigyi András emléklapkett kitüntetéttje, 95 % feletti teljesítményen)
2. helyezett: **Al Falahat Laith Abdelhadi Abed**
3. helyezett: **Abed Aljawad Karam Bassam Hasan**

A képen (balról jobbra): *Abed Aljawad Karam Bassam Hasan, Magyar Olívia, Molnár Beáta, Enkhat Bulgantamir; Máli Zorán Miklós, Bálint Benedek, Marvin Reuter, Fabian Freitag, Hendrik Ingenstau, Al Falahat Laith Abdelhadi Abed és Alhaddad Ayham Ra'ed Noor.*

Molekulare Zellbiologie:

1. helyezett: **Reuter, Marvin** (Jahrgangsbiologe im Bereich der Molekularen Zellbiologie)
2. helyezett: **Ingenstau, Hendrik**
3. helyezett: **Freitag, Fabian**

Dr. Bátor Judit
Orvosi Biológiai Intézet

Magyar Olívia

Alhaddad Ayham Ra'ed Noor

Reuter, Marvin

Hallgatói díjak az Anatómiai Intézetben

A 2010/2011-es tanévtől kezdve az Anatómiai Intézet az előző vizsgaidőszakban legjobb eredménnyel vizsgázott hallgatóknak díjakat adományoz.

A nyertesek megállapításánál az alábbi szempontokat vesszük figyelembe:

Az A-vizsgán jeles osztályzat. Amennyiben az adott szemeszterben nem születik egyáltalán jeles az A-vizsgákon, abban az esetben az adott díj nem kerül kiosztásra.

A jeles osztályzatot kapott hallgatók közötti sorrend eldöntésére elsősorban a vizsga részfeladatain nyújtott teljesítményt vesszük figyelembe.

Holtverseny esetén megosztott díjat adunk.

Az alábbi díjak kerültek kiosztásra:

Az „1. szemeszter legjobb anatómusa” – dr. Lengvári István emlékére

Gyurok Gergő Péter
Herman Adél
Hosszú Zita
Sági Anna
Alhaddad Ayham Ra'ed Noor
Salimian Parnia

Az „2. szemeszter legjobb anatómusa” – dr. Lengvári István emlékére:

Kämpfe Julia
Wagner Konstantin

Az „1. szemeszter legjobb szövettanása” – dr. Szentágothai János emlékére

Bálint Benedek
Horváth Cecília
Jáni Fanni
Rinfel András Máté
Tojo Kanau
Yousef Beigi Ailar

Az „2. szemeszter legjobb szövettanása” – dr. Szentágothai János emlékére

Mielke Cornelia Krystin
Wiessner Julian

A „legjobb anatómia szigorlat” – dr. Flerkó Béla emlékére

Kun Dániel
Gjorvad Karoline
Aukrust Sverre Grover
Hassanzadeh Mohammad

Dr. Hollósy Tibor

Krisztus katonája

Szent Márton kiállítás a Klimo Könyvtárban

Krisztus katonája, Szent Márton élete és emlékezete címmel nyílt kiállítás a PTE, Klimo Könyvtárban 2016. június 25-én. Ebben az évben Szent Márton emlékét ünnepel a keresztény világ, egyik legismertebb szentjük 1700 évvel ezelőtt született a pannóniai Savaria településén. A kiállítás Szent Márton életét, emlékeztétét és a hozzá köthető népszokásokat mutatja be könyvek, képeslapok, fényképek és kiegészítő tárgyak segítségével. A könyvek a PTE, Klimo Könyvtárból, az Egyetemi Könyvtár és Tudásközpontból, a Csorba Győző Könyvtárból és a Szombathelyi Egyházmegyei Könyvtárból, illetve magángyűjteményekből származnak. A képeslapokat a Szombathelyi Egyházmegyei Könyvtára ajánlotta fel, a fényképek pedig magángyűjteményből származnak. A szombathelyi Szent Márton Plébánia falitányérokkaival, boroskancsóval, misekottával és túrakitűzőkkel járult hozzá a kiállítás létrejöttéhez. A Pécsi Egyházmegye egy Szent Márton emlékplakettel, a Janus Pannonius Múzeum egy borosüveggel bővítette kiállításunkat. A kiállítást két tabló egészíti ki. Az első Szent Márton életének legfontosabb eseményeit mutatja be időrendi sorrendben haladva, a második a Szent Márton Út egyik útvonalát örökíti meg Pécs érintésével Szombathelytől Csökölyig. A kiállítás létrehozásában külön köszönet illeti Lantosné Imre Máriát, aki nem csak a megnyitón tartott előadásával, hanem ötleteivel, építő javaslataival is hozzájárult ahhoz, hogy méltóképpen emlékezhessünk Szent Mártonra.

Szent Márton életét két vitrinben mutatjuk be. Az egyik leg-

érdekesebb tárgy az első tárolóban látható, ez Csuka László Szent Márton születését ábrázoló díszes falitányérja. Két, régebbi könyvet is bemutattunk a híres szent életéről, az első Illyés András *Keresztényi életnek példája, avagy tüköre, az az a szentek élete, melyet régen tudós és nevezetes olasz autorok könyveiből... foglalt* (Nagyszombat, 1743) című műve. A másik pedig Jordányszky Elek latin nyelvű életrajza, ez *Biographi veteres sancti Martini Turonensis episcopi, confessoris* (Posonii, 1817) címen jelent meg. A kiállításban új kiadású könyvek is helyet kaptak. Walter Nigg *Martin von Tours: Leben und Bedeutung des grossen Heiligen, des Ritters Christi, wundertätigen Bischofs und mutigen Bekenners* (Freiburg im Brisgau, Basel, Wien, 1977) műve látványos képanyaggal illusztrálja a szent életét.

Szent Márton legjelentősebb életrajzírója egyik követője, Sulpicius Severus volt. Az 1709-ben megjelent *Sulpicii Severi: Opera omnia quae exstant in duos tomos distributa* (Lipsiae, 1709) című műve a legrégebbi a kiállításban látható könyvek közül. A műnek az első kötete szól Szent Márton életéről és tetteiről. A tours-i püspök csodákkal teli élete a művészeket is megihlette. Lőrincz Zoltán *Saint Martin, dans l'art en Europe* (Szombathely, 2001) című francia nyelvű, ábrázolásokban gazdag könyve ezt támasztja alá.

A jelentős egyházi kultusszal rendelkező Szent Márton püspöknek állít emléket a kiállítás következő két vitrinje. Az 1870-ben megjelent *Népszerű egyházi archaeológiában* (Pest, 1870)

Lonovics József a püspök rövid, de átfogó életrajzát tárja az olvasó elé. Lonovics külön kiemeli írásának értékét, melyet abban látott, hogy Szent Márton életrajzának elkészítéséhez kortárs illetve 5-7. századi szerzők munkáit használta fel. Többek között a korábban említett Sulpicius Severus írásából is merített. Szombathely Megyei Jogú Városa kiadásában jelent meg 2013-ban a *Szent Márton ereklyéinek hazahozatala* (Szombathely, 1913/2013) című reprint kötet, mellyel tiszteletüket fejezték ki a püspök előtt. A Csemesz János által írt könyv meghatározó szerepe abban van, hogy részletekbe menően mutatja be az ereklye elhelyezésének 1913-as eseményeit, a Tours-ból hazatérő magyar küldöttség zarándokújtától egészen a szent hermájának elhelyezéséig a szombathelyi székesegyházban.

Boroscancsó, 2004. (Szent Márton Plébánia, Szombathely; Fotó: Gergely Zsuzsanna)

A kiállításon külön vitrint

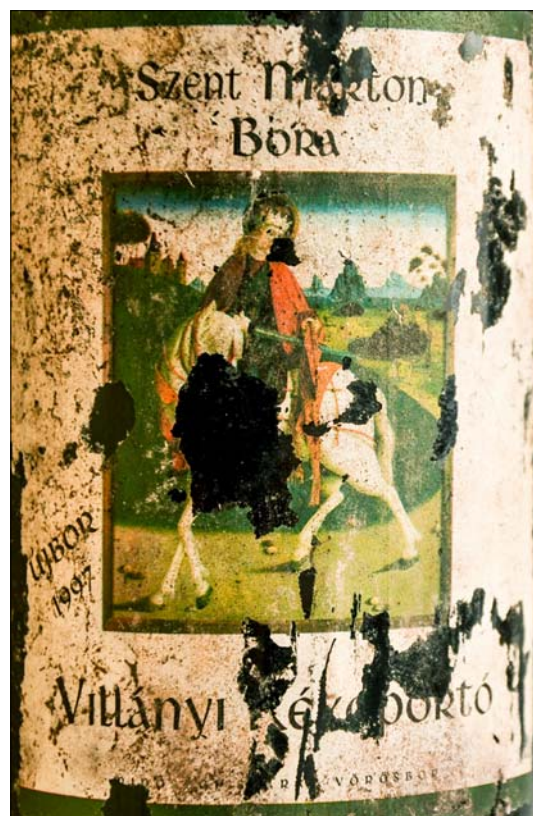
szenteltünk Pannonhalmának, a Pannonhalmi Bencés Főapátság-nak, melynek Szent Márton a védőszentje. A Vasárnapi Ujság 1856. június 22-én megjelenő számában a szerző, Mayer István követve a periodika ismeretterjesztő jellegét, *Szent-Márton Pannonhegyén* (Pest, 1856) című írásában nem csak a püspök születési helyét övező vitába ad betekintést, hanem az apátság történetével is megismerkedhet az olvasó egészen a 19. század közepéig.

Szent Mártonhoz kapcsolódóan Európa szerte különböző népszokások alakultak ki. Magyarországon november 11-én sok iskolában Márton-napot tartanak, ahol a diákok lámpást készítenek, megismerkednek a püspök életével. Az életrajz egyik legelterjedtebb jelenete, amikor Márton püspökké választása elől a ludak közé búj, azok azonban gágogásukkal elárulták a szent bűvőhelyét. A hagyomány ehhez a történethez kapcsolja a Márton-napi libavést, mely ételek elkészítéséhez ad recepteket és segítséget a vitrinben elhelyezett *Magyar-francia szakácskönyv. Nélkülözhetetlen kalauz minden háztartásban* (Budapest, 1883). A hagyomány szerint Márton-napra az újbort is megforr. Magyarországon először Bock József palackozott 1997-ben Szent Márton napi bort, melyhez kapcsolódóan egy, az amiens-i jelenetet ábrázoló boroscancsót is elhelyeztünk a kiállításon.

A püspök személyének és tetteinek ábrázolása festményeken, freskókon is megjelenik szerte a világon, továbbá hazánkban települések is viselik Szent Márton nevét. Az utolsó vitrinben és a kiállítást lezáró tablón az európai Szent Márton-útvonalat, a Via Sancti Martini-t mutatjuk be, mely Szombathely és Tour között húzódó Európai Kulturális Útvonal. Kiemelten koncentráltunk a Pécs-et is érintő Via Sophianae útszakaszra, mely során a zarándokok a Szombathely–Pécs–Csököly útvonalon keresztül 5 megye (Vas, Zala, Somogy, Tolna és Baranya megyék) településeit is érintik.

A kiállítás megtekinthető 2017. március 31-ig. Helyszín: Pécs, Szepesy Ignác utca 1-3. PTE polgároknak ingyenes belépést biztosítunk.

Czirják Márton, Pálmai Dóra

Bock József: Szent Márton bor. Villány, Bock Pince, 1997. (Janus Pannonius Múzeum Néprajzi Osztály, Fotó: Gergely Zsuzsanna)

Szent Márton és a koldus, XX. század eleje. (Szombathelyi Egyházmegye, Szombathelyi Egyházmegyei Könyvtár. Fotó: Gergely Zsuzsanna)

Európai hemoreológus kongresszus Lisszabonban

Az Európai Klinikai Hemoreológiai és Mikrocirkulációs Társaság (European Society for Clinical Hemorheology and Microcirculation, ESCHM) 2016. június 4-8. között tartotta konferenciáját (18th Conference of the European Society for Clinical Hemorheology and Microcirculation), amelyet általában két évente rendeznek meg. A Magyar Haemorheológiai Társaság (MHT) a konferencián önálló szimpóziumot szervezett, de társaságunk tagjai további

program in female patients with high cardiovascular risk” című előadásában ambuláns és otthoni kardiológiai rehabilitációs programban résztvevő nőbetegek körében mért hemoreológiai változásokat ismertette. *Dr. Tóth András* “The hemorheological effects of cardiovascular rehabilitation training program in ischemic heart disease – analysis of prospective studies” című előadásában ischaemiás szívbeteg cardiovascularis rehabilitációs tréningprogramjának hemoreológiai hatásait hasonlította

három szekcióban is előadást tartottak. A PTE kutatói a konferencia talán legnagyobb csapatát alkották 8 fő szereplésével.

A kongresszus első napján nemzetközi szimpóziumon *dr. Koltai Katalin* „Platelet aggregation inhibition: Hemorheological aspects” című előadását hallgathattuk meg, melyben a thrombocytá-aggregációs vizsgálat hemoreológiai háttéréről beszélt. Ezt követően került sor *dr. Kovács Dávid* „Examination of exercise induced limb ischaemia in peripheral artery disease from a hemorheological point of view” című előadására, melyben a perifériás ütőérbetegek mikrocirkulációs vizsgálatának fontosságát ismertette. *Tóth Kálmán* professor a „Hemorheological parameters in different forms of coronary heart disease” című plenáris előadásában az I. sz. Belgyógyászati Klinika Hemoreológiai Kutatólaboratóriumának több évtizedes munkáját mutatta be, melynek köszönhetően a hemoreológiai paraméterek kardiológiai aspektusai az évek során egyre világosabbá váltak. A poszterszekcióban a Debreceni Egyetem több poszterrel is szerepelt, míg Pécsről, az AITI-ből *dr. Loibl Csaba* „Can leukocyte antisedimentation rate (LAR) predict septic complications and critical care mortality early in polytrauma and burn victims?” című munkáját mutatta be.

A MHT által szervezett szimpózium „Hemorheological Studies in Clinical Medicine” címmel *dr. Németh Norbert* és *dr. Késmárky Gábor* elnöklésével a klinikai hemoreológia jelentőségével foglalkozott. Az első előadást *dr. Tótsimon Kinga* „Hemorheological disturbances in chronic carotid artery stenosis” című előadásában a hemoreológiai paraméterek romlását mutatta be krónikus cerebrovascularis betegségekben. *Dr. Praksch Dóra* „Ambulatory and home-based exercise training

össze prospektív tanulmányok alapján. Ezt követően *dr. Németh Norbert* „Hemorheological factors can be informative in comparing treatment possibilities of abdominal compartment syndrome” című előadása hangzott el, mely a hemoreológiai faktorok jelentőségére világított rá abdominalis kompartment-szindróma terápiás lehetőségeinek kapcsán. A következő előadó *dr. Késmárky Gábor* volt, aki „Hemorheological and angiological differences in diabetic patients with and without intermittent claudication” című előadásában claudicáló és attól mentes diabéteszes betegek angiológiai és hemoreológiai különbségeit ismertette a hallgatósággal. A szimpózium zárásaként *dr. Bernáth Sándor Iván* „The rate of complete and partial venous recanalisation by optimal and non optimal oral anticoagulant therapy” előadása hangzott el, mely az alsó végtagi mélyvénás thrombosis gyógyulási arányára mutatott rá alvadásgátló terápia függvényében.

Az ESCHM vezetőségi ülésén *Tóth Kálmán* professor, *dr. Késmárky Gábor* és *dr. Németh Norbert* (Debrecen) képviselte a Magyar Haemorheológiai Társaságot, melyen az ESCHM új elnökének *Jean-Frédéric Brun* professzort (Franciaország) választották meg. A *Clinical Hemorheology and Microcirculation* folyóirat szerkesztőségi ülésén *Tóth Kálmán* professor vett részt, mint a szerkesztő bizottság tagja. A konferencia a magyar résztvevőknek sok elismerést hozott, mely tovább erősítette jó pozíciónkat a reológiai kutatások nemzetközi színterén.

Dr. Praksch Dóra, dr. Tótsimon Kinga

„Találkozz Oktatóiddal!” az őszi szemeszterben is

A tavaszi félévhez hasonlóan a kar ismét szeretné életre hívni dr. Pintér András professzor kezdeményezését, mely lehetővé teszi, hogy a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karának magyar és idegen nyelvű hallgatói az előadások és gyakorlatok nyújtotta alkalmakon túlmenően, kötetlen formában is találkozhassanak oktatóikkal. A szakmai és nem szakmai beszélgetések során lehetőség nyílik egymás személyes megismerésére, egyetemünk és városunk népszerűbbé tételére.

Azon oktatók, akik szívesen látnának otthonukban egy teára vagy kávéra, esetleg aprósüteményre az általuk megadott napon, 17:00-19:00 óra között, az általuk megadott számban (4-8 fő) hallgatót, e-mailben a dekani.hivatal@aok.pte.hu címen tudnak jelentkezni.

A látogatások megszervezéséhez magyar és idegen nyelvű elektronikus felület működik a Neptun rendszer MeetStreet moduljában, ahol a hallgatók „Találkozz Oktatóiddal!” név alatt találhatják meg a 2016/2017-es tanév első félévében a látogatásra lehetőséget biztosító oktatók névsorát.

A hallgatók a meghívásokra a kurzusokhoz hasonlóan – a meghívó oktató által megadott számban – a látogatás kezdetét megelőző 24 óráig jelentkezhetnek.

A kezdeményezés a 2015/2016-os tanév tavaszi félévében nagy népszerűségnek örvendett és a kar vezetése reméli, hogy a programmal új hagyomány teremthető.

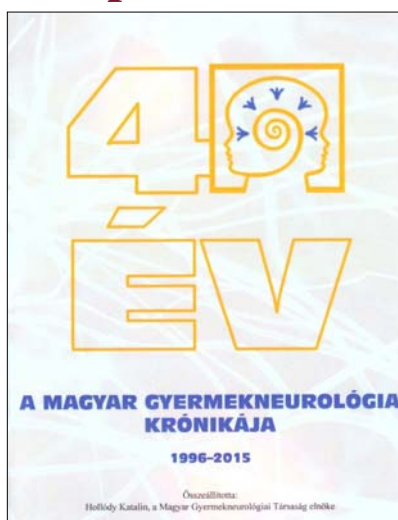
„Múlt nélkül nincs jövő, s mennél gazdagabb a múltad, annál több fonálon kapaszkodhatsz a jövőbe.”

A magyar gyermekneurológia krónikája történetekben és képekben elbeszélve

E könyv gondolata 2015 őszi kongresszuson merült fel benem. A Magyar Gyermekneurológiai Társaság őszi, kongresszus-előkészítő vezetőségi ülésén a kollégák az ötletet jónak találták és támogatták, de óva intettek, hogy nagy feladat lesz. Jóslatuk helytálló volt, valóban nagy munka volt összeállítani a 40 év történetét, de nagyszerű segítőtársaim voltak György Ilona és Veres Éva személyében.

A 114 oldalon felidézünk a magyar gyermek-ideggyógyászat kialakulásának történetét, az elmúlt 40 év tudományos üléseinek helyszíneit és témáit sok-sok képpel, emlékekkel fűszerezve. Magyarországon 2015-ig 142 orvos szerzett gyermekneurológusi szakképesítést. Az „aranykor” 1992-94 között volt, amikor évente 8-9 kolléga felelt meg a követelményeknek. Azóta az évente szakvizsgázók száma 2-3 fő, de talán optimizmusra adhat okot, hogy 2015-ben újra 5 fő tett sikeres szakvizsgát! A gyermekneurológiai szakvizsga ráépített jellegű, csecsemő- és gyermekgyógyász vagy neurológus szerkezheti meg a képesítést. A gyermekneurológusok felének két szakvizsgája van, a másik fele legalább három szakvizsgát tudhat magáénak (klinikai neurofiziológia, neonatológia, mozgásszervi rehabilitáció, stb.). 25 gyermekneurológusnak van tudományos minősítése, közülük háromnak nagydoktori fokozata. Sajnos kevesen vagyunk, többen külföldön vagy alapvetően más szakmában dolgoznak (házi orvos), jelenleg kb. 40 gyermekneurológus aktív (közülük többen nyugdíjasként).

Jómagam 1991-ben Visegrádon vettem részt először a gyermekneurológusok évi tudományos ülésén. Már ekkor feltűnt nekem, hogy ebben a csapatban kedvelik egymást a kollégák, szívesen vannak együtt, a kapcsolat nem kizárólag kollegiális, ha-

nem baráti jellegű is. Az elmúlt, több mint 20 év alatt megtapasztaltam, hogy a magyar gyermekneurológusok csapata milyen szellemi erőt ad. Jól ismerjük egymást, számíthatunk egymásra. Az évenkénti újabb találkozásokkal szinte ott tudjuk folytatni a beszélgetést, ahol korábban abbahagytuk. Egy nyelvet beszélünk.

A mai modern neurológiai kifejezéssel élve, kívánom, hogy az elkövetkező években, évtizedekben is maradjon ilyen összetartó és baráti az országos gyermekneurológusi „hálózat”. Kívánom, hogy a mai fiatal kollégáink ugyanolyan nagy lelkesedéssel vegyenek részt a társaság munkájában és érezzék az egymást segítő szakmai, baráti háttérrel, mint annak idején az első, második, harmadik generáció.

Ez a könyv szól a tapasztaltabb generációnak emlékeik felidézésére és a fiataloknak, hogy megismerjék az elmúlt 40 év történetét, hiszen tudjuk, hogy „Múlt nélkül nincs jövő, s mennél gazdagabb a múltad, annál több fonálon kapaszkodhatsz a jövőbe.”

Dr. Hollódy Katalin
a Magyar Gyermekneurológiai Társaság elnöke

MESZK szakmai vetélkedő

A Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara Baranya Megyei Területi Szervezete a szakdolgozók részére szakmai versenyt rendezett 2016. szeptember 24-én. A PTE, Klinikai Központ Gyermekgyógyászati Klinikáját képviselő 4 fős csapat 1. helyezést ért el. Győztes csapatként az országos versenyen Baranya megyét képviselheti.

A csapatoknak a széleskörű elméleti tudáson túl számot kellett adni gyakorlati felkészült-

ségről, kreatív gondolkodásról. Készülniük kellett továbbá egy 2-3 perces szórakoztató, ötletes produkcióval, mellyel bemutatták munkahelyüket, hivatásukat, önmagukat. A szakmai megmérettetést játékos vetélkedő követte.

Gratulálunk az „ITO-SHOCK” csapat tagjainak: Demeterné Medve Évának, Erdősiné Hajós Erikának, Mihály Melindának és Szajdukné Eisner Noéminek, akik hivatásgyakorlásuk mellett időt szenteltek a felkészülésre, és megmutatták, hogy igazi küzdőszellemmel, jókedvűen és vidáman játszani is tudnak.

Györkö Béláné

ENT Update, Bécs, 2016.

Tíz évvel ezelőtt, újszerű és érdekes szakmai továbbképzési lehetőség indult el Németországból. Az Update továbbképzések alapötlete Heinrich Iro, erlangenai fül-orr-gégész professzortól származik, az ötlet életravalóságát jellemzi, hogy tíz sikeres németországi Update rendezvényt követően idén összeurópai vonatkozásban is sor került a nemzetközi fül-orr-gégészeti továbbképzésre. Időközben nemcsak fül-orr-gégészetből, de szinte valamennyi szakmát illetően elkezdődtek Európa szerte az Update továbbképzések.

A kurzusok lényege, hogy két nap során tíz-tíz témát jól ismerő, Európában mervadó professzor felkészül az elmúlt év 12-15 legjelentősebb közleményéből, azokat mintegy referálja a hallgatóságnak. Ily módon minden évben a hallgatóság a legfrissebb szakirodalmat hallja két nap leforgása alatt jól kivészeve.

A ENT Update európai board-ját illetve szervező bizottságát négy professzor alkotta: Hans Eckel (Ausztria), Heinrich Iro (Németország), Metin Önerci (Törökország) és Gerlinger professzor Pécsről.

Az ő meghívásukra összesen húsz professzor alkotta az oktatógárdát, garantálva a magas szakmai minőséget. Gerlinger professzor a középfülbeszét témakörét referálta. A board tagjai ingyenesen delegálhattak résztvevőket, így a pécsi Fül-orr-gégészeti Klinikáról nyolc fiatal vehetett részt ingyenesen a rendezvényen, mely kitűnő társasági programokat is magába foglalt.

Dr. Somogyvári Krisztina

Tisztelt Olvasók!

Versekből „kötöttem koszorút” az aradi és az 1956-os vértanúk, a mindkét szabadságharcot követő megtorlás áldozatainak örök emlékére. Szomorú, de egyben büszke főhajtóssal nyújtom most át Önöknek.

Kiss Tamás
könyvtáros

Tóth Bálint: Fiannak

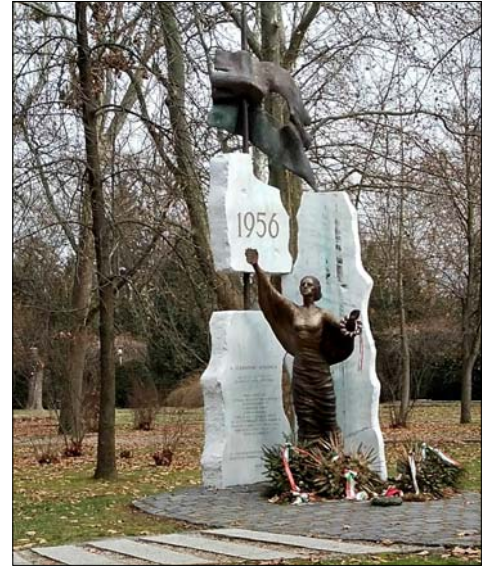
„Durate, et vosmet rebus
Servate secundis.”

Vergilius

Sem öröklét, sem gyémánt tudást
nem adhatok, boldogságot se békét,
s nem rejthetek el biztos menedékként:
gonosz ne lásson, s a gonoszt ne lásd.
Nem tudhatom, jobb kort vagy pusztulást
hoz majd jövőd, – én még élek, te élsz még, –
s ha férfiként érzed idők verését,
nem vigyázhatlak, hogy magad vigyázd.
De tudd: csábít, vagy taszít a jelen,
ellenállni sosem reménytelen,
s bár bukják, nyer az igaz gondolat.
A világ zsarnok? Te belül szabad vagy,
mit gondolj, írd, magad szabad magadnak,
– hát ezt hagyom rád: Soha fel ne add!

A Szent István Bazilika
oldalán található emlékkereszt

Gera Katalin: A Szabadság angyala.
(Kaposvár, Berzsényi park.)

Tóth Bálint: Magyar litánia

Hallottátok, hogy mondatott: Szemet szemért és fogat fogért...

Hallottátok, hogy mondatott: Szeresd felebarátodat és gyűlöld ellenségeidet.

Én pedig mondom nektek: Szeressétek ellenségeiteket...

Máté 5, 38,43,44

Sokat kérsz, Jézus, nagyon sokat
feledni éjszakai vad hánykolódásokat,
(egy hónapban két éjjelt börtönben töltök,
és kéthavonként felakasztanak.)
Sokat kérsz, Jézus, nagyon sokat:
hogyan megszeressem a hóhérokat,
s imádkozzam ellenségeimért...
Pedig tudom: ez az egyetlen út,
ki megnyithatja a szent kaput
az oltárhoz, hol a szeretet ég,
de befogadni az igaz ígét-,
hogyan magam előtt se legyek hazug-,
tudod, Uram, ez száz szentnek elég!
Igaz, ha annyi vagyok, mint ők,
semmi vagyok.
Nézem, Krisztus, a tévét:
ez mind élőhalott:
pöszög, dadog,
nem bánt meg semmit,
nem kér bocsánatot.
Hadd kérjem Tőled:
Én megbocsáthatok?
Megbocsáthatok-e
a cvikkeres Nagyért,

a hórihorgas Pálincás őrnagyért,
Maléterért és Mansfeld Péterért,
a Kossuth téren meggyilkoltakért,
Salgótarjánban meggyilkoltakért,
a háromszázakért, az ötszázakért,
és a ki tudja hogy hány ezrekért;
a Pesti Srácokért, s a Pesti Lányokért,
Angyalért és angyali Géreczért.
S a korábbiakért:
Donáthért, Kiss Szalézért és Apor Vilmosért,
a Recskén haltakért,
a vallatáskor agyonvertékért,
a börtönökben égiszintekért,
tyúkketrecbe telepítettekért,
és a határon agyonlőttökért.
S a későbbiekért:
Bériért, Gáliért,
s ki tudja még kiért,
ki korábban halt, mint rendeltetett,
Uram, itt valaki felfejtette
te szent törvényedet!
Hány sor kéne ide,
hány sírkő s kopjafa,
mert ezt a magyar litániát
nem fejezhetjük be soha.
És mégis, mégis fejezzük be,
mi nem kezdhetjük újra,
de vessétek gránitba, bazalttömbbe,
minden időre minden bűnös nevét,
jegyezzétek fel, ennyi elég-,
mi nem kezdhetjük újra.

Faludy György: Október 6.

A vesztőhelyre sáros út vitt
és kikericsék kékjei.
Száz év, s meghaltam volna úgys –
vígasztalódott Vécsey.
Láhner György sírt s a földre nézett,
Damjanich szekéren feküdt,
Leiningen felmentő honvédek
árnyát kereste mindenütt.
S a táj olyan volt, mint a fácán:
tarlók, fák vérző foltjai,
és ők tarkán, libegve, hátán:
elhulló, bús-szép tollai.

Aradon így. A pesti téren
is ütötték a dobokat,
de ő nem félt, csak arca széle
vetett rózsálló lobokat.
Mosolygott. Mit bánta, hogy vége?
Branyiskónál nevét az égre
karcolta kardja, a híres.
Ez volt Dembinski hadsegéde,
Abancourt Károly ezredes.
S mi elfeledtük. A miniszter,
bár hívták, maradt egyedül.
– Az Aldunán – szólt – mély a gázló,

s vénember már nem menekül.
Leszek bitófán harci zászló,
ha sorsom ezt így róttá ki –
s habár magyar volt Csány László,
úgy halt meg, mint egy római.

A többit, mintha friss, mély sebből
fröccsen szét érdes cseppű vér,
Kufsteinbe, Grácba, Josephstadtba,
Olmützbe vitte a szekér.
Huszan egy odvas pincelyukban,
nehéz bilincsben, pipájukkal
egyensúlyozták magukat:
így éltek, sakkoztak, dohogtak
és elmélkedtek, jó urak.
Kegyelmet vártak s forradalmat,
áldották-átkozták a hont,
és írtak vert hadakra verset,
tábornok Bemre disztichont.

Volt, aki bírta; más kivénhedt;
olyik megőrült, de az élet
sodrából mind-mind kiesett.
Kinn szöszeke osztrák hadnagyoktól
gömbölyödtek a hitvesek.
S az ország rothadt. A rabságot
mindjárt megszokta, s elfeküdt

a földön, mint télvízkor vágott,
rózsás rügyekkel tele bükk.
E rügyből egy se bontott zászlót:
a nagy tavaszi láz heve
kilobbant, múltó szalmaláng volt
vagy elköltözött másfele,
Londonba, New Yorkba, Turinba
és hús lidércként messze táncolt.

Száz év – s a magyar börtönéjjel
nem változott száz év alatt.
Száz év – s az első fordulóra
ébredtetek és lassan róva
a lépést, meláztatok róla,
mit hozott Világos, Arad:
száz év – húséges ingaóra,
én folytatom járástokat,
mások járják lépéseket,
s míg árnyékunk a kőpadlóra
hull – hány nap, hét és hónap óta! –
s kihúnyunk, pisla mécsesek:
sok szép magyar fej, hervadt rózsza,
Lonovics! Barsi! Berde Mózsa!
Árnyatok felénk integet.

(Az ávo pincéjében, 1950. október 6.)

Tisztelet a hősöknek. Aradi vértanúk emléke Pécssett

Szerkesztette Lénárd Csaba és Lénárd József. Grafika: Kardos István. Versek: Lénárd József, Pécs, 2002.

Tisztelt olvasó!

Az 1848-1849. évi szabadságharcról sokan és sokat írtak. A múlt köde lassan fátyolként takar be mindent. Mégis ha meglibben a fátyol a vértanúk némasága a felejtésből, felordít.

Országunkban, egyedül Pécssett található az Aradi Vértanúk útján, ilyen megoldásban, megemlékezés, az aradi vértanukról. A Kós Károly díjjal kitüntetett ARADI VÉRTANÚK SZOBRAI ALAPÍTVÁNYT létrehozó alapítótagek: Dévényi Sándor építész, Skrobák László épületgépész, Trischler Ferenc szobrászművész, Illa Gyula kőfaragó. Az Alapítvány kuratóriuma: Dévényi Sándor elnök, dr. Mikes Éva tag, Molnár G. Judit tag. Az Alapítvány titkára: Dévényi Ildikó Éva. A szobrokat 1991 évtől kezdték kivitelezni, és 1997-ben fejezték be. Szobrászok: Trischler Ferenc, Rigó István, Rétfalvi Sándor, Sütő Ferenc, Kolozsi Tibor (Kolozsvár), Nádor Edina, Bencsik István, Böszörményi István.

Áll a sétányon a 13 Aradi Vértanú szobra: néhány lelkes és erőshitű ember meg tudta mozgatni a várost e nemes cél érdekében. A sok-sok munka gyümölcse mindig az utókor kezében fénylik. Vigyázzátok a fényt!

Lénárd József

Aulich Lajos (1793-1849)
(Böszörményi István)

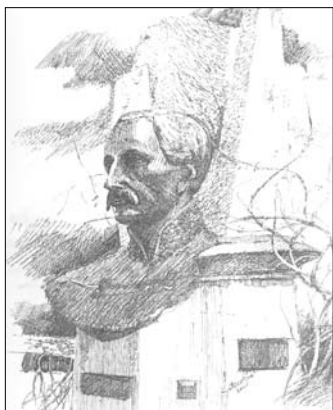
Damjanich János (1804-1849)
(Trischler Ferenc)

Desseffy Arisztid (1802-1849)
(Rigó István)

Kiss Ernő (1799-1849)
(Kolozsi Tibor)

Láhner György (1796-1849)
(Nádor Edina)

Lázár Vilmos (1815-1849)
(Rétfalvi Sándor)

Gróf Leiningen-Westerburg Károly
(1819-1849) (Trischler Ferenc)

Nagysándor József (1804-1849)
(Rétfalvi Sándor)

Poeltenberg Ernő (1813-1849)
(Trischler Ferenc)

Schweidel József (1796-1849)
(Bencsik István)

Török Ignác (1795-1849)
(Sütő Ferenc)

Gróf Vécsey Károly (1807-1849)
(Rigó István)

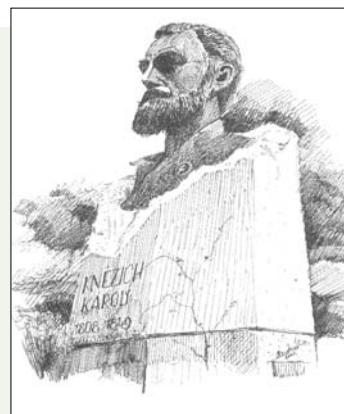
Bevezető

Szép küldötség megy az Úristenhez a magyarok ügyéért könyörögni – mondta Poelt von Poeltenberg tábornok, amikor az akasztásra ítéltet kivették az aradi cellákból 1849. október 6-ának meleg, de borús reggelén. Már csak kilencen voltak a tizenhárom halálra ítélt tábornokból. Négyükkel már végeztek a kivégzőosztag golyói. A döbbenést hallani lehetett a síralomházzá átalakított cellákban. „Éppen most szenvedtek ki négyen közülünk, még visszhangzanak a lövések szívemben” – írja sógorához intézett búcsúlevelében Leiningen-Westerburg gróf. És amikor a menet elindult a vár közelében felállított bitófákhoz, a lópor és golyó által kivégzett bajtársakra gondoltak: a mindig lovagias **Kiss Ernő** altábornagra, az országos főhadparancsnokság vezetőjére, **Schweidel József** vezérőrnagra, a kormány mindenkori székhelyének helyőrségi parancsnokára, meg a IX. hadtest utolsó két vezénylőjére: **Desseffy Arisztid** vezérőrnagra és **Lázár Vilmos** ezredesre. Arra, hogy mindegyiknek gyerekeik vannak, azaz most már árvák. Nemsokára az ő hozzátartozói is özvegyek lesznek, árvák lesznek. Nem magukért fájt a szívük, hanem azokért, akikről már nem gondoskodhatnak többé. A haláltól nem féltek, elégszer szembenéztek vele a csatamezőkön. A hazát féltették, a szülőhazát vagy a választott hazát, amelynek az alkotmányára 1848-ban esküt tettek és a szó szoros értelmében mindhalálig megtartották ezt az esküjüket. Tiszta lelkiismeretű, becsületes emberek voltak valamennyien: **Poeltenberg Ernő**, a VII. hadtest alacsony, bikanyakú, mindig körültekintő, vezénylő tábornoka, **Török Ignác**, az utászkar és az erődök hórihorgas, kopasz, nagy tudású felügyelője, az elegáns **Láhner György**, aki az első pillanattól az utolsóig gondoskodni tudott róla, hogy a honvédségnek legyen ágyúja, fegyvere, felszerelése, a buzgó katolikus **Knezič Károly** volt hadtestparancsnok, vitéz **Nagysándor József**, az I. hadtest ragyogó képességű parancs-

noka, **Leiningen Westerburg Károly**, a III. hadtest vezénylő tábornoka, a feddhetetlen **Aulich Lajos**, a szabadságharc utolsó hadügyminisztere, **Damjanich János**, a rác óriás, szinte népmesei hős, az aradi vár utolsó parancsnoka és vetélytársa, **Vécsey Károly** gróf, aki az V. hadtest élén alig negyedéve elfoglalta az osztrákoktól az aradi várat. Utolsó sétájuk, utolsó útjuk alig negyedóraig tart a vár oldalában. Aulich nyugodtan szívta a szivarját, beosztással, hogy egészen a végső pillanatig tartson. Nem is tudni, hogy a papok vigasztalták-e őket, vagy ők a papokat. A törött lábú Damjanich pedig hamisítatlan akasztófahumornal kommentált mindent a menetet záró rossz székéről, nem kímélve még a Brünnből jött hóhér, Franz Bott érzékenységét sem.

Ahogy a vértanúknak volt mire emlékezniük, visszagondolva másfél csodálatos esztendőre, ugyanúgy nekünk, az utókornak is van mire és van kikre emlékezniük. Pécs városa tizenhárom pompás szoborral rőtta le adósságunkat, örökítette meg a vértanúk nevét, jelenítette meg vonásaikat. Ebben a városban mód és lehetőség van rá, hogy a diákok ne csak egy-egy futballcsapat tizenegy játékosának nevét jegyezzék meg, hanem az aradi tizenháromét is. Alig hosszabb névsor. És ők az igazi bajnokok, egy kis ország nagy történelmének bajnokai. Emlékezzünk rájuk tisztelettel, gondoljunk mindannyiukra szeretettel.

Katona Tamás
történész

Knezič Károly (1808-1849)
(Trischler Ferenc)

A Pekár Mihály Orvosi és Élettudományi Szakkönyvtár magyar nyelvű folyóirataiból válogatunk

Szemészeti Lapok (1903-1914)*

100 éve halt meg Goldzieher Vilmos a *Budapesti Orvosi Ujság (BOU)* Szemészeti Lapok című szakmai mellékletének szerkesztője. 1849-ben született a Moson vármegyei Köpcsényben. Középiskolai tanulmányait Pozsonyban és Budapesten, orvosi tanulmányait Bécsben, majd Heidelbergben végezte. Bécsben avatták orvosdoktorrá 1871-ben [1]. Szemész képesítését Otto Heinrich Enoch Becker (1828-1890) professzor tanársegédjeként kapta a heidelbergi egyetemen. 1875-ben mint gyakorló szemorvos telepedett le Budapesten, melynek egyetemén 1878-ban a „látszerv kóboncztanából” szerzett magántanári képesítést [2]. 1884-től az Erzsébet-kórház rendelőorvosaként is találkozhatunk nevével [3], mivel abban az évben nevezték ki az intézmény szemészeti osztályának főorvosává.

1878-ban őt bízták meg Vakok Országos Intézetének szemorvosi feladataival. Tapasztalatait – főleg a „gyengelátásúak” oktatásával kapcsolatos törekvéseit – a Szemészeti Lapok több közleményén keresztül tette közkinccsé. Egy, 1914-ben készült méltatásában is hangsúlyozták e tevékenységét: „hazánkban a gyengén látó gyermekek különleges oktatásának eszméjét dr. Goldzieher Vilmos udv. tanácsos, egyetemi tanár, a Rókus kórház szemészeti osztályának vezetője, egyben a vakok kir. orsz. intézetének szemorvosa vetette fel.” [4].

1902-ben a Rókus-kórház szemészeti osztályának főorvosa lett [5]. Szakmai tevékenységének elismeréseként 1903-ban a Ferenc József-rend tiszti keresztje kitüntetésben részesítették. 1909-ben az Állami Munkásbiztosítási Hivatal mellett szervezett Állami Munkásbiztosítási Orvosi Tanács rendes tagjává választották [6]. 1911-ben udvari tanácsosi címet kapott [7]. Több orvosi egyesületnek – Közkórházi, Országos, Fürdő, Orvos-társulat, Magyar Vöröskereszt – is tagja volt. 1886-ban a Fővárosi Lapok tudósított egy sikeres műtétjéről, mely egyszerre híressé tette nevét: „egy tizenhat éves, vakon született leánynak mindkét szeméről távolított el hályogot, oly szerencsésen hogy a leány látni fog”. Igen sok és értékes tudományos publikációja ismert. Az Országos Széchényi Könyvtár katalógusában 32 műve – közülük nyolc könyv – található meg. Goldzieher nevéhez fűződik „annak a felfedezése, hogy a könymirigy secretorius idege az arczideg s nem a trigeminus” [8]. Kortársai nem csak kiváló oftalmológusnak, de kitűnő irodalmárnak és filozófusnak tartották. „A Pester Lloyd számos zsidó tartalmú cikke, melyek tartalmasságuk mellett művészi stílusukkal váltak ki, az ő tollából eredt” [9]. 1916. június 15-én hosszas betegség – arteriosclerosis – után halt meg. Halála után a jelentős számú kötetre tehető szemészeti szakkönyvtárát fia, Goldzieher Miksa (1883-1969) az egyetem szemészeti klinikájának ajándékozta. E dokumentumok teremtették meg a klinika könyvtárának alapját [10].

Forrás: http://adtplus.arcanum.hu/hu/view/TolnaiVilaglapja_1916_02/?query=%22dr.%20Goldzieher%20Vilmos%22&pg=453&layout=s

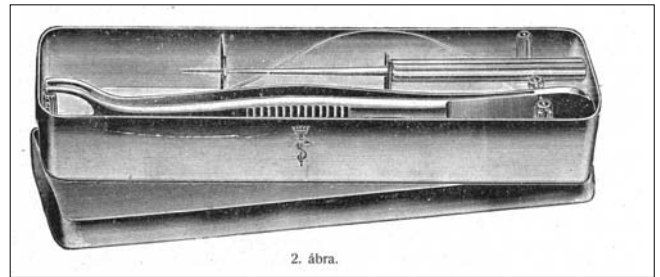
Nem csoda tehát, hogy az 1903-ban indított BOU a szemészeti témájú szaklapjának szerkesztésével Goldzieherre bízta meg. Kortársai szokimondó embernek ismerték [9]. Ezt támasztja alá a Szemészeti Lapok első évfolyamában közzétett „Fabini Theophill János és más” című cikke. Ebben Grósz Emillel (1865-1941) száll vitába, aki egy cikkében helytelen adatokat közöl az

első magyarországi szemészeti tankönyvekkel és megjelenésükkel kapcsolatosan. „Az hiszem ezen tárgy egész historicumát előadtam azon meggyőződésben, hogy minden ember erkölcsileg kötelezve van arra, hogy ne tűrje, ha az igazságot elferdítik, vagy elhomályosítják.”

A Szemészeti Lapok évente négyszer jelent meg. Rovatai: eredeti közlemények, tudományos társulatok, könyvismertetés, szakirodalom, 1912-től referátumok, különfélék, majd az 1905-ös évtől terápiás közlemények,

Goldzieher Vilmos

2. ábra.

1907-től közlemények a gyakorlati szemészet köréből. Már az első évfolyamától kezdve találhatók benne illusztrációk is. A második évfolyamától lettek folyamatos számozásúak a megjelentetett füzetek. Az 1904. évi 2. számban felhívás jelent meg Magyarország szemészeti egyesületének megalakítása érdekében. A megalapítandó egyesület a nagy német szemész Friedrich Wilhelm Ernst Albrecht von Graefe (1828-1870) nyomdokain kívánt haladni. „A budapesti egyetem szemklinikája századik évfordulóját már betöltötte, s ez évben lesz 100 éve, hogy a szemészet tanszékét önállósították... Midőn 1883-ban a francia szemészet egyesület megalakult, a Graefe által alapított heidelbergi társaság szabályait vette mintául... Mi is e társulat szervezetét ajánljuk alapul.” Az 1904 pünkösdjén megalakult egyesület a mai napig működik Magyar Szemorvostársaság-ként. (Az ünnepélyes eseményről azonban a Szemészeti Lapok-ban nem található beszámoló!)

Az 1906. évi negyedik évfolyamában található az első olyan cikk, amelyet nő – Markbreiter Irén, a kolozsvári egyetem szemklinikájának klinikai gyakornoka – írt. Címe: „Adat a könymirigy elválasztó idegének kérdéséhez”. Markbreiter Irén (1877-1956)? az első magyar női egyetemi magántanár! Már orvostanhallgatóként kitént különös szorgalmával. A korabeli lapok ezzel kapcsolatos rövid híradásaikban, rendszeresen közölték nevét. 1903-ban, V. évesként 400 korona szigorlati díjat nyert el a budapesti egyetemen. 1904-ben a Rókus kórház segédorvosává nevezték ki [11]. Kolozsváron 1910-ben avatták egyetemi magántanárrá [12]. 1912-ben a balatonalmádiban létesített Zsófia-gyermekszanatórium alorvosi állására kapott megbízást [13].

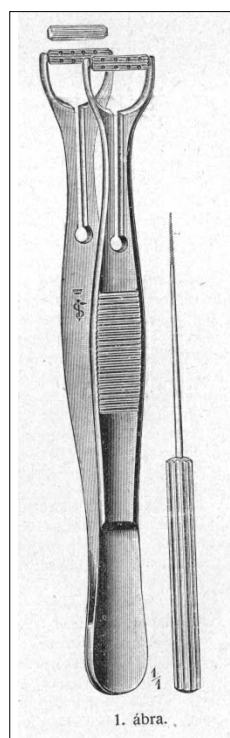
A Szemészeti Lapok 1909-es évi 3. füzetében érdekes cikk található Falta Marczel szegedi szem- és fülörvostól. A kor talán legnagyobb szemészeti problémájaként emlegetett trachoma gyógyítására fejlesztett „új és módosított műszerekről” írt. Közleményéből választottuk a Szemészeti Lapok bemutatásához szánt illusztrációt. Ebből az évfolyamból még egy cikket szeretnénk kiemelni, melyet a Szemészeti Lapok szerkesztője publikált „A cocain 25 éves jubileuma” címmel. A „cocain felfedezése” a modern szemészeti terápia területén hozott gyökeres és semmihez nem hasonlítható változásokat. Ki írhatta volna le az ezzel kapcsolatos próbálkozásokat a leghitelesebben, ha nem Goldzieher Vilmos? Ő volt az első, aki a cocainnal – mint új, szemészeti érzéstelenítési módszerrel – foglalkozott. Kísérleteit a budapesti poliklinikai osztályon Erney Miksa (1855-1936) segítségével végezte. Tapasztalatairól az Orvosegyesület 1884. november 8-i ülésén számolt be.

A Szemészeti Lapok 1903-1914 között megjelent tizenkét évfolyamában közölt 127 cikkről bibliográfiát készítettünk, melyet hely hiány miatt az Orvostudományi Hírmondóban nem tudunk közreadni, de minden érdeklődőnek szívesen eljuttatunk e-mail útján. A 127 cikk közül 83-nak budapesti, 31-nek kolozsvári a szerzője, de érkeztek közlemények Bécsből, Lipcséből, Klagenfurtból, Kisvárdáról és Szegedről is. A budapesti publikációk kétharmada a Rókus Kórház munkatársainak köszönhető, ami nem is csoda, mert a Szemészeti Osztály főorvosa ebben az időben Goldzieher Vilmos volt, 41 közleménye található a feldolgozott évfolyamokban. Az 1914. június 25-én megjelent utolsó szám egyik eredeti közleménye is tőle származik. A már említett témában – a „gyengéltetésük” oktatása – fogalmazta meg gondolatait. „A mit most elő fogok adni, az nincsen az íróasztal mellett kigondolva, hanem az élő tapasztalatból van merítve, mely nyugodtan mondhatom, orvosi működési körömben nap-nap mellett újból megerősödik bennem. Ez a fiatalok gyógyítható szembetegek tanítását illeti... Hogyan képzelem én ezen követelmény keresztülvitelét?

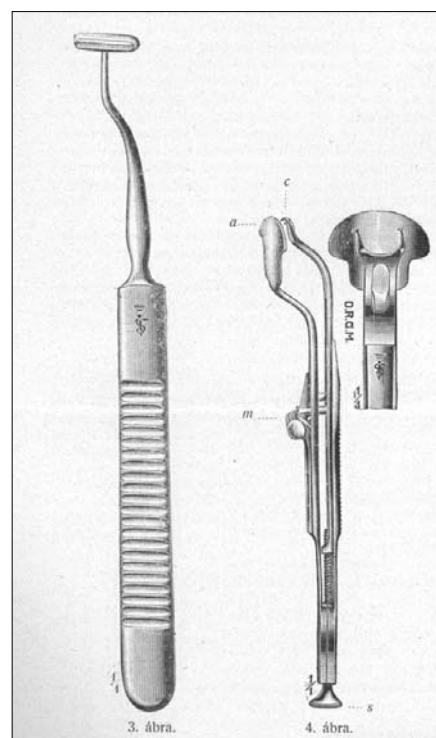
1... szembeteg gyermekek részére nagyobb osztályokat rendezzenek be... oly tanerőt lehetne alkalmazni, ki napi 2-3 óra tanítással a gyermekek lelkét foglalkoztatná...

2... minden vakok intézetéhez egy olyan osztályt kellene csatolni, mely az arra alkalmas gyermekeket tanításban részesíti...

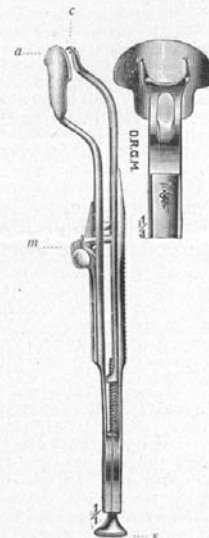
3... A szülői házban való magánoktatásnak semmi nem áll útjába...”

1. ábra.

3. ábra.

4. ábra.

* A cikkben néhány esetben az eredeti folyóiratban közölt helyesírást használtuk!

- [1] Goldzieher Vilmos kitüntetése. Pesti Napló. 1903. 54. 110. 6.
- [2] Budapesti Közlöny (BK). 1878. 12. 98. 3076.
- [3] BK. 1884. 18. 251. 2.
- [4] Herodek K.: A gyengéltató gyerekek iskoláztatása. Néptanítók Lapja. 1914. 44. 9. 16-18.
- [5] BK. 1909. 43. 110. 1.
- [6] Magyar-zsidó Szemle (MzsSz). 1902. 19. 1. 111.
- [7] BK. 1911. 45. 43. 1.
- [8] Goldzieher Vilmos tanár halála. Orvosi Hetilap 1916. 60. 25. 332.
- [9] MzsSz. 1916. 33. 2. 88.
- [10] Hivatalos Közlöny. 1916. 24. 19. 313.
- [11] Budapesti Hírlap (BH). 1904. 24. 232. 10.
- [12] BH. 1910. 30. 230. 9.
- [13] BH. 1912. 34. 88. 12.

Dr. Gracza Tünde

Sítábor a PTE ÁOK Testnevelés- és Mozgásközpont szervezésében

A tábor helyszíne: Sella Nevea (Bovec), Olaszország

Időpont: 2017. január. 22.–2017. január 29-ig (6 éj, 6 sínap)

Ár: 500 Euro/fő (2 ágyas),
480 Euro/fő (3 ágyas),
470 Euro/fő (4-5 ágyas) szobákban

Az ár tartalmazza a szállást félpanzióval (reggeli, vacsora, 6 éjszaka), 6 napos sítábor, útiköltséget autóbusszal, balesetbiztosítást, üdülőhelyi díjat, végtakarítást.

Gyerekeknek: 0-7 évig 50 Euro,
7-12 évig 300 Euro.

Elhelyezés: Sport Hotel Forte (Sella Nevea)*** 2,3, 4 ágyas szobákban

Ellátás: félpanzió

Síoktatás: ingyenes, napi 2x2 óra kiscsoportokban

Fizetési határidők: előleg jelentkezéskor 100 Euro. Részletfizetés tetszőleges ütemezéssel: november 15, december 15. január 15.

Sítáborok: **Sella Nevea:** 1103-2300 m. 19 km sípálya.
2 kabinos-, 1 ülő-, 3 húzólift

Bovec: 1840-2300m. 1 kabinos, 3 ülő-, 1 húzólift

Tarvisio: 780-1780m. 25 km sípálya.
2 kabinos-, 6 ülő-, 2 húzólift

Dr. Méhes Károly emlékülés

2016. szeptember 9-én a Pécsi Akadémiai Bizottság székházában *dr. Decsi Tamás* egyetemi tanár, a PTE, Klinikai Központ Gyermekklinikája igazgatójának szervezésében Méhes Károly professzor születésének 80. és halálának 10. évfordulója alkalmából emlékülést tartottak. A gyermekgyógyászat és klinikai genetika eredeti, nagyformátumú egyéniségére emlékező ülésen a Gyermekklinika korábbi és jelenlegi munkatársai, az ünnepelt tisztelői, kollégái, barátai és családjának tagjai vettek részt.

Az ülést az MTA nevében *Kosztolányi György* professor, az Orvosi Osztály elnöke, a rektori vezetés nevében *Tóth Kálmán* rektorhelyettes és az orvostudományi dékán képviselője *Tényi Tamás* dékánhelyettes nyitotta meg.

Méhes Károly gyermekklinikai éveit követően 1972 és 1987 között a győri Petz Aladár Megyei Kórház Csecsemő- és Gyer-

mekosztályát vezette. Ezekről az évekről emlékezett előadásában *dr. Ruzsinkó Viktória*, az osztály jelenlegi főorvosa.

1987 és 1997 között a Gyermekklinika tanszékvezetője volt. Erről a korszakról tartotta előadását *Decsi Tamás* professor, a klinika jelenlegi igazgatója.

Méhes Károly fő érdeklődési és kutatási területe a klinikai genetika volt, emeritus professzorként a Genetikai és Gyermekfejlődéstani Intézetben tevékenykedett. Genetikai munkásságát *dr. Hadzsiev Kinga*, az Orvosi Genetikai Intézet adjunktusa méltatta.

1990-ben a Magyar Tudományos Akadémia tagjai sorába választotta, 1996 és 1999 között az Akadémia Orvosi Tudományok Osztályának elnöke volt. Az Akadémia munkájában betöltött szerepét *Kosztolányi György* professor elemezte.

Az ülés végén Méhes Károly özvegye meghatott szavakkal mondott köszönetet a rendezvény szervezőinek és résztvevőinek.

Dr. Soltész Miklós

ANGYAL TIBOR (1932-2016)

Angyal Tibor, egykor tanítónk, munkatársunk a délvidékről származott, Zomborból került szülei-vel Pécsre. A Pécsi Ciszterci Gimnáziumban érettségizik, és 1950-ben nyer felvételt a Pécsi Orvostudományi Egyetemre. 1956 után diplomáját megszerezve az Egyetem *Rauss Károly* professor vezette Mikrobiológiai Intézetében kezd el dolgozni.

Számos baktérium vizsgálataival foglalkozik együttműködve az intézet munkatársaival, de igazán a hozzá legközelebb álló terület a staphylococcusok antigénszerkezeti, pathogenitási, klinikai-diagnosztikai kutatása, mely terület elismert szakembere lesz. Széleskörű bakteriológiai ismeretei mellett egy rövid időszakra *Rauss* professor a víruslaboratórium vezetésével is megbízza, amikor annak munkatársai külföldön dolgoznak. Rendszeresen kiveszi részét az oktatásból és a diagnosztikai munkából. Egy bécsi kongresszusra a szervezők meghívják, mely meghívás – az akkori politikai helyzetben – azt eredményezi, hogy státuszát az egyetem nem hosszabbítja meg. Kényszerű távozása nagy veszteség a Mikrobiológiai Intézetnek. Mint laboratóriumi szakorvos, az Egyesített Egészségügyi Intézmények *Munkácsy Mihály* úti Rendelőintézete laboratóriumának lesz a vezetője, ahol nyugdíjazásáig dolgozik. Az intézményen belül megszervezi a bakteriológia laboratóriumot, és bevezeti a mikrobiológiai vizsgálatokat. A megyéből képviselője a Magyar Laboratóriumi Diagnosztikai Társaságnak. Sokat tesz a szakdolgozók képzéséért, akik örömmel jártak el az előadásaira. Igyekszik kapcsolatát az anyaintézményével is ápolni. Nyugdíjba vonulása után is közvetlen személyiségére, magas szintű szakmai tudására gyakran emlékeztek volt munkatársai, tanítványai.

Munkája mellett diákkorától a természet szeretete, a tájékozódási versenyezés, a magashelyi túrázás, majd később a versenyek rendezése töltötte ki szabadidejét. Az 50-es években a Haladás SE egyesület alapítója, 1956-tól a Pécsi Orvos-Egészségügyi Sportkör tagja, ahol később – egészen 2013-ig – elnökhelyettesi pozíciót tölt be.

(A 'Mecsek útikalauz' 1959-es kiadványába írásai és fényképei is belekerülnek.)

Sajnos, az utóbbi 10-15 évben mozgásszervi betegsége már korlátozta az erdőjárásban, és az elmúlt években már lakásából sem tudott kimozdulni. Barátait, volt munkatársait ott fogadta, vagy telefonon hallhattuk őt... Most ez is abbamaradt. A *Rauss*-iskola még élő tagjai közül szeptember 4-én egykori munkatársunk örökre eltávozott. Szakmai igényessége, természetszeretete és emberi tartása példaként szolgál számunkra.

Volt Munkatársai

INTÉZETI, KLINIKAI HÍREK, INFORMÁCIÓK

Az I. sz. Belgyógyászati Klinikáról

Gasztroenterológiai Tanszék:

■ A Magyar Gasztroenterológiai Társaság 58. Nagygyűlésén 2016. június 4-7. között Siófokon üléselnökként szerepelt Vincze Áron, Hunyady Béla, Pár Gabriella, Bajor Judit, Hegyi Péter, Pakodi Ferenc, Czimmer József, Pár Alajos és Paulovicsné Kiss Melinda. Tanszékünket Vincze Áron és mtsai „Az ERCP alatti szövetminta vétel hatékonysága epeúti elzáródásokban; és Akut felső gasztrintesztinalis vérző betegek észlelése, stabilizálása”, Hunyady Béla és mtsai „Proteázgátló Boceprevir v. Telaprevir alapú kezelésre nem reagáló HCV1 genotípusú betegek IFN-mentes Ombitasvir/Paritaprevir/ritonavir + Dasabuvir terápiaja” és „Az IFN-alapú kezelés hatása az életminőségre, munkaképességre és mindennapi aktivitásra krónikus HCV fertőzésben. Magyarországi országspecifikus interim analízis”, Pár Gabriella és mtsai „A Fibroscan túlértékeli a fibrosis stádiumot autoimmun hepatitisben”, Bajor Judit és mtsai „Gluténmentes étrend – érdemes használni coeliakia nélküli betegekben?”, Czimmer József és mtsai „Terápia refrakter székrekedés vizsgálati és terápiás eredményei a Pécsi Tudományegyetem Medencefenék Munkacsoport beteganyagában”, Sarlós Patrícia „A hazai és nemzetközi IBD terápiás ajánlások áttekintése”, Gódi Szilárd és mtsai „A nasogasztrikus táplálás biztonságos, hasznos és jól tolerálható táplálási módszer az akut pancreatitis minden formájában” és „Akut felsőgasztrintesztinalis vérzés endoszkópos diagnosztikája”, Paulovicsné Kiss Melinda és mtsai „Sürgősséggel végzett kolonoszkópiás vizsgálataink tanulságai” című előadásokkal képviselték.

Kardiológiai és Angiológiai Tanszék:

■ 2016. június 21–25. között került megrendezésre Marosvásárhelyen a XVI. nemzetközi részvételű, CardioNet elnevezésű kardiológiai konferencia a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem, a Román Kardiológusok Társasága és a Magyar Kardiológusok Társasága szervezésében. A kongresszuson dr. Tóth Kálmán professzor üléselnöki teendőket látott el, valamint Deres László „Inhibition of heart failure progression in animal models” és Magyar Klára „Vasoprotective effects of PARP inhibition in hypertension” című előadásokat tartották.

Pulmonológiai Munkacsoport:

2016. június 8–11. között, a Magyar Tüdőgyógyász Társaság 59. Nagygyűlésén Debrecenben üléselnökként szerepelt Sárosi Veronika és Balikó Zoltán. Balikó Zoltán „Mérőföldkövek a COPD kezelésében. Új bizonyíték a glycopyrronium /indakaterol kombináció mellett – a FLAME vizsgálat” című prezentációjával, Ruzsics István és Kacsó Anita pedig „Baljós árny a múltból, avagy a velünk élő történelem” (Menarini-díj) poszterrel szerepelt

■ A Pneumo Update Europe konferencián, melyet idén 2016. június 23–24-ig Prágában tartottak, hallgatóként részt vett Kacsó Anita.

■ Az Európai Tüdőgyógyász Társaság (ERS, European Respiratory Society) az idei évben 2016. szeptember 3–7. között Londonban rendezte meg évenkénti kongresszusát. Az I. sz. Belgyógyászati Klinika Pulmonológiai Munkacsoportjából Sárosi Veronika, Balikó Zoltán, Ruzsics István és Török Zsófia, az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézetből pedig Molnár Tihamér vett részt a kongresszuson. Molnár Tihamér és Ruzsics István közös posztert mutattak be, „L-arginine pathway metabolites can predict exacerbation independently from beta blocker treatment in patients with COPD: A follow-up study” címmel. Társszerzők voltak: Sárosi Veronika, Illés Balázs, Horváth Ildikó, Ruzsics István.

A kongresszuson hagyományosan, fiatal pulmonológusok részvételével megrendezett nemzetközi tudásvetélkedőn Magyarország csapatát két fiatal budapesti tüdőgyógyász kollégájával Török Zsófia képviselte. Szoros versenyben csapatukkal második helyezést értek el.

■ 2016. augusztus 27-én a Hungarian Medical Association of America, Summer Conference Balatonfüred rendezvényén a Magyar Tüdőgyógyász Társaság szekciójában Ruzsics István felkért előadást tartott „L-arginine pathway metabolites in COPD patients with and without acute exacerbation: a follow-up study” címmel, képviselve Pulmonológiai Munkacsoportunkat.

A II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrumból

■ 2016. június 30. és július 2. között Pécsen, a Kodály Központban került megrendezésre a Magyar Szemorvostársaság 2016. évi Kongresszusa, melyen Wittmann

István „Új adatok a cukorbetegség okozta szövődeményekkel kapcsolatban/New data related to diabetic complications” címmel tartott előadást.

■ Ugyanő a Magyar Laboratóriumi Diagnosztikai Társaság (MLDT) 58. Nagygyűlésén, Szegeden, augusztus 25-én a Klinikai kutatások című szekció üléselnöke volt, valamint „New data in the therapy of diabetes” címmel, illetve a II. Pécsi Kardiovaszkuláris Prevenációs és Rehabilitációs Kongresszuson 2016. szeptember 22-én „A diabetes mellitus prevenciója és terápiaja” címmel tartott előadást.

A Biofizikai Intézetből

■ Az Új Nemzeti Kiválóság Program keretében Kengyel András Doktorjelölti Kutatói, Gaszler Péter Hallgatói Kutatói, Bugyi Beáta pedig Felsőoktatási Posztdoktori Kutatói Ösztöndíjat nyert el.

■ Nyitrai Miklós professzor, dr. Szabó Meleg Edina, Pirisi Katalin és dr. Lukács András részt vett az augusztus 25–28. között Triesztben megrendezett Regional Biophysical Congress nevű konferencián. Dr. Szabó Meleg Edina és dr. Lukács András előadást tartott, Pirisi Katalin pedig posztert mutatott be.

A Gyermekgyógyászati Klinikáról

■ Szeptember 22 és 24. között rendezték meg a Magyar Gyermekorvosok Társaságának 2016. évi Nagygyűlését Szegeden. Az eseményen Schöpf- Merei Emlékérmeket kapott Molnár Dénes professzor. Munkatársaink részéről a következő előadások voltak hallhatóak:

a Gyermek Manuális Tanszékéről:

Józsa Gergő és mtsai: Másodfokú égési sérülések ezüst tartalmú, elgélesedő hab-kötéssel és cink-hyaluron géllel kiegészített kezelése gyermekkorban; Molnár Klára és mtsai: Cystosus elváltozás hátterében diagnosztizált dirofilariosis gyermek kezujján; Molnár Klára és mtsai: Nem parazitás eredetű lépcsizták sebészeti kezelése. Lépműtét infekció prevenciója; Harangi Ferenc és mtsai: Lymphangiohaemangioma – egy multidisciplinaris ellátást igénylő rendellenesség.

Az Általános Gyermekgyógyászati Tanszékéről:

Major Judit és mtsai: Pleuropneumonia, és ami mögötte áll; Lohner Szimonetta és mtsai: Prebiotikus étrendi kiegészítő hatá-

sa az egészségre és a gasztrointesztinális mikrobióta összetételére 3–6 éves korú óvodás gyermekeknél: randomizált, kettősen vak, placebo-kontrollált exploratív vizsgálat; *Péterfia Csaba és mtsai*: Non-immun hydrops háttérben álló ritka fejlődési rendellenesség; *Kövér Anna és mtsai*: Intaruterin diagnosztizált mesenterialis cysta ritka, komplikált esete; *Mosdósi Bernadett*: Autoinflammatorikus kórkép életveszélyes klinikai megjelenése; *Nagy Arnold, Mosdósi Bernadett*: Stomatitis, egy ritka autoinflammatoricus kórkép első prezentációs tünete; *Hau Lidia és mtsai*: EBV fertőzés fatalis kimenetellel; *Erhardt Éva* vezetésével készült előadások: *Márk Mirkó és mtsai*: Pajzsmirigybetegségek gyermekkorban; *Török Rozália és mtsai*: Autimmun thyreoiditishez társuló idiopathias thrombocytopenias purpura;

Tészás Alexandra: Gyermekkori intoxikatio ritka esete; *H. Nagy Katalin, Soltész Gyula*: Súlyos hypoglycaemia diabetese gyermekekben; *Polgár Petra*: Bell-paresis mint álarc.

A Csecsemő- és Gyermekneurológiai Tanszékről: *Lauffer Zsófia és mtsai*: Neurológiai konzílium osteomyelitis kapcsán?

A Sebészeti Klinikáról

■ Szeptember 9-10-én Pécsen került rendezésre a III. Mellkassebészeti Kongresszus a Sebészeti Klinika szervezésében. A rendezvényen dr. Benkó István főorvos foglalta össze a pécsi mellkassebészeti elmulat 40 évét, mely aktualitást adott a találkozóknak. Tüdőgyógyászati és mellkassebészeti tudományos előadások mellett Magyar Mellkassebészeti Társaság érte-

kezetének és a mellkassebészeti osztályvezetők megbeszélésének is helyt adott a rendezvény.

■ 2016. szeptember 8-10. között került megrendezésre az IASGO (International Association of Surgeons, Gastroenterologists and Oncologists) 26. Világkongresszusa Szöulban. Klinikánkról meghívott vendégként, üléselnöki feladatot ellátva *dr. Kalmár Nagy Károly* és *dr. Papp András* vett részt.

■ 2016. szeptember 19-21. között rendezték meg az ISDE (International Society for Diseases of the Esophagus) 15. Világkongresszusát Szingapúrban. Klinikánkról *dr. Papp András* vett részt a rendezvényen, aki poszterrel szerepelt a tudományos programban.

Írók, költők betegségről, orvoslásról, halálról

Bohumil Hrabal: Münchhausen *(szemelvények)*

Hosszú Ferenc fordítása

Hánfa kora reggel járt munkába. A villamosban leült, aktatáskájából előhúzta a Herald Tribunt, és úgy tett, mintha nagy érdeklődéssel olvasná a vezércikket. Aztán felkiáltott:

— Ezek a kapitalisták...! No hiszen, adnék én nekik erőpolitikát!

Az emberek azonban másfele néztek. Hanfa pedig ekkor már a Frankfurter Allgemeinen terítette szét, egy kis ideig megjátszotta, hogy olvassa, aztán kommentálni kezdte:

— De kééérem! Ha az ember ezt olvassa, hát ííígy táncolnak tőle az idegei! Hát ki nyerte meg és ki vesztette el tulajdonképpen a háborút?!

Aztán harsány kacajra fakadt:

— Fogjanak meg! Konrád Adenauer a nyugati kultúra védelméről szaval! A kolumbiai egyetemen! Hát értik ezt, kérem? Az egyetemen!... letette a szövetségi köztársaságbeli újságot, s élvezettel szétnyitotta a L'Humanité... Hirtelen összerakta az újságokat, a makuatúrából kiszedte három újságját, melyekből csak a vezeték- és utóneveket értette meg, s leszállt.

Rögtön a sarok után betért a tejsarnokba, ahol mindennap tejet vásárolt a macskáknak.

— Hány macskájuk van tulajdonképpen? — kérdezte a tejsarnokosnő.

— Hány? No, azt látania kellene, asszonyom, mi van, amikor kinyitom a raktárajtótl! Ha nem ugrom félre, hát ledönt a lábamról az a macskalavina. Hanem hallotta már?

— Mit?

— Óriási tűzvész a holešovicei kikötőben ma éjjel. Egy gabonával megrakott hajó ég, és az az égő gabona minden irányban lődöz, úgyhogy a tűzoltók már nem is a hajót oltják, hanem a szomszédos negyedeket... Libít és Bubnyt. Borzalmas katasztrófa!

— No még csak ez hiányzott! — tördelte a kezét a tejsarnokosnő. — Szóval, hány macskájuk van?

— Kislány, pardon: asszonyom... kevés. Most, hogy hat kandúrunk megveszett, mivel a pázás az agyukra ment, hát csak tizenkettő maradt. Tudja, az egy kész katasztrófa, ha a kandúrokra rájön a tavasz! A plafonra másznak tőle.

— A tavasztól?

— No igen, hiszen maga is tudja, micsoda kínlás az a vág, az a nyivákolás, a természetnek az a iontoforézise...

— Tizenkét macska! És a gyerekeink odajárnak magukhoz a papírhulladékkal. Még csak az hiányzik, hogy ez a tizenkettő is megvesszen. Hiszen összeharapnák az egész utcát!

— Hát azok bizony összeharapnák.

Hánfa beletért az aktatáskájába, és kihúzta az olasz Unitát.

— No... itt volt valamelyik újságban... Igen, megvan, árvizek Páduában... Itt meg, hogy az a monacói herceg feleségül vette Grace Kelly amerikai filmkát... pardon, filmsztárt... no, megvan! Firenzében megveszett egy csapat macska, és az Uffiziben tizenöt németet haraptak össze, akik éppen ott voltak a képtárban. Még a bédekereiket is cafatokra tépték.

— No hát, én pedig ezt nem hagyom ennyiben! Még ma bejelentem a szülői munkaközösségben! — jelentette ki a tejsarnokosnő...

A biztosítótársaság épületénél a pénztáros várakozott.

— Hanfa úr, tegnap leadtunk maguknak egy stósz szelvényt.

— Igen, no és?

— És?! Mi azt hittük, hogy azok a szelvények, amelyeket leadtunk, már elévültek. Holott az elévülteket tartottuk meg.

A pénztáros a biztosító épületére mutatott:

— És azokat a szelvényeket, amelyek érvényesek, azokat küldtük a hulladékba.

— Ó, az nekünk mindegy... nekünk papír— papír! — nyugtatta Haňťa... nálunk soha semmit sem találnak meg, ha valamit keresnek. Viszont ugyanakkor, meglepetésként, egy csomó mindenféle egyéb kerül olyankor elő. Például egyszer a forradalom után az egyik letny-i raktárban csomagolok, villával dolgozom, és egyszerre csak a villa valamiben elakad, és huhu! Találja ki, mi volt ott? — Egy csizma. Csizma! Beletúrok a halomba még egyszer, és tessék: egy halott Scharführer, s a keze még szorongatja a pisztolyát. Egy sarfirer, valaha a német mosónők kincse, a birodalmi nyúltenyészet díszpéldánya... és most — hulla. Mondom: „Mi legyen vele?” Beledobtam egy kibélelt ládába, köréje és a tetejére jó sok papírt, alaposan letapostam, sodort dróttal megkötöttem ... no és a sarfirer elment a papírgyárba, akárcsak azok a maga szelvényei. Ott elvágják a drótokat, beledobják az egészet a zúzómalomba, a savba. Könnyen lehet, hogy akkoriban néhány száz ember a České slovót egy német nemzetiszocialistára nyomtatva olvasta. Szép kis eset, mi?

(a pénztáros) — Alaposan megfáztam — mondta.

— Hát miért nem szól? Figyeljen ide! Amikor hazamegy a hivatalból, eresszen egy kis edénybe egy kevéske vizet, s öntse fel jó bőven rummal. Aztán gyönyörűen felfőzi, de előbb természetesen még tesz bele egy kis szegfűszeget meg borsot. Aztán jóízűen igya meg, várjon vagy egy negyedóráskat, míg az az ital akceleráción nem megy át, s akkor igyon rá még két deci rozspálinkát, a rozspálinka ugyanis jó a mellre. No, akkor menjen ki a szabadba... már éppen alkonyodni fog... ott kint a szabadban aztán elvágódik valahol, szépen elalszik, és reggel, harmathulláskor már nyoma se lesz a hülésnek. Ez az a bizonyos Kneipp-kúra, és sokkal többet ér, mint Priessnitz úr borogatása...

Kilenc óra tájt bejött a hulladékgyűjtő udvarába egy öreg férfi, megkerülte a kliensek csoportját, akik a mérleg körül szorongtak, s aztán megállt az udvar kellős közepén. Vallásos áhítattal szemügyre vett minden falat és zugot, végül még a sapkáját is levette, mintha csakugyan valami templomban állna.

— Mit nézeget itt úgy, mintha éppen lepottyant volna a fáról? — emelte rá szemét a munkájáról Haňťa.

— Tudja... én itt dolgoztam harminc évvel ezelőtt, deakkor ez a bérház még nem állt itt. Ahol most a mérleg van — mutatta az öreg —, ott régen kút volt, és itt, ahol ez a raktár áll, itt régen istállók voltak. Én ugyanis valaha itt koccsikodtam...

— Jóságos isten! Hiszen ez egy aranyszívű ember! Gyorsan nyújtsd a kezéd!...

Az öreg kifújta az orrát, s azt mondta:

— Barátom, én mostanság az életem nyomait keresem, de mindenütt egészen másképp van már minden... minden! Mindenütt csak az emlékek élnek, olyan emlékek, hogy a visszaidézésük jobban lesújt, mint annak idején maga a valóság...

— Tudod — sóhajtott fel kisvártatva az öreg —, szeretném újra végigjárni mindazokat a helyeket, ahol fiatal voltam. És mert mindenütt lerombolva találok a múltamat, hát mindig azt hiszem, hogy tévedtem, s hogy valahol máshol vagyok. Elmentem megnézni a szülőfalumat is. Ötven éve nem jártam abban a Dubí-parti kis faluban, Kladno mellett... Elindulok a falu felé... megyek az úton, és az az út egyszerre csak a falu helyett valami kerítésnél ér véget. Nézem, nézem, s hát látom, hogy az én egész szülőfalumat már régen betemették, elhordták, és a helyén felállították a második poldavai acélművet... Hát így aztán csak kapaszkodtam mindkét kezemmel abba a kerítésbe, akár Jézus a kereszten, és aztán elmentem, és jelentkeztem brigádmunkára. Arra gondoltam, hogy ha beállok egy olyan csapatba, amelyik mindenféle csatornákat ás, akkor egyszer, akkor egyszer talán... a csákányommal beleütköznék a templomtoronyba. De nem vettem föl, mert hogy már vén vagyok. Már nem kellek az embereknek.

— Hát akkor add el a csontvázadat! — mondta Haňťa.

— Micsoda?

— Add el a csontvázadat. Vannak intézmények, amelyek emberi csontvázakat vásárolnak. Amikor aztán kinyúlsz, elvisznek, és más halottakkal együtt szépen beleeresztenek a pácba. Most viszont, még életedben, kapsz ezért egypár ezrest, és akkorát mulathatsz belőle, mint egy disznóölésen.

— Azoknak az embereknek még kellenék?

— De még mennyire! Előbb az egyetemisták gyakorolnának rajtad, aztán kifőznének, kicsontoznának, rézdrótcskákkal meg stiftcskékkal szépen összeraknának... egy gyönyörű csontvázzá, egy Aladárrá...

— No nézd csak... és soha nagyobb szükségem még nem volt erre! Az a sok visszaemlékezés teljesen tönkretett! Barátom, bevalom neked... — suttogta az öreg — kikapcsolták a villanyomat, mert hogy nem fizetek. A lakásadónóm kivitte a kályhát, mert hogy nem fizetek. Már csaknem mindenemet eladtam...

—No de így?! — kérdezte megbűvölten az öreg. — Hiszen akkor újra állományban volnék! És a tetejébe tudományosan!

— Tudod-e, te szerencsés flótás — ujjongott Haňťa —, micsoda mázli volna, ha mondjuk egy múzeumba kerülnél? Vagy — és ezen az ötletén már maga is elámult — vagy ha egy gimnázium szertárában állnál, időnként bevinnének az osztályba, és a tanár úr a mutatóujjával pengetné a csontjaidat, mint egy citerát, és magyarázná a diákoknak, hogy melyik csontnak mi a neve. És szünetben... — állt meg egy pillanatra elgondolkodva —, szünetben... szünetben pedig a srácok cigarettát dugnának az agyaraid közé, s még tánca is perdülnének veled!

— Elég! Elég! Micsoda tippet adtál! Egy motort raktál belém... Van még egy sanszom! — kiáltozta az öreg.

De a következő pillanatban elkomorult.

— Csakhogy... vajon bevesznek-e... megvesznek-e? Indulok máris. Hová kell menni?

— Albertovba. Végig a Karlován lefelé, és ott aztán kérdezd meg, hogy hol vásárolnak csontvázakat. Lehet, hogy nem fizetik ki rögtön az egészet. Akkor egyezz ki részletekben.

Az öreg könnyes szemmel, gyorsan eltűnt a kapualjban.

Mařenka, aki papírt csomagolt, és fültanúja volt az egésznek, beleborzongott a hallottakba:

— Jézusmária... hogy maguk férfiak mikkel nem tudnak szórakozni! Most meg hogy eladni a csontvázukat! És este hazamegy az ember, ésakkor ott újra ehhez hasonlók. Mert ott meg a szomszédok jönnek vigasztalni! — panaszkodott, s közben kibélelt egy ládát papírral.

— Valami Ratig úr jár hozzám, úgymond keresztényi kötelessége. .. vigasztalni az özvegyet. Szépen elterpeszkedik ott nekem, és elkezd kuncsorogni, hogy ó, bár csak venné már magához őt az Úristen, mert mihez is kezd majd, ha a felesége, aki egy daganattal fekszik a kórházban, ott marad neki a kés alatt? Mert hogy ő akkor, mármint ez a Ratig úr, holtbiztos, hogy a gyorsvonat alá veti magát... Haňfa hallgatta, de közben egy régi sörshordóból leányregényeket válogatott.

— Komolyan? — kérdezte.

— No... és akkor még nekem, akit maguk itt agyongyötörnek, még nekem kell vigasztalnom azt a keresztény szomszédot, hogy az orvosoknak még csak nem is arany, de egyenesen gyémánt kezük van. Ratig úr azonban erre azt mondja, hogy nem, nem, s hogy ő biztosan tudja, hogy nincs arany kezük, és hogy most rögtön megy, és a gyors alá veti magát. Aztán egyszerre csak felugrik, és egy nagyot kiált: „Jézusom!”

— Mi történt? — rémült meg Haňfa.

— Semmi, Ratig úr kiáltott fel így tegnap este. „Jézusom, hová tette a feleségem azt a briliánsgyűrűt?” És akkor nekem el kell mennem a lakására, és négykézláb keresgélni vele azt a gyűrűt. Tegnap is... figyel rám?

— Hát persze... tegnap is... — hazudta Haňfa.

— Tegnap is, amikor vigasztalni jött abban az özvegyi magányomban, hát hozott magával egy revolvert, és hogy ő föbe lövi magát nálam. Amikor aztán főztem neki három törökös kávé, hát megígérte, hogy bár agyonlöni agyonlövi magát, de majd csak otthon. Ennyi bajom van magukkal, férfiakkal. Hová megy?

Haňfa a kabátja alá dugta a leányregényeket.

Amikor Haňfa belépett a vendéglőbe, nem köszönt, csak letette a leányregényeket a pultra, és körülnézett. Az egyik vendég éppen fizetett, s elmenőben elégedetten dönögött magában, a másik a bádogpulton dobolt, és kedvtelve figyelte, amint a pincérnő a világosság felé tartva kitöltötte a rumot, a harmadik vendég pedig, miután kigyönyörködte magát a teli pohárkában, hirtelen hátravetette a fejét, és magába döntötte.

Akkor a pincérnő begereblyezte a leányregényeket, és a pult alatt türelmetlen sóvárással végigfutotta legalább a címüket. Aztán fölnézett, s reggel óta első ízben elmosolyodott.

— Hát mit adunk magunknak, kedveske? — kérdezte, és kitöltött egy pohár rumot. — Szerelmiek mind?

— De még mennyire! — felelte Haňfa.

— Olvasta őket?

— Azt a Magdi sorsát nem olvastam, meg Az eltört bilincseket sem, de A báró vágya, no hát az aztán a maga szívecskéjének való olvasmány lesz, hölgyem — mondta Haňfa, és meghajolt.

— Én ezt nem bírom ki, én ezt nem bírom ki estig — jelentette ki a pincérnő. — Meséljen belőle legalább egy részletet!

Haňfa koccintott a levegővel, és mesélni kezdte, de nem A báró vágyát, hanem A tisztességes lányt, amelyet akkor olvasott, amikor csalánkiütése volt...

— A kastélyban mélységes csönd honolt... Gyönyörű, forró nyári éjszaka. Vilma kinyitotta a teraszra nyíló ajtót....Báró úr! — kiáltott fel riadtan...

Ó, isten hozta, tanácsos úr! Hát hogy van mindig? — kiáltotta Haňfa egy kopasz férfinak, aki éppen fölhörpintette pohárka rumját, s Haňfa magyarázatképpen megtoldotta: — Barátaim, nem árt, ha tudják! Mi ketten kifogtunk még az elvonókúrán is...! Igaz?!

Haňfa elragadtatottan nézte a kopasz férfit, aki egy cseppet sem örült ennek a találkozásnak, és az egész kocsmának magyarázta:

— Én és a tanácsos úr... mi bizony tönkretettük Mysliveček úrnak azt az ő feltételes reflexét. Minden páciensénél beváltak az injekciók, mindannyian okádtak, csak mi ketten nem. Én meg a tanácsos úr. Mi ketten legyőztük a tudományt! A szellem győzelme volt ez az anyag fölött. Igaz?

A tanácsos azonban nem örvendezett. A legszívesebben eltűnt volna a falon át.

— Fizetek! — mondta fagyosan.

— Két deci rumocska volt és két tizes sör, ugye? — adta meg neki a kegyelemdöfést a pincérnő.

— Hmmm — dűnnyögött a tanácsos, ledobott a pultra két tízkoronást, és tökéletesen elszerencsétlenül attól a Mysliveček úr felett aratott győzelemtől, kilépett az utcára.

— Hogy volt tovább? — vibrált a pincérnő.

— Hát azt nem! Azt már nem! Ezt ne kívánja tőlem! — tiltakozott mindkét tenyerével Haňfa. — Azt én nem mondhatom el magának. Még kárt tenne magában. Borzalmas tragédia.

A pincérnő rumot öntött a pohárkába, és kunyorált:

— No, kedveském, csak ki vele! Én már sok mindent megéltem. Két férjet temettem el.

— Az rögtön látszik magán, hogy úrihölgy — mondta Haňfa, és csak tartotta a pohárkát, kihörpintésének odázgatásával ingerelve önmagát.

— Még egy részt elmondok, de azzal vége. Az utolsó fejezetben a bárónő rákiált a haldoklóra: „Vilma, maga titkol előlem valamit! Maga megmérgezte magát!” És Vilma ekkor így válaszol: „Bárónő, kérem, én most olyan boldog vagyok...” A bárónő az égre emeli szemét, és így suttog: “Ah, Vilma, maga egy nagy lélek, s én most értem csak meg az ön áldozatát, amelyet a házasságomért hozott...”

A pincérnő, aki két férjet temetett el, és már sok mindent megélt, kinézett az ablakon, és szabadjára engedte könnyeit, melyeket az összegyűrt s szeméhez emelt kötényke mögött hullatott. Haňfa is szipogott.

— És Vilma a következő pillanatban meghalt, és a kastély fölött megkondult a lélekharang — mondta, s megtörülte a szemét a kabátja ujjával, és felhajtotta a rumot.

A férfi, aki, mint mesélte, már reggel óta pácban volt, mint egy fácán, felujjongott:

— Hanem emberek, ha tudátok, hogy micsoda fiam van! Nézzetek rám! Tudjátok, micsoda öröm az, ha az embernek egy olyan fia van, mint nekem? Mert az én fiam ifjúsági cselgáncsbajnok. A szentség, nézzetek rám! Van itt bicepsz?!

Haňťa megtapogatta az izmait, és elismerően nyugtázta:

— Még mindig frankó.

— No ugye. És most képzeljétek el ezt a boldogságot! — kiabálta. — Vasárnap reggel felkelünk, és én nézem, ahogy a fiam mosakszik. Könnyűsúlyú. Én nekibátorodok és ugratom: „No, fiú, ma csinálunk egy kis revánsot.” Mire a gyerek kedvesen illedelmesen azt mondja tisztelettel: „Ahogy gondolja, apuka, jöjjön, próbálja meg.” Mert magáz tiszteletből. No én erre el akarom kapni, de ő mindannyiszor csak megragad itt az ingemnél, és úgy vág a földhöz, hogy apró csillagok ugrálnak afejemből, mint a vicclapokban. A névnapomra, ajándékképpen, kifecamította a csuklómat. Barátaim! A házasságom gajra ment, az egyetlen örömöm, hogy olyan jól sikerült fiam van.

Haňťa letette az üres pohárkát, és odasúgta a pincérnőnek:

... és akkor a parkban, a szép és halott Vilma szobájának ablaka alatt eldőrdült egy fegyver... — és kémlélőn nézte a pincérnőt.

— Mára elég. Éppen eleget ivott — mondta hűvösen a pincérnő...

— Fáj a lábam — védekezett Haňťa. — Meg aztán ma egyedül vagyok a raktárban. A főnököt a reggeli kikocsizásnál fejbe rúgta a ló. Meg aztán mi már amúgy sem vagyunk itt sokáig. Még kábé tizenégy nap, és agyó! Vagy zenés mulatót csinálnak belőle, vagy törtarany-felvásárlót. Persze a maga számára, hölgyem, már most eldugom karácsonyra az európai könyvpiac olyan gyöngyszemeit... mint az utolsó akkord, Élve eltemetve, Szenvedéssel a boldogság útján... meg hasonlók.

— Kedveske... — sóhajtott fel a pincérnő, és előlegbe töltött a becherovkából...

— Volt egy osztálytársam, Gangalának hívták. „Mennyi három meg három?” — kérdezte a tanító. És Gangala rávágta, hogy hét. Erre kapott egy pofont, és aztán kezdődött előlről: „Mennyi három meg három?” És újra, hogy... hét. Erre egymást váltva az egész osztály elfenekelte a nádpálcával... és: „Mennyi három meg három?” És újra, hogy... hét. Gangala olyan magabiztosan viselkedett, hogy a tanító elrohant a tanáriba, és nekiesett a számtankönyveknek. És így ment ez egész évben, és ő folyton elrohant a tanáriba, és a végén már a számtankönyveknek se hitt. Végül is beleőrült a Gangalába és az egyszerű összeadásba...

Bouček úr a Turistából hetenként egyszer szállította a különböző elavult röpcédulákat. Idegsorvadása volt, s ezért egy-két fázissal mindig le volt maradva.

— Hát mi legyen? Fizessünk, vagy sorsjegyet kér? — mordult Bouček úrra a főnök.

Ám Bouček úr ekkor alighanem még csak azt intézte, amit a Turistában kellett volna intéznie.

— Nem fizette még ki a postán a telefont — mondta.

Erre odament Haňťa, egy marék papírt lobogtatott meg Bouček úr szeme előtt, és kiabált:

— Papír! Maga most nálunk van... Papír!

— Tudom én... — felelte Bouček úr. — De én a szalámiért majd a hulladékgyűjtőből visszajövet térek be.

Leültették hát a mérleg mellé.

Haňťa, látva, hogy Mařenka még mindig mereng, odaszólt:

— Ezt a Bouček urat előbb mindig meg kell rázni, mint a Sidolt. Ha egyszer meghal, akkor azt, hogy meghalt, csak a halála után tudja meg, akár egy széthullott csillag...

— Hát megint hoztam maguknak egy kis makulatúrát... — szólalt meg ebben a pillanatban Bouček úr.

— Éljen! Már utolérte magát! — kiáltott fel Haňťa, és segített Bouček úrnak feltápászkodni.

A főnök úr kiállította az elismervényt, beletette a pénzt a zsebébe, s még be is gombolta. Haňťa megragadta a kocsirudat, Bouček úr markába nyomta, és útravalóul még barátságosan hátba is vágta. Így történt, hogy Bouček úr, amikor átadta az elismervényt meg a pénzt a Turistában, egyszerre csak azt mondta a főnökének:

— Megállj, te csibész!...

— És miért ne? — visított fel Rutnerová asszony. — Hát hol vagyunk? Engem a hivatalokban éppen az őszinteségem miatt szeretnek. Egyszer még azt is mondták nekem, hogy én, mint házmester, voltaképpen a Nemzeti Bizottság meghosszabbított keze vagyok. Mire én ott helyben megmondtam nekik a magamét. „Aha. Én azzal a meghosszabbítottal fogom mosni a lépcsőket, ti meg azzal a rövidbebbel szeditek a dicsőséget! Ezt ni!” — nyomta fel ujjával piszére az orrát.

Ekkor megszólalt a telefon. A főnök berohant az irodába, s amikor visszatért, megrázta Haňťát.

— Mit és hol pletykáltál már megint! Mi? Miféle tizenkét macskáról? Hiszen te mindannyiunkat a sitre juttatod! Holnap kijön a Nemzeti Bizottságból az állatorvos egy segéddel... meg azokkal a pecérhálókkal. Mert hogy van egy rendelet, amely kimondja, hogy egy üzletben nem lehet több három macskánál. És hol van itt neked tizenöt macska, mi?!

Déltájban, amikor Haňťa már megcsinált tíz csomagot, felébredt benne a honvágy az antikváriumok után. Ez volt a kedvtelése; berakni néhány makulatúra közt talált könyvet az aktatáskájába, s aztán vinni eladni őket.

— Mařenka, kimegyek a piacra, megnézem, van-e fácán — mondta, és amikor a főnök eltűnt az irodában, Haňťa gyorsan elszaladt az ablakok előtt, átment a kapualjon, s aztán már az utcán szedte a lábát.

Amikor belépett a Spálená utca és a Národní-tóida sarkán levő könyvesboltba, kitörő örömmel fogadták. — Hát hogy megvan mindig, Haňťa úr? — kérdezte a boltvezető, és félretolta a pulton egymásra halmozott könyveket, hogy kilásson az így keletkezett ablakocs-

kán.

— Köszönöm, vezető úr, mint a kecske ellés után. Azóta, hogy tagja lettem annak az osztrák kutató társaságnak, vasárnaponként a konépruseki barlangokban dolgozom. Tudják, mennyi öröm és szépség van mondjuk a pliocénban? Vagy a pleisztocénban?

— Hát ezt csakugyan nem tudtuk, ugye...? — nézett végig a személyzet tagjain a vezető.

— Nos, akkor, vezető úr, nyújtsa a kezét... így ni... Egyszóval egész vasárnap a barlangokat mászom, nagyítóval vizsgálom a lenyomatokat, felírom a méretüket, és berakom az anyagot a hátizsákba. És tudják, micsoda boldogság az, amikor aztán beviszem a múzeumba Krejčí professzor úrnak, és ő felveszi a nagyítót... aztán leveszi a szemüvegét, és ünnepélyesen kijelenti: „Haňta úr, fogadja köszönetemet a tudomány nevében. Gratulálok, ez egy trilobit SP törve tizenhatal!”...

— No de uraim, nem fogják elhinni, micsoda szerencsétlenség ért minket. A főnökünk kórházban van, meglőtték vadászat közben. Egy kormánytanácsos két dekagramm sörétet eresztett bele. És...

— Mi van az aktatáskájában?

— Tessék. Egy egyedülálló és tökéletes példány, inkább aukcióra való, mint ide. Egy szattyánbőrbe kötött Goethe.

— Ej, ej... — tördelte kezét a vezető. — Tudja jól, hogy a német klasszikusokból tonnaszámra el vagyunk látva. Mondtam már magának...

— Semmi baj, majd magam olvasgatom otthon. Tudják, én mostanában a hídnál örködöm, mert a huligánok megtámadják ott a járókelőket. Hazatérve főzök magamnak négy krumplit, hozzá sajtot eszem, s rá sört, s közben olvasgatom majd a Faustot. No de van még itt egy gazdagon illusztrált Donatellóm, tudják, az az átkozott fickó, aki némely korszakával korát megelőzve előreszaladt egészen a barokkig... azokig az angyalokig, igaz? No persze, ha ismerjük a római szarkofágokat...

— De ebben a Komenský Könyvtár pecsétje van! — mutatta a boltvezető.

— Ez tévedés... ez kiradíroztatik... volna egy kis specialitásom, Velenovský Mikológija. .. Igen?... Smotlachytól a Gombák és a cseh konyha...

Miután a főnök megfürdött, bezárta az üzletet, és egyenesen a templomba ment.

— Ide hallgasson, főnök, igaz, hogy magának meg a káplánunknak közös vadászutyája van?

— Ezt csak a mi Haňtánk híresztelhetette.

— Igen, ő mondta, s azt is mondta, hogy a kutyát Arnold von Tübingennek hívják, meg hogy délután el kellett vinni az állatorvosi klinikára, mert kullancs mászott a fülébe.

— Jézusmária, ez a fickó előbb-utóbb sitre juttat!

— Pssst! Templomban vagyunk.

— Kitalálás az egész. Ó, hogy az miket ki nem talál! Mostanában állandóan jönnek a barátaim, csak úgy, megnézni engem... Haňta ugyanis bedumálta nekik, hogy megőrültem!

Kiléptek a templom elé.

— Én... és a megőrülés! És akkor aludjon az ember éjszaka...! — kesergett a főnök. — Hanem nézzen majd be hozzánk az udvarba újságokért! — kiáltott föl aztán élénken, és elindult a Károly utca felé.

Régebbi számainkból

Elindult a pécsi orvoscépzés megújítása

Saját eróból fejlesztik az elméleti és gyakorlati oktatást

Az elméleti és a gyakorlati orvoscépzés egyszerre történő megújítását szolgálja a párhuzamosan átadott, összességében több mint félmilliárd forintból, túlnyomórészt saját forrásból megépült Entz Béla Oktatási központ és az Oktatási Szimulációs Központ a PTE Általános Orvostudományi Karán. A csúcstechnológiájú létesítmények az idegen nyelvű orvoscépzés fejlesztésének is megágyaznak.

Bár nincs közvetlen összefüggés a Pécsi Tudományegyetem idegen nyelvű képzéseinek közelmúltban bejelentett 24 milliárd forintból megvalósuló fejlesztése és a pécsi orvoskar új oktatási központjainak átadása között, az utóbbi esemény nyugodtan tekinthető a Pécsi Tudományegyetem története legnagyobb fejlesztésének nyitányaként. A legkorszerűbb oktatási követelményeknek megfelelő új létesítmények ugyanazt a célt szolgálják: a pécsi orvoscépzés nemzetközi versenyképességének további erősítését.

A néhai 400 ágyas, illetve új nevén Janus Pannonius Klinikai

Tömb déli részén található Dr. Entz Béla Oktatási Központ abból a szempontból nem mondható új létesítménynek, hogy az orvos-tanhallgatók részére korábban is rendelkezésre állt itt egy előadóterem, ám hasonlóan a több mint tízmilliárd forintból megújult klinikai tömbhöz, erre is nehezen ismernének rá azok, akik évtizedekkel ezelőtt jártak ide órákra. Az egykori előadó helyén egy 375 fő befogadására alkalmas, csúcstechnológiájú hangosító- és vetítő rendszerrel ellátott teremből és öt kisebb szemináriumi teremből álló komplexum született. Ahogy a március eleji átadó ünnepségen *dr. Bódis József*, a PTE rektora kifejtette, ez a 400 ágyas felújításának utolsó ütemeként is felfogható, hiszen a Janus Pannonius Klinikai Tömb ezáltal vált teljessé, ám szemben a betegellátó és gyógyító részlegek uniós támogatásból létrejövő megújulásával, a Dr. Entz Béla Oktatási Központot teljes egészében saját eróból valósította meg az orvoskar, illetve a Pécsi Tudományegyetem.

Erre pedig nagy szükség volt, hiszen ma már közhelynek mondható, hogy a a pécsi orvoscépzés iránt folyamatosan nö-

vekvő igényt csak az oktatási infrastruktúra átfogó fejlesztésével lehet kielégíteni. A kar évek óta „teltházás” mind a magyar, mind az angol és német képzési program tekintetében, és bár az idegen nyelvű programok kapcsán mutatkozó ötszörös-hatszoros túljelentkezés arra mutat, hogy akár már most meg lehetne kétszerezni a hallgatók számát, ennyi hely egész egyszerűen nem áll rendelkezésre az orvoskar campusán. A Trianoni döntés után Pécsre költöző Erzsébet Tudományegyetem egykori legendás rektoráról, Dr. Entz Béláról elnevezett oktatási központ az első lépés, amelyet nemsokára még nagyobbak követnek majd, hiszen a kormányhatározat által garantált 24 milliárdos támogatás egy jelentős részét az orvoskar elméleti tömbje és az egész campus megújítására fordítják.

Az oktatás körülményeinek markáns javítása azonban csak a történet egyik oldala, emelte ki *dr. Miseta Attila*, a pécsi orvoskar dékánja, hiszen emellett azt is garantálni kell, hogy a megújuló környezetben magas színvonalú oktatás zajlik majd. Az idegen nyelvű képzés és ezáltal az oktatási bevételek bővítése nem öncél, hangsúlyozta Miseta Attila, hiszen ezáltal lehet tovább erősíteni a magyar orvostudomány színvonalát, márpedig a pécsi orvoskar elsődleges célja a hazai orvosutánpótlás biztosítása.

Megérkezett az orvostudomány jövője

Míg a Dr. Entz Béla Oktatási Központ a „hagyományos” elméleti oktatásba emeli be a csúcstechnológiát, addig a párhuzamosan átadott Oktatási Szimulációs Központ a gyakorlati orvostudományt forradalmasítja. Régi igazság, hogy az orvostudományt csak rengeteg gyakorlattal lehet elsajátítani, ehhez pedig betegek szükségesek, ám a gyógyítás érdekét nem írhatja felül az oktatás. Ennek a kényes egyensúlynak és a gyorsan fejlődő technológiai lehetőségeknek köszönhető a szimulációs oktatás előretérése, amely révén egyre több beavatkozást és diagnosztikai módszert lehet anélkül elsajátítani és begyakorolni, hogy élő betegekre lenne szükség hozzá.

Az úgynevezett skills laborok ma már elengedhetetlenek a magas szintű gyakorlati orvostudományhoz, és Magyarországon is több épült fel az elmúlt évek során. Ebbe a sorba tartozik a pécsi orvoskaron most átadott létesítmény is, amely egy hallgatói kezdeményezésből nőtt ki, és az orvoskar hallgatói önkormányzata saját forrásból 15 milliót áldozott a labor létrehozására. A többéves előkészítés után elkészült laborban szinte minden betegségre megvan a virtuális gyógyítás, hiszen a cél az, hogy lehetőség szerint az orvostudomány egészét lefedjék a szimulációk.

A labor elnevezés ezért kicsit félrevezető is lehet, hiszen az egymást követő termeket jóval inkább egy kórházként képzelhetjük el, ahol a lehető legkülönbözőbb ellátási formákat nyújtják – azaz gyakorolják – a pécsi orvostanhallgatók, illetve nem egy esetben végzett orvosok. Az egyik „kórteremben” injekciót adnak, infúziót kötnek be, illetve katétereznek (a betegeket testrészek helyettesítik, némileg nyugtalanító benyomást keltve), a következőben igény esetén újraélesztik a kórházi ágyakon fekvő bábukat, és lélegeztetik a mellettük található fejeket. A bábuk mellett lévő monitorok nem csak a valósághűség kedvéért vannak jelen, hiszen a szimulációs oktatás lényege az azonnali visszajelzés és a számonkérhetőség: rögtön kiderül, ha az orvosjelölt valamit rosszul csinál, a következmény itt viszont „csak” egy rosszabb jegy, avagy bukás.

A skills laborban rejülő valódi potenciált azonban a harmadik terem, a „műtő” mutatja meg. Az itt található bábuk azzal sokkolnak minket, hogy életjeleket produkálnak, azaz pislognak és lélegeznek. Őket már „műtik” is, még pontosabban az egyik leg-

A család, amely életében ott van az egész újkori magyar történelem

A megújuló orvoskar egyik meghatározó egyéniségéhez nyúl vissza, amikor elnevezte új oktatási központját, hiszen Dr. Entz Béla nélkül nehéz lenne egyáltalán modern pécsi orvostudományról beszélni. Az 1877-1959 között élt orvosprofesszor az Erzsébet Tudományegyetemmel együtt érkezett Pécsre 1920-ban, az ezt követő évtizedekben kétszer is rektornak választották. Amellett, hogy a modern magyar patológia egyik legfontosabb alakját tisztelhetjük benne, emberi nagyságáról is folyamatosan tanúbizonyságot tett, emelte ki vele kapcsolatban az orvoskar mai vezetője. Azokban az időkben, amikor az egyetemi felveteket származás és vallás alapján szelektálták, Entz professzor jóvoltából a pécsi egyetem adott lehetőséget a tehetséges zsidó fiatalok számára, és ő alapította meg a jótékonykodással foglalkozó Rotary klub pécsi szervezetét is.

Mindez mondhatni az Entz család génjeiben van, hiszen a család tagjai mindig is az ország boldogulásáért és előrehaladásáért munkálkodtak. A család Mária Terézia idején érkezett Magyarországra, és több mint 200 éve orvosok és tudósok sorát adják az országnak. Entz Béla egyik orvos őse a XIX. századi eleji kolerajárványban vesztette életét, amikor a betegek életét próbálta megmenteni, az ő fia, Entz László pedig amellett, hogy szintén orvosként praktizált, a modern magyar kertészet egyik megalapítója lett növénynemesítéseiért köszönhetően. Miután az 1848-as szabadságharcban orvosként szolgált a felkelők oldalán, elvették orvosi praxisát, ám a növénynemesítés terén elért eredményeiért a Magyar Tudományos Akadémia tagjává választották – később a család több tagja is, köztük Entz Béla is részesült ebben az elismerésben. Tudásvágy, a haladásba vetett hit és humanizmus: ezeket az értékeket képviseli az Entz Béla nevet viselő oktatási központ.

kényesebb és legtöbb szakértelmet igénylő eljárást, a műtétit altagatást lehet gyakorolni rajtuk. A bőr alá is lehet hatolni, ám erre a célra nem bábukat, hanem komplex szimulációs hardvereket alkalmaznak. Az egyik ilyen gépen a laparoszkópiát, azaz a modern műtétit technikák egyik csúcspontját jelentő tükrözéses beavatkozásokat lehet gyakorolni. Profán hasonlattal élve olyan ez, mint egy játékkonzol: beállítjuk a játékmódot (epehólyag eltávolítás, nőgyógyászati feltárás, stb.), majd nekiállunk a műtétnek, a teljesen élethű képet adó monitoron figyelve haladásunkat. A hibáknak következményei vannak, a „beteg” könnyedén elvezethető, ha nem ügyelünk arra, hogy hol és mit vágunk. Eközben a manipulátorokat annak megfelelően könnyebb vagy nehezebb mozgatni, hogy épp hol járunk a testben.

Bár az eszközpark lélegzetelállító, és az orvoskar vezetése elkötelezett a folyamatos fejlesztésében, azt a skills labor vezetői sem gondolják, hogy a szimuláció önmagában elegendő lehet az orvosok képzéséhez. A próbababák és szimulációs készülékek teljes egészében sosem pótolhatják a valódi betegeket, ám kiegészíthetik őket. Az ilyen helyeken gyakorló orvoshallgatók és orvosok sokkal magabiztosabban vághatnak neki egy-egy beavatkozásnak, és a legfőbb nyertes végső soron az a beteg, akit felkészült orvos lát majd el. A pécsi kezdeményezés teljes egészében egybevág a kormányzati szándékokkal, hiszen Ónodi-Szűcs Zoltán egészségügyi államtitkár épp a pécsi átadón jelentette be, hogy a következő években négymilliárd forintot szánnak skills laborok építésére és fejlesztésére.

Stemler Miklós
Orvoskari Hírmondó, 2016. június-július.

Forrás: www.aok.pte.hu

Új épülettel és korszerű eszközparkkal gazdagodott a pécsi Onkoterápiás Központ

Ünnepélyes keretek között adta át a PTE Onkoterápiás Intézetének vadonatúj épületét Köpeczi-Bócz Tamás, az európai uniós fejlesztéspolitikáért felelős államtitkár, Páva Zsolt, Pécs Megyei Jogú Város polgármestere és Bódis József, a PTE rektora. Az ünnepélyes átadáson Udvardy György megyéspüspök megáldotta a betegeket és az egészségügyi személyzetet. Az igen különleges épületegyüttesben évente több ezer daganatos beteget látnak el Baranya és Tolna megyéből.

A PTE az elmúlt években folyamatosan fejleszti onkológiai épületegyüttesét és a gyógyító technológiát. Az ütemezett modernizációnak köszönhetően valósulhatott meg az orvostechnológiai eszközök és berendezések korszerűsítése mellett az épületek átépítése, a betegek és orvosok szempontjából is kedvezőbb építészeti környezet kialakítása. A fejlesztés utolsó ütemeként az 1902-ben épült bábaképző elbontását követően új, rendkívül korszerű, ambuláns kezelésekre és fekvőbeteg-ellátásra is szolgáló épület készülhetett el. A teljes projekt több mint kétmilliárd forint uniós támogatásból valósult meg.

Mangel László, az Onkoterápiás Intézet vezetője köszöntőjében elmondta: *„A sugárterápiás eszközpark modernizálása már öt éve egyetemi költségvetésből megkezdődött, majd a tavalyi évben már európai uniós forrásból újabb gyógyító készülékeket vásárolhattunk. Nagy öröm számunkra, hogy a modern kor követelményeinek megfelelő eszközparkkal, korszerű gyógyszer-összeállító egységgel és izotóplaboratóriummal felszerelve, valamennyi onkológiai kezelést egy épületegyüttesben, kifejezetten szép körülmények között tudjuk végezni.”*

Az új épület több szempontból is különleges, ugyanis a lejtő adta lehetőségeket kihasználva akadálymentesen kapcsolódik a szomszédos, 2002-ben átadott épülethez,

Fotó: Molnár Béla

Fotó: Molnár Béla

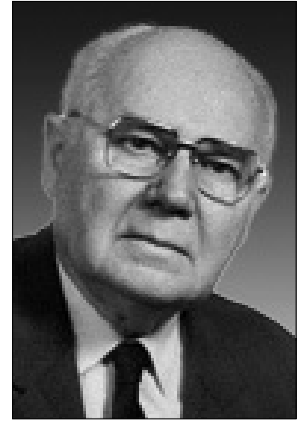
megkönnyítve ezzel az átjárást a betegeknek és a személyzetnek. A telek érdekes alakja, és az említett lejtése egyaránt nehéz feladat elé állította a tervezőket és a kivitelezőket, de a jelek szerint minden ilyen nehézséget sikerült az új épület javára fordítani. Az Onkoterápiás Intézetében naponta közel 300 ambuláns beteget látnak el, mintegy 150 sugár- és félszáz infúziós kezelést végeznek, továbbá összesen 55 fekvőbeteget tudnak egyszerre ellátni.

*Orvoskari Hírmondó,
2016. március-április.*

In memoriam dr. Tigyi József professzor, akadémikus (1926-2016)

A Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karának Biofizikai Intézete mély megrendüléssel tudatja, hogy dr. Tigyi József akadémikus születésének 90. évfordulóján, türelemmel viselt hosszú betegségét követően, 2016. március 19-én elhunyt.

Tigyi Professzor Kaposvárott született 1926. március 19-én, középiskolai tanulmányait is ebben a városban, a Somssich Pál Gimnáziumban végezte. Végig osztályelső volt és kiváló tornász. 1944-ben felvették a Pécsi Tudományegyetem Orvosi Karára, ahol 1950-ben avatták orvossá. Azonnal az egyetem – a különválás után a Pécsi Orvostudományi Egyetem – Biofizikai Intézetének munkatársa lett. Az előd Orvosi Fizikai Intézet igazgatójának, Ernst Jenő professzornak hamar feltűnt a gyors észjárású fiatal medikus, aki az egyik professzori előadáson latinul mondta el a Newton-törvényeket, ami után szabad bejárást kapott az intézetbe. Már az első év után a Biofizikai Intézetben kutatót Ernst Jenő irányításával. Kutatási területe az izomműködés biofizikája és a radioaktív sugárzások biológiai hatásának vizsgálata volt. Kitartó, céltudatos és eredményes munkája meghozta gyümölcsét; 1954-ben már adjunktus, 1955-ben szerezte meg az orvostudományok kandidátusa fokozatot, amelyet az 1957-es docensi kinevezés követett. 1964-ben védte meg a biológiai tudományok doktora értekezését, 1967-ben már a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja lett. Ugyanekkor kezdte meg tudományos rektorhelyettesi munkáját is, amelyet két cikluson át végzett. 1971-ben lett egyetemi tanár, és ekkor vette át a Biofizikai Intézet irányítását is. Megreformálta a tananyagot, az országban elsőként vezette be az orvostanhallgatók kiscsoportos, személyre szabott biofizika gyakorlati oktatását. 1973-ban a Pécsi Orvostudományi Egyetem rektora lett; ezt a pozíciót két cikluson keresztül töltötte be. 1976-ban az MTA rendes tagjává választották.

1980-ban a Magyar Tudományos Akadémia Biológiai Tudományok Osztályának elnöke lett, ilyen minőségében az akadémia elnökségében is részt vett. Tisztségét 1988-ig viselte, amikor a Magyar Tudományos Akadémia egyik alelnökévé választották. E pozíciójában 1990-ig maradt. Emellett több éven át a Környezet és Egészség Osztályközi Bizottság elnöke volt. 1966-ban a londoni Királyi Orvostudományi Társaság és az Amerikai Biofizikai Társaság, 1990-ben a párizsi Európai Tudományos és Művészeti Akadémia vette fel tagjai sorába. Akadémiai tisztségei mellett az 1971 és 1974 közötti időszakban az Egészségügyi Világszervezet (WHO) Végrehajtó Bizottságának tagja, illetve alelnöke, 1984 és 1993 között a Nemzetközi Biofizikai Unió (IUPAB) főtitkára volt három cikluson keresztül. Több további nemzetközi szervezetben is elnöki, főtitkári szerepet töltött be. A Magyar Biofizikai Társaságot, amelynek egyik alapító tagja, 1969 és 1990 között vezette, majd tiszteletbeli elnöke lett.

A Biofizikai Intézetet 1991-ig, 65 éves koráig vezette. Ekkor kapott kutatóprofesszori megbízást is, amit a 2000-ben bekövetkezett egyetemi integráció után az egyesített Pécsi Tudományegyetemen is megtartott. 2006-ban lett Professor Emeritus. Munkája során számos elismerésben részesült; Akadémiai Díj, Pécs város és Bárdudvarnok díszpolgára, Grastyán-díj, a Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztje és Pro Universitate Arany fokozat.

Dr. Tigyi József akadémikus személyében tanítványai és kollégái egy nagyszerű kutatót, oktatót és barátot veszítettek el, akinek meghatározó szerepe volt a magyar biofizika nemzetközi elismertetésében. Tudományszervező munkásságát mindig nagyra értékelték. Maradandó nyomot hagyott maga után a Pécsi Orvostudományi Egyetem oktatási és gyógyító tevékenységének modernizálásában is, amelyet a Szigeti úti elméleti tömb, a 400 ágyas klinika, valamint az országban elsőként létrehozott vidéki akadémiai központ, a Pécsi Akadémiai Bizottság is fémjelez.

Emlékét tisztelettel és kegyelettel őrizzük, munkánkat a jövőben is úgy végezzük, hogy méltó tanítványai lehessünk.

Lőrinczy Dénes egy. tanár

Nyitrai Miklós egy. tanár

PTE ÁOK Biofizikai Intézet

Orvoscari Hírmondó 2016. március–április

Temetői megemlékezés

A hallgatóság és az Anatómiai Intézet oktatói minden évben ünnepélyes keretek között emlékeznek meg azokról, akik testük felajánlásával segítették a korszerű anatómia-oktatást. Szép hagyomány, hogy a hallgatók műsorral készülnek a temetői ünnepségre, amit idén október 28-án, pénteken 15 órakor rendezünk. Várunk mindenkit, aki a hallgatók kórusában is résztvenne, esetleg hangszeres vagy prózai műsorszámra volna!

A műsor koordinátora: *dr. Hollósy Tibor*.

Forrás: www.radiologia.hu

Horváth Andreával, a PTE Idegsebészeti Klinika Klinikai Idegtudományok Doktori Iskola PhD-hallgatójával beszélgettünk

– „**Bioexponential diffusion alterations in the normal appearing white matter of glioma patients might indicate the presence of global vasogenic edema**” címmel jelent meg cikketek a *Journal of Magnetic Resonance Imaging* folyóiratban – és a szaklap innen is választotta szeptemberi száma címlapképét. Ez mind véletlen szerencse vagy tudatos építkezés eredménye?

– Bár a cikk első szerzője vagyok, mindenképp fontos megemlíteni a munkában aktívan részt vett *Pelaki Gábor*, *Tóth Arnold*, *Orsi Gergely* és *Nagy Szilvia*, *Horváth Zsolt* valamint *Dóczi Tamás*, és *Bogner Péter* professzor urak nevét. A két publikációt magában ölelő kutatás második cikkéről van szó, amely érdekes pályát járt be. Eredeti koncepciónk szerint arra voltunk kíváncsiak, hogy a gliómás betegek épnék látszó fehérjeállományában lehet-e MR-diagnosztikai eszközökkel a tumortól meszse tumorinfiltrációt kimutatni, ami szerepet játszhat a betegség prognózisában. Amikor a tumorról átteljes félétekezésben diffúziós mérésekkel eltéréseket találtunk, feltettük a kérdést: ezt valóban a tumorinfiltráció okozza-e. Több hasonló témával foglalkozó publikáció jelent meg ugyanis az elmúlt években, de ezt a problémát senki sem feszegette a kutatók közül.

– **Ebből készült a munkacsoport által jegyzett első cikk?**

– Igen, ez az első cikk témája volt, aztán méréseket folytattunk az ADC-meningeomás betegek fehérállományában is. Itt ugye nem váránk tumorinfiltrációt, mivel a meningeóma körülhatárolt, ám itt is emelkedett diffúziót találtunk, az egészséges kontrollokhoz képest. Kezdték érdekessé válni a téma, mert feltettük a kérdést: vajon mi okozza a diffúziós eltérést?

– **Milyen válaszokat találtak?**

– Először a térfoglaló hatásra tippeltünk, úgy sejtettük, hogy a tumor növekedéséhez köthető a diffúziós eltérés. Ám ezt ki kellett zárunk, mert a diffúziós eltérés nem mutatott összefüggést a tumor méretével. Erről szólt az első cikk, a második cikk célja a diffúziós eltérések eredetének további tisztázása volt az ép fehérállományban. Ebben a tanulmányban magas b-faktossal mértük a diffúziót, ami lehetővé tette a hagyományos ADC-mérésen kívül a biexponenciális diffúziós paraméterek mérését is. A diffúziós paramétereket külön-külön is kiszámoltuk az ellentétes félétekezésben, lebeny szinten is, hogy eldönthessük, hogy lokalizált vagy globálisan jelen lévő jelenségről van-e szó.

– **Mit tapasztaltak?**

– Az eltérés globálisan jelen volt, a lebenyek közötti eltérések követték az egészséges kontrollok lebenyei közötti eltéréseket. A diffúziós paraméterek mintázata inkább vazogén, azaz nem citotoxikus ödémára volt jellemző. Az eredmények azt sugallják, hogy globális vazogén ödéma van a tumorról átteljes félétekezésben.

– **Miért fontos ez?**

– A tumor ott is csinál valamit az aggyal, ahol nincs jelen. Ennek pontos mechanizmusát nem ismerjük. Sejtéseink vannak, de nem tudjuk a pontos okokat. Úgy véljük, hogy ezt a felfedezést prognosztikára lehetne használni, hiszen annyira rossz a gliómák előrejelzése, hogy a glióma viselkedéséről szóló bármilyen információ sokat segíthet. Bár munkánk során alapkutatást végzünk, aktívan gondolkozunk a klinikumban való hasznán, elsősorban prognosztikai területen.

– **Mit érdemes tudni a Journal of Magnetic Resonance Imaging folyóiratról?**

– A nemzetközi MR társaságnak, az ISMRM-nek két hivatalos folyóirata van, az egyik inkább technikai, a másik preklinikai és klinikai. A JMRI a klinikai szakfolyóirat, impakt faktora 3,25, és a szakmából viszonylag sokan olvassák.

– **Hogyan kerültek a címlapra?**

– A cikket gyorsan elfogadták, talán azért, mert ilyen témájú kutatás még nem nagyon volt a tudományos életben, talán azért, mert letisztult a metodikája. A címlapot nem tudom, hogyan választják ki, mindenesetre bizonyos, hogy ezáltal külön figyelmet kap a munkánk és a kutatócsoport.

– **Kik vettek részt a munkában?**

– A Pécsi Tudományegyetem és a Pécsi Diagnosztikai Központ összefogásából született meg az eredmény. A betegeket *Dóczi Tamás* professzor és *Horváth Zsolt* tanár úr küldték hozzánk műtéti tervezéshez. Természetesen elvégeztük náluk a tervezéshez szükséges funkcionális MR-vizsgálatot, de további méréseket is elvégezhetünk rajtuk. Az eredményeket kutató kollégáimmal, *Perlaki Gáborral*, *Orsi Gergellyel* és *Nagy Szilviával* közösen dolgoztuk fel, ők *Tóth Arnolddal* együtt sokat segítettek az ötletelésben, és komoly kritikákat fogalmaztak meg. *Bogner Péter* professzor pedig folyamatosan támogatott bennünket, és az ő ötlete volt, hogy ne csak a tumort, hanem az ép fehérállományt is vizsgáljuk.

– **Hogyan látja az elért sikert?**

– Számomra mindenképp óriási siker, mert ebből írtam a PhD-tézisemet is, amelyet szeptember 24-én sikeresen megvédtem. A téma kutatása tovább folytatódik, hiszen a gliómás betegeken más típusú diffúziós vizsgálatokat is végeztünk. Ha a prognosztikában lehetne használni ezt a módszert, ha össze tudnánk kötni molekuláris markerekkel, nagyon szép eredményeket érhetnénk el. Óriási megtiszteltetés ez a megjelenés, de természetesen szerencse is kellett hozzá, hogy végül ilyen eredményeket kapjunk, és hogy tovább gondolkozzunk. Ezekben nagyon sokat segített a csapat, a nagyon precíz kollégák, akik arra is megtanítottak, hogy csak olyan képek kerüljenek ki, amelyek igazán jól néznek ki. A szakmai tudáson túl igényesség és kritikus hangvétel jellemzi a kutatócsoportot. Talán ez, a folyamatos visszacsatolás tesz bennünket sikeressé.

Felelős szerkesztő: Barthó Loránd, Bogár Lajos

Olvasószerkesztő: Hollósy Tibor, Ludány Andrea. Szerkesztőségi munkatárs: Kiss Tamás

A szerkesztőség címe: PTE Általános Orvostudományi Kar Sajtóirodája, 7624 Pécs, Szigeti út 12.

Tel.: 72/536-116. E-mail: hirmondo@aok.pte.hu ■ HU ISSN 1586-1031

Elektronikus publikáció: www.aok.pte.hu/hirmondo ■ HU ISSN 1586-1295. Nyomtatta a PTE ÁOK Nyomdája.

A hivatalos fotók nagy részét és a kiintézetek portréit *Verébi Dávid* készítette, *Czulák Szilvia* gondozta.

Pécs. Marsalkó Péter fényképei

